Vabandame, see lehekülg on alles tõlkimisel

Väiksemad kohtuvaidlused

Väiksemad kohtuvaidlused - Belgia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Belgia õigusega ei ole väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks eraldi menetlust ette nähtud. Olemas on ainult n-ö maksekäsuga seotud lihtsustatud menetlused. Vt eraldi teabeleht.

Belgia õigusega ei ole väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks eraldi menetlust ette nähtud. Kohaldatakse tavalist kohtumenetlust, mis on siiski väga lihtne. Tavamenetluse etapid on järgmised:

kohtutäituri vahendusel kohtukutse kättetoimetamine

kirjalike argumentide (*conclusions*/*conclusies*) vahetamine

suuliste seisukohtade ärakuulamine ja arutelu lõpetamine

lahend.

Lihtsustamist põhimõtteliselt ei tunta, kuigi mõnda menetlust ei algatata eespool osutatud kohtukutse kättetoimetamisega, vaid avalduse esitamisega otse kohtule, algatades sellega võistleva menetluse (*requête contradictoire*/*verzoekschrift op tegenspraak*) (kohtumenetluse seadustiku *Code judiciare* / *Gerechtelijk Wetboek* artiklid 1034a–1034e). Näiteks võib seda kasutada üüri-/rendivaidluste lahendamiseks. Kohtumenetluse seadustiku artiklis 1344a on sätestatud, et kui põllumajandusmaa rentimise tingimustes ei ole sätestatud teisiti, võib kõik rendilepinguga seotud hagid esitada rahukohtu (*justice de paix*/*vredegerecht*) kantseleile (*greffe*/*griffie*) kirjaliku avalduse kujul.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

1.2 Menetluse kohaldamine

1.3 Vormid

1.4 Õigusabi

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

1.6 Kirjalik menetlus

1.7 Kohtuotsuse sisu

1.8 Kulude hüvitamine

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lingid

Maksekäsuga seotud lihtmenetlust käsitlevad õigusaktid – föderaalse justiitsministeeriumi veebisait:

klõpsake lingil „Geconsolideerde wetgeving“ (konsolideeritud õigusaktid) rubriigi „Rechtsbronnen“ (õiguse allikad) all;

valige link „Gerechtelijk Wetboek“ (kohtumenetluse seadustik) veebisaidi osas „Juridische aard“ (õigusakti liik);

sisestage „664“ lahtrisse „woorden“ (sõnad);

klõpsake lingil „Opzoeking“ (otsi) ja seejärel „Lijst“ (loetelu);

klõpsake lingil „Detail“ (üksikasjad).

Viimati uuendatud: 03/09/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Bulgaaria

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud. Alates 1. jaanuarist 2009 kohaldavad Bulgaaria kohtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrust (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus. Neid vaidlusi menetlevad piirkondlikud kohtud, samal ajal kui küsimuste puhul, mida määruses (EÜ) nr 861/2007 konkreetselt ei käsitleta, kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku üldsätteid.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.2 Menetluse kohaldamine

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.3 Vormid

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.4 Õigusabi

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.6 Kirjalik menetlus

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.8 Kulude hüvitamine

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Bulgaaria tsiviilkohtumenetluse seadustikus ei ole spetsiaalset väiksemate nõuete menetlust ette nähtud.

Viimati uuendatud: 11/02/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Tšehhi

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tšehhi Vabariigis spetsiaalne väiksemate nõuete menetlus puudub. Väiksemate nõuete kategooriat (st rahalise hüvitise summat) võetakse arvesse ainult apellatsioonimenetluses.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 202 lõikes 2 on sätestatud, et kohtuotsust, mis käsitleb *kuni 10 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta), ei saa edasi kaevata; seda sätet ei kohaldata tagaseljaotsuste suhtes.

Seega võib tagaseljaotsuse edasi kaevata, isegi kui otsus käsitleb summat, mis on väiksem kui 10 000 Tšehhi krooni.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 238 lõike 1 punktis c on sätestatud, et kassatsioonkaebust ei saa esitada kohtuotsuste ja -määruste peale, mille apellatsioonkaebusega vaidlustatud resolutiivosa käsitleb *kuni 50 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta), v.a juhul, kui otsus või määrus käsitleb lepingulist tarbija- või töösuhet.

1.3 Vormid

Spetsiaalsed väiksemate nõuete menetluse vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt peab kohus teavitama menetluse pooli nende menetlusõigustest ja -kohustustest. Sellega seoses on õigusaktides sätestatud, millist nõu peab kohus pooltele konkreetses menetlusolukorras andma.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tsiviilkohtumenetluses reguleerivad tõendite esitamist, hindamist ja kogumist olenemata summast samad eeskirjad.

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate nõuete menetlust käsitlevas seaduses ei ole kehtestatud erandeid menetluse toimetamise korrast.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemaid nõudeid käsitlev kohtuotsus ei erine sisu poolest teistest kohtuotsustest.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulusid hüvitatakse tsiviilkohtumenetluse üldnormide kohaselt.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Nagu eespool märgitud, ei saa kohtuotsust, mis käsitleb *kuni 10 000 Tšehhi krooni suurust rahalist hüvitist* (ilma viiviste ja kõrvalnõueteta) edasi kaevata; seda reeglit ei kohaldata tagaseljaotsuste suhtes.

Viimati uuendatud: 31/03/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Saksamaa

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus (*Zivilprozessordnung*) ei ole sätestatud erimenetlust väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks, kuid seadustiku paragrahviga 495a nähakse ette lihtsustatud menetlus. See lubab kohtul selliste juhtumite korral, kus nõue ei ületa 600 eurot, otsustada oma mõistlikku kaalutlusõigust kasutades, kuidas edasi toimida. Seadustikuga ei piirata selle võimaluse kasutamist mingil muul viisil: näiteks ei seostata seda menetlust mingit kindlat liiki vaidlusega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Seega võib kohus oma mõistlikku kaalutlusõigust kasutades selliste juhtumite korral otsustada, kuidas edasi toimida, ning võib eelkõige kasutada teatavaid konkreetseid meetodeid menetluse lihtsustamiseks. Kohus ei ole aga kohustatud seda tegema. Isegi juhul, kui nõue on väiksem kui 600 eurot, võib kohus menetlust jätkata tavaeeskirjade kohaselt.

Kui kohus määrab menetluse kindlaks oma kaalutlusõigust kasutades, ei saa pooled seda vaidlustada. Nad võivad vaid taotleda kohtuistungit.

1.3 Vormid

Puuduvad tüüpvormid, mida peaks kasutama.

1.4 Õigusabi

Kohaldatakse tavapäraseid eeskirju. Seda sellepärast, et lihtsustatud on ainult menetluskorda. Menetlusosalistele, kes ei kasuta õigusesindaja abi, antakse õigusabi samal viisil, nagu neile menetlusosalistele, kes kasutavad õigusesindaja abi. Näiteks võib jaoskonnakohtute (*Amtsgerichte*) menetletavate juhtumite korral hagiavalduse registreerida kohtu kantseleis suuliselt. Ka õigusesindaja abi kasutav isik võib avalduse registreerida suuliselt, selmet esitada see advokaadi kaudu.

Asjaolu, kas menetlusosaline kasutab õigusesindaja abi või mitte, ei mõjuta ka kohtu teavitamis- ja nõustamiskohustuse (*Aufklärungs- und Hinweispflichten*) laadi ja ulatust. Kohus on seadusest tulenevalt kohustatud selgitama menetlust õiguslikust ja faktilisest seisukohast ning täpsustama teemasid.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kohus ei pea tõendeid koguma üksnes tavapäraselt viisil. Vastupidiselt tavapärasele otseseid tõendeid käsitlevale põhimõttele (*Unmittelbarkeit*), mis tähendab, et tunnistajad, eksperdid või menetluse pooled tuleb menetlevas kohtus poolte juuresolekul ära kuulata, võib kohus lihtsustatud menetluse korral näiteks ette näha, et tunnistajaid, eksperte või pooli küsitletakse telefoni teel või kirjalikult.

1.6 Kirjalik menetlus

Võidakse kasutada menetlust, mis on algusest lõpuni ainult kirjalik, kuid kui üks pool seda nõuab, tuleb menetlus läbi viia suuliselt.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus on lihtsama ülesehitusega kui tavamenetluse korral, sest üldjuhul ei saa alla 600 euro suuruseid nõudeid hõlmavate juhtumite kohta tehtud kohtuotsuste peale esitada apellatsiooni.

Näiteks võidakse välja jätta asjaolude kirjeldus. Samuti on võimalik jätta välja otsuse põhjendused, kui pooled on sellega nõus või kui oluline osa põhjendustest on juba esitatud kohtuprotokollis. Kuid rahvusvahelise õigusalase koostöö nõuete tõttu tuleb kohtuotsuse põhjendused siiski esitada juhul, kui kohtuotsus kuulub tõenäoliselt täitmisele välisriigis (tsiviilkohtumenetluse seadustiku paragrahvi 313a lõige 4).
Kui kohus otsustab erandkorras anda loa apellatsiooni esitamiseks, kohaldatakse kohtuotsuse ülesehituse suhtes tavaeeskirju.

1.8 Kulude hüvitamine

Puuduvad kulude hüvitamisega seotud piirangud. Kohaldatakse tavaeeskirju.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Üldjuhul ei saa alla 600 euro suuruseid nõudeid hõlmavate juhtumite kohta tehtud kohtuotsuste peale esitada apellatsiooni, kuid erandkorras võidakse edasikaebamist lubada, kui esimese astme kohus annab oma kohtuotsuses loa apellatsiooni esitamiseks. Seda võidakse lubada, kui juhtum on põhimõttelise tähtsusega või kui apellatsioonikohtu otsus on vajalik õiguse edasiarendamiseks või järjepideva kohtupraktika tagamiseks.
Kui apellatsiooni esitamine ei ole lubatud, peab esimese astme kohus juhtumi uuesti menetlusse võtma, kui pool, keda kohtuotsus kahjustas, väidab, et kohus ei ole oma kohustust asjaosalised ära kuulata nõuetekohaselt täitnud ning tehtud otsus ei ole seetõttu objektiivne. Kui kohtuotsuse teinud kohtus ei rahulda vastuväidet, on poole ainus võimalus pöörduda konstitutsioonikohtusse.

Viimati uuendatud: 02/05/2023
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.
Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Eesti

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Riigisisesed menetlusreeglid tsiviilasjade kohtulikuks menetlemiseks on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus (TsMS).
TsMS § 403 kohaselt võib kohus poolte nõusolekul lahendada asja seda kohtuistungil arutamata.
TsMS § 404 kohaselt võib kohus varaliselt hinnatava hagi asjas määrata kirjaliku menetluse, kui hagihind ei ületa summat, mis arvestatuna põhinõudelt vastab 4500 eurole ja koos kõrvalnõuetega 8000 eurole.
TsMS § 405 järgi menetleb kohus hagi oma õiglase äranägemise kohaselt lihtsustatud korras, järgides üksnes TsMS-is sätestatud üldisi menetluspõhimõtteid, kui tegemist on varalise nõudega hagiga ning hagihind ei ületa summat, mis arvestatuna põhinõudelt vastab 3500 eurole ja koos kõrvalnõuetega 7000 eurole.
Vekslist ja tšekist tuleneva raha maksmise hagi ning hagi hüpoteegist või laevahüpoteegist või registerpandist tulenevalt sundtäitmise läbiviimiseks lahendatakse hageja taotlusel dokumendimenetluses, kui kõiki nõuet tõendavaid asjaolusid saab tõendada dokumentidega ja vajalikud dokumendid on hagile lisatud või hageja esitab need kohtu määratud tähtaja jooksul.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

1.2 Poolte nõusolekul saab kohus määrata kirjaliku menetluse tsiviilasja liigist ja hinnast sõltumata .
Kohus saab määrata kirjaliku menetluse poolte nõusolekuta, kui varaliselt hinnatava hagi asjas ei ületa hagihind summat, mis arvestatuna põhinõudelt vastab 4500 eurole ja koos kõrvalnõuetega 8000 eurole.
Lihtmenetlust saab kohaldada, kui tegemist on varalise nõudega hagiga ning hagihind ei ületa summat, mis arvestatuna põhinõudelt vastab 3500 eurole ja koos kõrvalnõuetega 7000 eurole.
Vekslist ja tšekist tuleneva raha maksmise hagi ning hagi hüpoteegist või laevahüpoteegist või registerpandist tulenevalt sundtäitmise läbiviimiseks dokumendimenetluse läbiviimise puhul ei ole künnishinda sätestatud.

1.2 Menetluse kohaldamine

Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse algatamise avalduse saab kohtule esitada elektrooniliselt või postiteenuse osutaja vahendusel. Elektrooniliselt on võimalik avalduse esitamine selleks loodud infosüsteemi kaudu (Avalik e-toimik, https://www.e-toimik.ee/) või e-posti teel selleks ettenähtud e-posti aadressile. Eesti kohtute kontaktandmed on kättesaadavad kohtute veebilehelt. Avaldus peab olema saatja poolt allkirjastatud. Elektrooniliselt esitatud avaldus peab olema varustatud saatja digitaalallkirjaga või edastatud muul sellesarnasel turvalisel viisil, mis võimaldab saatja tuvastada. Elektrooniliselt on avaldus võimalik esitada ka faksi teel või muus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, tingimusel. et kirjaliku dokumendi originaal antakse kohtule üle viivitamata. Lihtmenetluse kohaldamisel on kohtul võimalik kalduda kõrvale avalduse esitamise vorminõuete kohta seaduses sätestatust.
TsMS § 403 järgi kirjaliku menetluse määramisel poolte nõusolekul määrab kohus võimalikult kiiresti tähtaja, mille jooksul on võimalik esitada avaldusi ja dokumente, samuti otsuse avalikult teatavakstegemise aja ja teatab need menetlusosalistele. Pooled võivad nõusoleku asja kirjalikuks arutamiseks tagasi võtta üksnes menetlusliku olukorra olulisel muutumisel. Kui pool ei ole kohtule teatanud, kas ta on nõus kirjaliku menetlusega, eeldatakse, et ta soovib asja läbivaatamist kohtuistungil.
TsMS § 404 kohaselt määrab kohus varaliselt hinnatava hagi asjas kirjaliku menetluse määramisel avalduste ja dokumentide esitamise tähtpäeva, samuti otsuse avalikult teatavakstegemise aja ning teatab need menetlusosalistele. Kohus võib määratud tähtpäeva muuta, kui seda tingib menetlusliku olukorra muutumine. Kohus tühistab kirjaliku menetluse korraldamise, kui tema arvates on poole isiklik ilmumine hagi aluseks olevate asjaolude selgitamiseks mõõdapääsmatu. Poole taotlusel tuleb te ära kuulata, sõltumata kirjaliku menetluse määramisest.
TsMS § 405 lg 3 kohaselt võib kohus lihtsustatud korras hagi menetleda ilma, et selle kohta oleks vaja teha eraldi määrus. Kohus menetleb hagi lihtmenetluses oma õiglase äranägemise kohaselt lihtsustatud korras, järgides üksnes üldisi menetluspõhimõtteid. Lihtmenetluses tagab kohus menetlusosaliste põhiõiguste ja -vabaduste ning oluliste menetlusõiguste järgimise ning kuulab menetlusosalise tema taotlusel ära. Selleks ei pea korraldama kohtuistungit. Menetlusosalistele tuleb siiski teatada nende õigusest olla kohtu poolt ära kuulatud. Menetluse lihtsustamine on kohtu võimalus, mitte kohustus.
Hagi menetlemisel lihtmenetluses võib kohus muuhulgas:

- protokollida menetlustoiminguid üksnes ulatuses, milles kohus peab seda vajalikuks, ja välistada protokollile vastuväidete esitamise õiguse;
- määrata tähtaja seaduses sätestatust erinevana;
- tunnustada menetlusosalise lepingulise esindajana ka seaduses nimetamata isikuid;
- kalduda kõrvale tõendite esitamise ja kogumise vorminõuete kohta seaduses sätestatust ja tunnustada tõendina ka seaduses sätestamata tõendusvahendeid, muu hulgas menetlusosalise seletust, mis ei ole antud vande all;
- kalduda kõrvale menetlusdokumentide kättetoimetamise ja menetlusosaliste esitatavate dokumentide vorminõuete kohta seaduses sätestatust, välja arvatud hagi kostjale kättetoimetamisel;
- loobuda kirjalikust eelmenetlusest või kohtuistungist;

- koguda tõendeid omal algatusel;
- teha asjas otsuse kirjeldava ja põhjendava osata;
- tunnistada asjas tehtud lahend viivitamata täidetavaks ka muul juhul, kui on seaduses nimetatud, või ilma seaduses ettenähtud tagatiseta.

Juhul, kui tsiviilasja hind jääb lihtmenetluse piirmäära sisse, kohaldatakse lihtmenetluse kohta, muu hulgas lihtmenetluses tehtud lahendi peale edasikaebamisel sätestatut, ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus (ELT L 199, 31.07.2007, lk 1-22), alusel tsiviilasja lahendamisel ulatuses, milles see ei ole reguleeritud nimetatud määruses. Nimetatud määruse alusel võib asja lahendada kohtualluvuse järgi pädev maakohus.

Dokumendimenetlust kohaldatakse hageja taotlusel, kui kõiki nõuet tõendavaid asjaolusid saab tõendada dokumentidega ja vajalikud dokumendid on hagile lisatud või hageja esitab need kohtu määratud tähtaja jooksul.

Eesti kohtutele dokumentide elektrooniliseks kättetoimetamiseks on kättesaadavad elektrooniline infosüsteem (https://www.e-toimik.ee/), dokumentide kättetoimetamine e-posti või faksi vahendusel. Dokumendi kohtule saatmisel faksi teel tuleb kirjaliku dokumendi originaal kohtule üle anda viivitamata pärast saatmist. Kohtulahendi peale kaebuse esitamise korral tuleb kaebuse originaal esitada kümne päeva jooksul.

Kohus võib menetlusosalise elektronpostiga esitatud avalduse või muu menetlusdokumendi lugeda piisavaks ka juhul, kui see ei vasta digitaalallkirjaga varustamise nõudele, kui kohtul ei ole kahtlust saatja isikus ja dokumendi saatmises, eriti kui samalt elektronposti aadressilt on kohtule sama asja menetluses sama menetlusosalise poolt varem esitatud digitaalallkirjaga dokumente või kui kohus on nõustunud, et talle võib avaldusi või muid dokumente esitada ka sellisel viisil.

Eelneva nõusoleku andmine elektrooniliselt on samuti võimalik elektroonilise infosüsteemi (https://www.e-toimik.ee/) kaudu, e-posti teel või faksi vahendusel. Euroopa väiksemate nõuete määruse art 13 lg 1 b) ii) kohase nõusoleku elektrooniliseks kättetoimetamiseks võib kohtule esitada ka koos Euroopa väiksemate nõuete menetluse avaldusega.

Advokaatidele, notaritele, kohtutäituritele, pankrotihalduritele ja riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele tuleb menetlusdokumendid kätte toimetatada üldjuhul elektrooniliselt selleks ettenähtud infosüsteemi kaudu. Muul viisil kättetoimetamine on lubatud vaid mõjuval põhjusel.

Euroopa väiksemate nõuete määruse kohaselt tehtud kohtuotsuse peale on võimalik edasi kaevata Euroopa väiksemate nõuete avalduse osas kohtuotsuse teinud maakohtu kohtualluvuse järgsele ringkonnakohtule. Apellatsioonkaebus tuleb esitada kirjalikult ning selles tuleb märkida:

1) kaevatava otsuse teinud kohtu nimetus, otsuse kuupäev ja tsiviilasja number;

2) apellandi selgelt väljendatud taotlus, märkides ära, millises ulatuses apellant esimese astme kohtu otsust vaidlustab ning missugust ringkonnakohtu lahendit apellant taotleb;

3) apellatsioonkaebuse põhjendus;

4) kaevatava otsuse kättetoimetamise aeg.

Apellatsioonkaebuse põhjenduses tuleb märkida:

1) millist õigusnormi on esimese astme kohus oma otsuses või otsuse tegemisel rikkunud või missuguse asjaolu on esimese astme kohus ebaõigesti või ebapiisavalt tuvastanud;

2) millest tuleneb õigusnormi rikkumine või asjaolu ebaõige või ebapiisav tuvastamine;

3) viide tõenditele, millega apellant soovib iga faktiväidet tõendada.

Kaebusele lisatakse dokumentaalsed tõendid, mida esimese astme kohtus ei esitatud ja mille vastuvõtmist apellant kohtult taotleb.

Kui apellatsioonkaebuse põhjendamiseks nimetatakse uusi asjaolusid ja tõendeid, tuleb apellatsioonkaebuses märkida uute asjaolude ja tõendite esimese astme kohtus esitamata jätmise põhjus.

Kui apellant soovib, et kohus kuulaks ära tunnistaja või võtaks menetlusosalise seletuse vande all või korraldaks ekspertiisi või vaatluse, tuleb seda koos põhjendusega kaebuses märkida. Sel juhul tuleb kaebuses märkida tunnistajate või ekspertide nimed, aadressid ja sidevahendite numbrid, kui need on teada.

Kui apellant soovib asja arutamist kohtuistungil, peab ta seda apellatsioonkaebuses märkima. Vastasel juhul loetakse, et ta on nõus asja lahendamisega kirjalikus menetluses. Kohus toimetab apellatsioonkaebuse vastaspoolele kätte ning määrab talle tähtaja seisukoha esitamiseks.

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse määruse alusel kohtuotsuse läbivaatamise avalduse lahendab kohus määrusega. Vajaduse korral lahendatakse avaldus kohtuistungil. Avalduse rahuldamise korral jätkub Euroopa väiksemate nõuete avalduse menetlus olukorras, milles see oli enne otsuse tegemist. Määruse peale, millega kohus lükkab kohtuotsuse läbivaatamise avalduse tagasi, on õigus esitada määruskaebus ringkonnakohtule. Määruskaebuse kohta tehtud ringkonnakohtu määruse peale saab Riigikohtule edasi kaevata üksnes juhul, kui ringkonnakohus jättis määruskaebuse rahuldamata.

Riigilõivu suurus määratakse kindlaks tsiviilasja hinna järgi, mis omakorda määratakse kindlaks nõutava rahasummaga. Tsiviilasja hinna arvutamisel tuleb liita põhinõuete summa kõrvalnõuete summaga. Kui Euroopa väiksemate nõuete avalduses soovitakse viivise väljamõistmist, mis pole avalduse esitamise seisuga sissenõutavaks muutunud, tuleb rahasummale liita lisaks summa, mis vastab ühe aasta eest arvestatud viivise summale. Riigilõivu suurus määratakse kindlaks saadud lõpliku rahasumma järgi (tsiviilasja hind) ning riigilõivuseaduse § 59 lg 1 lisas 1 oleva tabeli järgi.

Kohtuotsuse läbivaatamise avalduselt väiksemate kohtuvaidluste menetluse määruse alusel toimuvas menetluses tuleb tasuda riigilõivu poolelt hagihinnalt, kuid mitte vähem kui 100 eurot ja mitte rohkem kui 2100 eurot.

Apellatsioonkaebuse esitamisel tuleb tasuda riigilõivu sama palju, kui tuli tasuda Euroopa väiksemate nõuete avalduse esialgsel esitamisel maakohtule, arvestades apellatsioonkaebuse ulatust. Dokumendimenetluses tehtud otsuse, samuti vaheotsuse ja tasaarvestuse reservatsiooniga tehtud osaotsuse peale apellatsioon- või kassatsioonkaebuse esitamisel eeldatakse, et asja hind on 1/4 asja hinnast esimeses kohtuastmes.

Riigikohtule kassatsioonkaebuse esitamisel tuleb tasuda riigilõivu üks protsent tsiviilasja hinnast, arvestades kaebuse ulatust. Riigilõivu suurus määratakse kindlaks riigilõivuseaduse 59 järgi. Riigilõiv ei ole alla 100 euro ja mitte üle 4760 euro.

Määruskaebuse esitamisel ringkonnakohtusse või Riigikohtusse tuleb tasuda riigilõivu 70 eurot.

Riigilõiv on võimalik tasuda pangaülekandega Rahandusministeeriumi pangakontodele: SEB Pank – a/a EE571010220229377229 (SWIFT: EEUHEE2X); Swedbank – a/a EE062200221059223099 (SWIFT: HABAEE2X); Luminor Bank - a/a EE221700017003510302 (SWIFT: RIKOEE22); LHV Pank - a/a EE567700771003819792 (BIC/SWIFT: LHVBEE22)

Kui Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud kohtuotsust vabatahtlikult ei täideta, siis kuulub selle sundtäitmine kohtutäiturite pädevusse.

Euroopa väiksemate nõuete avaldusi lahendavad kohtud (vt p-i 1.2) on pädevad artiklis 23 loetletud meetmete rakendamiseks.

1.3 Vormid

Siseriiklikult kohaldatavad tüüpvormid lihtsustatud menetluste kasutamiseks puuduvad.

1.4 Õigusabi

Õigusabi andmine toimub riigi õigusabi seaduses ja tsiviilkohtumenetluse seadustiku 18. peatüki 6. jaos sätestatud korras. Riigi õigusabi andmine otsustatakse isiku taotluse alusel.

Taotlus riigi õigusabi saamiseks tsiviilasjas menetlusosalisena kohtumenetluses esitatakse kohtule, kes asja menetleb või kelle pädevuses oleks asja menetleda.
Riigi õigusabi võib saada füüsiline isik, kes oma majandusliku seisundi tõttu ei suuda õigusabi vajamise ajal tasuda asjatundliku õigusteenuse eest või suudab seda teha üksnes osaliselt või osamaksetena või kelle majanduslik seisund ei võimalda pärast õigusteenuse eest tasumist lihtsat toimetulekut.
Riigi õigusabi antakse füüsilisele isikule, kelle elukoht on õigusabi andmise avalduse esitamise ajal Eesti Vabariigis või mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis või kes on Eesti Vabariigi või mõne muu Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik. Elukoha määramisel lähtutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1–32) artiklist 62. Muule füüsilisele isikule antakse õigusabi üksnes juhul, kui see tuleneb Eestile siduvast rahvusvahelisest kohustusest.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Erinevalt tavapärasest hagimenetlusest võib kohus tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 405 järgi menetletava **lihtmenetluse** asjas koguda tõendeid ka omal algatusel. Kohus võib kalduda kõrvale tõendite esitamise ja kogumise vorminõuete kohta seaduses sätestatust ja tunnustada tõendina ka seaduses sätestamata tõendusvahendeid, muu hulgas menetlusosalise seletust, mis ei ole antud vande all.
Dokumendimenetluses arvestatakse tõendina üksnes poolte esitatud dokumente ja poolte vande all antud seletusi. Tõendada võib üksnes vekslist ja tšekist tuleneva raha maksmise hagi ning hagi hüpoteegist või laevahüpoteegist tulenevalt sundtäitmise läbiviimiseks ja dokumendi ehtsust või võltsitust. Muid tõendeid vastu ei võeta ja vastuväiteid ei arvestata. Dokumendimenetluses ei või esitada muid nõudeid ega esitada vastuhagi. Vekslist ja tšekist tuleneva kõrvalnõude tõendamiseks piisab nõude põhistamisest.
Tõendite kogumise eeskirjad on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku 25. peatükis. Kumbki pool peab hagimenetluses tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited, kui seadusest ei tulene teisiti. Pooled võivad kokku leppida tõendamiskoormise jaotuse erinevalt seaduses sätestatust ja selle, millised on tõendid, millega mingit asjaolu võib tõendada, kui seadusest ei tulene teisiti. Tõendeid esitavad menetlusosalised. Kohus võib teha menetlusosalistele ettepaneku esitada täiendavaid tõendeid. Kui tõendit esitada sooviv menetlusosaline ei saa tõendit ise esitada, võib ta taotleda kohtult tõendite kogumist. Tõendi esitamisel või tõendite kogumise taotlemisel peab menetlusosaline põhjendama, millise asjas tähtsust omava asjaolu tõendamiseks ta soovib tõendit esitada või tõendite kogumist taotleb. Tõendite kogumise taotluses tuleb märkida ka kogumist võimaldavad andmed. Kohus annab menetlusosalistele eelmenetluses tähtaja tõendite esitamiseks ja nende kogumise taotlemiseks. Kui menetlusosalise taotlus tõendeid koguda jäi rahuldamata seetõttu, et menetlusosaline jättis kohtu nõudmisest hoolimata tõendite kogumisega seotud kulud ette maksmata, ei ole tal hiljem õigust taotleda sellist kogumist, kui taotluse rahuldamine põhjustaks asja arutamise edasilükkamise.
Kui on vaja tõendeid koguda väljaspool asja menetleva kohtu tööpiirkonda, võib asja läbivaatav kohus teha määruse menetlustoimingu erinõude korras tegemiseks kohtus, kelle tööpiirkonnas on võimalik tõendeid koguda. Erinõue täidetakse korras, mis on kehtestatud erinõudes taotletava menetlustoimingu tegemiseks. Menetlusosalistele teatatakse menetlustoimingu aeg ja koht, kuid menetlusosalise puudumine ei takista erinõude täitmist. Menetlustoimingu protokoll ja erinõude täitmisel kogutud tõendid saadetakse viivitamata asja läbivaatavale kohtule. Kui erinõude alusel menetleva kohtu poolt tõendite kogumisel tekib vaidlus, mille lahendamisest sõltub tõendite kogumise jätkamine ja mida erinõude alusel menetlev kohus lahendada ei või, lahendab vaidluse põhiasja menetlev kohus. Kui erinõuet täitev kohus leiab, et asja lahendamise seisukohalt on mõistlik anda tõendite kogumine üle teisele kohtule, esitab ta sellele kohtule asjakohase taotluse ja teatab sellest menetlusosalistele.
Eesti tsiviilkohtumenetluses on lubatud kasutada välisriigis selle riigi seaduste kohaselt kogutud tõendeid, kui nende saamiseks tehtud menetlustoiming ei ole vastuolus Eesti tsiviilkohtumenetluse põhimõtetega. EL Nõukogu määruse 2020/1893 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusasjades sätestatud korras tõendite kogumist taotlenud Eesti kohtu koosseis või korralduse alusel tegutsev kohtunik võib selle määruse kohaselt viibida välisriigi kohtu poolse tõendite kogumise juures ja osaleda selles. Menetlusosalised, nende esindajad ja eksperdid võivad osaleda tõendite kogumisel samas ulatuses, nagu nad võivad osaleda tõendite kogumisel Eestis. Määruse artikli 19 lõike 3 kohaselt lubatud Eesti kohtu poolsel vahetul tõendite kogumisel mõnes muus Euroopa Liidu liikmesriigis võib osaleda asja lahendav kohtukoosseis, korralduse alusel tegutsev kohtunik või kohtu määratud ekspert.
Kui tõendeid tuleb koguda mujal kui Euroopa Liidu liikmesriigis, taotleb kohus tõendite kogumist selleks pädeva ametkonna kaudu vastavalt tsiviil- ja kaubandusasjades välisriigis tõendite kogumise konventsioonile. Kohus võib välisriigis koguda tõendeid ka Eesti Vabariiki selles riigis esindava saadiku või pädeva konsulaarametniku vahendusel, kui välisriigi õiguse järgi ei ole see keelatud.
Tõendi esitanud või tõendite kogumist taotlenud pool võib tõendist loobuda ja tõendi tagasi võtta üksnes vastaspoole nõusolekul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

1.6 Kirjalik menetlus

Lihtmenetluse asja võib lahendada kirjalikus menetluses. Kohus tagab menetlusosaliste põhiõiguste ja -vabaduste ning oluliste menetlusõiguste järgimise ning kuulab menetlusosalise tema taotlusel ära. Selleks ei pea korraldama kohtuistungit. Kohus võib loobuda kirjalikust eelmenetlusest või kohtuistungist.
Dokumendimenetluse asja võib lahendada kirjalikus menetluses poolte nõusolekul.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Otsus koosneb sissejuhatusest, resolutsioonist, kirjeldavast ja põhjendavast osast. **Lihtmenetluses** võib kohus teha otsuse ilma kirjeldava ja põhjendava osata. Kui kohus menetleb hagi lihtmenetluses, võib ta kohtuotsuse põhjendavas osas piirduda üksnes õigusliku põhjenduse ja tõendite, millele on rajatud kohtu järeldused, märkimisega.
Lihtmenetluse asjas tehtud otsuses võib maakohus märkida, et ta annab loa otsuse edasikaebamiseks. Sellise loa annab kohus eelkõige juhul, kui apellatsioonikohtu lahend on maakohtu arvates vajalik ringkonnakohtu seisukoha saamiseks mingi õigusnormi kohta. Edasikaebamise loa andmist ei pea otsuses põhjendama.
Dokumendimenetluses jäetakse hagi rahuldamata juhul, kui hageja ei tõendanud oma nõuet dokumendimenetluses lubatud tõenditega. Sel juhul võib esitada hagi uuesti tavalises menetluses. Kui kohus kostja vastuvaidlemisest hoolimata dokumendimenetluses hagi rahuldab, teeb ta reservatsiooniga otsuse, milles jätab kostjale õiguse kaitsta oma õigusi edaspidi. Reservatsiooniga otsust loetakse edasikaebamise ja sundtäitmise seisukohalt lõppotsuseks. Reservatsiooniga otsusega lahendatud vastuväite, mille võis dokumendimenetluses esitada, võib kostja hiljem uuesti esitada üksnes juhul, kui reservatsiooniga otsus tühistatakse või kui seda muudetakse.

1.8 Kulude hüvitamine

Üldised põhimõtted :
Hagimenetluse kulud kannab pool, kelle kahjuks otsus tehti.
Pool, kelle kahjuks otsus tehti, hüvitab teisele poolele muu hulgas kohtumenetluse tõttu tekkinud vajalikud kohtuvälised kulud. Kohtuvälised kulud, mis hüvitataks tunnistajale, kaasa arvatud hüvitis saamata jäänud töötasu või muu püsiva sissetuleku eest, hüvitatakse poolele samadel alustel ja samas ulatuses, nagu hüvitatakse tunnistajakulud.
Poole seadusliku esindaja menetluskulud hüvitatakse samas korras kui poole menetluskulud.

Kohus võib jätta kulud täielikult või osaliselt poolte endi kanda, kui vastaspoole kulude väljamõistmine poolelt, kelle kahjuks otsus tehti, oleks tema suhtes äärmiselt ebaõiglane või ebamõistlik.
Hagi osalise rahuldamise korral kannavad pooled menetluskulud võrdsetes osades, kui kohus ei jaota menetluskulusid võrdeliselt hagi rahuldamise ulatusega või ei jäta menetluskulusid täielikult või osaliselt poolte endi kanda.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lihtmenetluses tehtud otsuse resolutsiooni juures märgib kohus otsuse edasikaebamise korra ja tähtaja. Lihtmenetluses tehtud otsus on edasikaevatav tavakorras. Ringkonnakohus võib apellatsioonkaebust lihtmenetluse asjas menetleda sõltumata maakohtu loast ja apellatsioonkaebuse saab esitada sõltumata maakohtu loast. Ringkonnakohus ei või jätta apellatsioonkaebust menetlemata ainuüksi põhjusel, et tegemist on lihtmenetluse asjaga. Dokumendimenetluses tehtud otsuse peale saab edasi kaevata tavakorras.
Pool ja iseseisva nõudega kolmas isik võivad esitada esimese astme kohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse. Iseseisva nõudeta kolmas isik võib esitada apellatsioonkaebuse tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 214 lõikes 2 sätestatud tingimustel.
Apellatsioonkaebust ei või esitada, kui mõlemad pooled on apellatsioonkaebuse esitamise õigusest kohtule tehtud avalduses loobunud.
Apellatsioonkaebuse võib esitada 30 päeva jooksul, alates otsuse apellandile kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest.
Kui apellatsioonitähtaja jooksul tehakse asjas täiendav otsus, hakkab apellatsioonitähtaeg kulgema täiendava otsuse kättetoimetamisest ka esialgselt tehtud otsuse suhtes uuesti. Kirjeldava või põhjendava osata tehtud otsuse täiendamise korral puuduva osaga hakkab apellatsioonitähtaeg uuesti kulgema tervikotsuse kättetoimetamisest.
Poolte kohtule avaldatud kokkuleppel saab apellatsioonitähtaega lühendada, samuti pikendada kuni viie kuuni otsuse avalikult teatavakstegemisest.
Apellatsioonimenetluse osaline võib Ringkonnakohtu otsuse peale esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtule, kui ringkonnakohus on oluliselt rikkunud menetlusõiguse normi või ebaõigesti kohaldanud materiaalõiguse normi. Iseseisva nõudeta kolmas isik võib esitada kassatsioonkaebuse tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 214 lõikes 2 sätestatud tingimustel.
Kassatsioonkaebust ei saa esitada, kui mõlemad pooled on kaebuse esitamise õigusest kohtule tehtud avalduses loobunud.
Kassatsioonkaebuse võib esitada 30 päeva jooksul otsuse kassaatorile kättetoimetamisest alates, kuid mitte pärast viie kuu möödumist ringkonnakohtu otsuse avalikult teatavakstegemisest.

Viimati uuendatud: 28/02/2024
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.
Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.
Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje en originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Väiksemad kohtuvaidlused - Iirimaa

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Selline menetlus on vastavalt Iiri õigusnormidele olemas kui alternatiivne võimalus väiksemate tsiviilõiguslike nõuete esitamiseks. (Vt *District Court (Small Claims Procedure) Rules* (Piirkonnakohtu eeskirjad (väiksemate nõuete menetlus) 1997 ja 1999). Seda teenust osutavad piirkonnakohtu kantseleid ning selle eesmärk on käsitleda tarbijakaebusi odavalt ja õigusnõustajat kaasamata. Väiksemaid nõudeid (st teatavaid nõudeid piirväärtusega 2000 eurot) puudutava menetluse saab algatada ka interneti kaudu.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlust saab kasutada järgmiste nõuete korral:
i) nõuded seoses kaupade või teenuste tellimisega isiklikuks tarbeks neid äritegevuse raames müüvalt isikult (tarbijakaebused);
ii) väikese varalise kahjuga (v.a isikukahjud) seotud nõuded;
iii) nõuded seoses üüri tagatisraha tagastamata jätmisega teatavat liiki rendiomandi korral. Näiteks kui tegemist on puhkemajaga või toa või korteriga hoones, kus elab ka omanik, tingimusel et nõue ei ületa 2000 eurot.
Nõuded seoses omaniku/üürniku nõuetega või rendipindadega seonduvates asjades, mis ei kuulu väikeste nõuete menetluse alla, võib esitada eraisikute eluruumide üürilepingute komisjonile: Private Residential Tenancies Board, 2nd Floor, O'Connell Bridge House, D'Olier Street, Dublin 2. Veebisait: https://www.rtb.ie.
Väikeste nõuete menetlust ei saa kasutada nõuete korral, mis tulenevad:
i) järelmaksuga müügilepingust;
ii) üürilepingu rikkumisest;
iii) võlgadest.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tarbija peab menetluse kasutamiseks olema ostnud kaubad või teenused isiklikuks tarbeks neid äritegevuse raames müüvalt isikult. Alates 2010. aasta jaanuarist saab seda menetlust kasutada ka üks ettevõtja teise vastu. Väiksemaid nõudeid menetleb piirkonnakohtu sekretär ehk väiksemate nõuete kohtusekretär. Võimaluse korral püüab kohtusekretär saavutada pooltevahelise kokkuleppe, ilma et oleks vaja kohtuistungit korraldada. Kui kokkulepet ei ole võimalik saavutada, esitab kohtusekretär nõude menetlemiseks piirkonnakohtule.
Hageja peab teadma selle isiku või ettevõtte nime ja aadressi, kelle vastu ta soovib nõuet esitada. Kui tegemist on ettevõttega, tuleb kasutada äriühingu täpset nime. Need andmed peavad olema täpsed, et tsiviilkohtunikul oleks võimalik kohtuotsus täitmisele pöörata.
Kui väiksemate nõuete kohtusekretär saab kostjalt teate nõude vaidlustamise või vastunõude esitamise kohta, võtab ta hagejaga ühendust ning esitab talle kostja vastuse või nõude kohta esitatud vastuse koopia. Kohtusekretär võib mõlemat poolt küsitleda ja nendega läbi rääkida, et püüda saavutada kokkulepet. Kui kostja nõustub nõudega, peab ta sellest kohtukantseleid teavitama, tagastades kantseleile vastutusega nõustumise teate vormi. Kui kostja ei vasta, peetakse nõuet automaatselt mittevaidlustatuks. Piirkonnakohus teeb seejärel hageja kasuks nõude summa kohta otsuse (hagejal ei ole vaja kohtusse ilmuda) ja annab korralduse selle summa maksmiseks kindlaksmääratud lühikese tähtaja jooksul.

1.3 Vormid

Hageja saab taotlusvormi väiksemate nõuete kohtusekretärilt või võib selle alla laadida kohtuteenistuse veebisaidilt aadressil https://www.courts.ie.

1.4 Õigusabi

Kuna väiksemate nõuete menetluse eesmärk on menetleda tarbijakaebusi odavalt ja õigusnõustajat kaasamata, ei ole sellist liiki nõuete puhul õigusabi või nõustamine tavaliselt vajalik.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui asi antakse menetlemiseks kohtule, peavad pooled osalema piirkonnakohtu istungil. Asja menetletakse avalikult piirkonnakohtu tavapärase kohtuistungi käigus. Asja arutamiseks kutsub kohtusekretär hageja tõendite esitamiseks tunnistajapinki. Tõendid tuleb esitada vande või kinnituse all ja kostja võib hagejat nõudega seotud üksikasjades ristküsitleda. Kostjale tuleb samuti anda tõendite esitamise võimalus. Kumbagi tunnistajat võib vastaspool või tema esindaja (kohalviibimise korral) ristküsitleda. Pooltel on ka õigus kutsuda tunnistajaid või esitada tunnistajate ütlused, kuid neid kulusid ei hüvitata, sest menetluse eesmärk ei ole hüvitada selliseid kulusid, vaid hõlbustada väiksemate nõuete esitamist suhteliselt odavalt.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui väiksemate nõuete kohtusekretär ei suuda asja lahendada, peab hageja esitama kohtuistungi päeval oma nõuet toetavad dokumendid, näiteks asjaomased kirjad, kviitungid või arved. Lisaks sellele antakse mõlemale poolele võimalus esitada suuliselt tõendeid ja neid võidakse ristküsitleda.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kui hageja nõue rahuldatakse, teeb piirkonnakohus hageja kasuks nõude summa kohta otsuse ja annab korralduse selle summa maksmiseks kindlaksmääratud lühikese tähtaja jooksul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kuigi pooled võivad kasutada õigusnõustaja teenuseid, ei ole neil õigust saada selliste kulude eest teiselt poolelt hüvitist, isegi kui asi lahendatakse neile soodsalt. Väikeste nõuete menetluse mõte on hõlbustada nõude esitamist ilma vajaduseta kasutada õigusnõustajat või vandeadvokaati.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Nii hagejal kui ka kostjal on õigus esitada piirkonnakohtu otsuse peale kaebus ringkonnakohtule. Ringkonnakohus võib määrata kulude hüvitamise, kuid selle otsuse teeb ringkonnakohtu kohtunik.

Lingid

https://www.courts.ie

https://www.courts.ie/small-claims

http://www.citizensinformation.ie/en/justice/courts_system/small_claims_court.html

https://www.courts.ie/small-claims

Viimati uuendatud: 26/04/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje el originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Väiksemad kohtuvaidlused - Kreeka

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Kas Kreekas on kehtestatud väiksemate nõuete menetlus (st võrreldes tavamenetlusega lihtsustatud menetlus, mida kohaldatakse teatavast rahalisest piirmäärast väiksemate nõuete puhul või teatavat liiki kohtuvaidluste puhul, olenemata nende rahalisest väärtusest)?

Tsiviilkohtumenetluse seadustik sisaldab väiksemate nõuete lahendamist käsitlevaid erisätteid (XIII peatüki paragrahvid 466–472).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemaid nõudeid käsitlevaid erisätteid kohaldatakse: 1) kui vaidluse ese kuulub piirkondliku tsiviilkohtu (*eirinodikeío*) pädevusse ja puudutab vallasvara või vallasvara valdamisega seotud nõudeid või õigusi, mille väärtus on kuni 5000 eurot; või 2) kui vaidlusalune summa on suurem kui 5000 eurot ja hageja aktsepteerib hagetava nõude või õiguse rahuldamist summas, mis jääb alla 5000 euro. Sellisel juhul nõutakse menetluse kaotanud poolelt hagetava nõude või õiguse rahuldamist või kohtu aktsepteeritud hinnangulise summa maksmist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetluse kohaldamine on kohustuslik.

Ei kohus ega vaidluse pooled ei saa kasutada väiksemate nõuete menetluse asemel tavamenetlust.

1.3 Vormid

Vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Kas vaidluse pooltele, keda ei esinda advokaat, antakse õigusabi menetluslikes küsimustes (nt kohtusekretäri või kohtuniku poolt)? Kui jah, siis mil määral?

Vaidluse pooled võivad end ise kohtus esindada. Vaidluse poolt võib esindada ka tema abikaasa, alaneja või üleneja sugulane, kuni teise astme veresugulane või hõimlane või tema palgatöötaja. Eeldatakse, et abikaasa võib alati tegutseda oma abikaasa nimel ja nimetada muu esindaja. Kohtusekretäril või kohtunikul ei ole sellisel juhul kohustust vaidluse pooli või nende esindajaid, kes ei ole juristid, abistada.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kas teatavad tõendite kogumist käsitlevad eeskirjad on leebemad kui tavamenetluse puhul? Kui jah, siis millised ja kuivõrd?

Väiksemate nõuete menetluses võivad piirkondliku tsiviilkohtu kohtunikud tavapärastest menetlusnormidest kõrvale kalduda: nad võivad arvesse võtta tõendeid, mis ei vasta õigusnormidest tulenevatele nõuetele, ning oma äranägemisel kohaldada menetlust, mida nad asjaolusid arvesse võttes peavad asja lahendamisel kõige ohutumaks, kiiremaks ja odavamaks.

1.6 Kirjalik menetlus

Avalduse võib esitada kirjalikult piirkondliku tsiviilkohtu kantseleile või suuliselt piirkondliku tsiviilkohtu kohtunikule, mispuhul taotlus dokumenteeritakse. Avaldus peab sisaldama: a) nende asjaolude täpset kirjeldust, mis on aluseks nõudele kooskõlas õigusega ja mis põhjendavad hageja poolt kostja vastu hagi esitamist; b) vaidluse eseme täpset kirjeldust; c) konkreetset hagiavalduse nõuet ja d) kõiki olemasolevaid tõendeid.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus tehakse suuliselt avalikul kohtuistungil, tavaliselt kohe pärast poolte ärakuulamist kohtuistungi ajal ja enne, kui kohtunik hakkab arutama järgmist kohtuasja. Kohtuotsust pooltele kätte ei toimetata, kui kohtuprotokoll kinnitab, et kohtuotsus on tehtud mõlema poole või nende nimel tegutsevate isikute või nende volitatud advokaatide juuresolekul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulusid ei hüvitata.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Väiksemaid nõudeid käsitlevat kohtuotsust ei saa edasi kaevata.

Viimati uuendatud: 17/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje es originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Väiksemad kohtuvaidlused - Hispaania

1 ¿Existe un procedimiento específico para las demandas de escasa cuantía?

Jah, kuni 6000 euro suurused nõuded tuleb lahendada suulises menetluses, ilma et see piiraks Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamist vastavalt määrusele (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate nõuete menetlus, juhul kui eeldused selle kohaldamiseks on täidetud.

1.1 Ámbito del procedimiento, cuantía máxima

Suulises menetluses tuleb lahendada kuni 6000 euro suurused nõuded.

1.2 Inicio del procedimiento

Kirjaliku avalduse alusel.

1.3 Formularios

Kohustuslik tüüpvorm puudub. Kohaliku kohtu kantseleist (*Decanatos*) on siiski võimalik saada tüüpvorm kuni 2000 euro suuruste nõuete esitamiseks, et hageja saaks esitada avalduse ja kostja sellele vastata.

Vormi saab alla laadida Hispaania kohtute üldnõukogu (*Consejo General del Poder Judicial*) veebisaidilt.

Kui nõude summa ületab 2000 eurot, on advokaadi (*abogado*) ja kohtuesindaja (*procurador*) kaasamine kohustuslik. Nõuet ega vastust sellele ei arvestata, kui sellele ei ole alla kirjutanud vastav õigusesindaja.

Kui kostja jätab vastuse esitamata, ei tähenda see nõude tunnustamist, vaid seda, et kostja on jätnud oma kohustuse täitmata, ja menetlus jätkub.

1.4 Asistencia

Hageja võib osaleda suulises menetluses isiklikult, kuid kui nõude summa on suurem kui 2000 eurot, on advokaadi ja *procurador*i kaasamine kohustuslik. Juhul kui hageja ei osale kohtuistungil (esindatuna kas advokaadi ja *procurador*i poolt või isiklikult, juhul kui õigusliku esindaja kaasamine ei ole kohustuslik), loetakse nõue tagasivõetuks, välja arvatud juhul, kui kostjal on seoses nõudega õigustatud huvi ja ta taotleb menetluse jätkamist, kuni tehakse lõplik kohtuotsus.

Menetlus jätkub ka siis, kui kostja ei ilmu isiklikult kohtusse.

1.5 Reglas relativas a la obtención de pruebas

Tõendeid käsitlevad üldnormid: kõik tõendid võetakse vastu ning tõendeid on võimalik taotleda ja esitada ka enne kohtuistungit.

1.6 Procedimiento escrito

Nii hagiavaldus kui ka vastus hagiavaldusele tuleb esitada kirjalikult. Menetlusküsimused lahendatakse kohtuistungil. Tõendid esitatakse suuliselt ja enamasti kohtuistungil.

1.7 Contenido de la decisión

Kohtuotsus sisaldab põhjendusi ja esitatakse nagu mis tahes muu menetluse puhul kirjalikult.

1.8 Reembolso de gastos

Kui advokaadi ja *procurador*i osalemine on kohustuslik ja otsusega mõistetakse välja kohtukulud, võidakse poolele, kelle kasuks otsus tehti, hüvitada tema menetluskulud pärast nende hindamist ja tingimusel, et need ei ületa kolmandikku iga sellise poole menetluskuludest, kelle kasuks otsus tehti.

Kui kohtuvaidluse pool, kelle kasuks kohtukulud välja mõisteti, ei ela kohtuistungi toimumise kohas, võidakse talle hüvitada *procurador*i kaasamise kulud isegi siis, kui tema osalemine ei ole kohustuslik.

1.9 Posibilidades de recurso

Kohtuotsuse saab edasi kaevata, kui nõude summa on suurem kui 3000 eurot. Kaebus tuleb esitada kirjalikult samale kohtule kuni 20 päeva jooksul. Kaebusi arutab provintsikohus (*Audiencia Provincial*), kus otsuse teeb üks kohtunik, kelle otsust ei ole võimalik edasi kaevata. Küll on aga mõnes autonoomses piirkonnas, kus kehtib oma tsiviilõigus, võimalik esitada kassatsioonkaebus.

Viimati uuendatud: 10/03/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Prantsusmaa

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Väiksemat nõuet puudutava hagi võib esitada esimese astme kohtu kohalikku kohtumajja (*chambre de proximité des tribunal judiciaire*) või kaitsekohtunikule (*juge des contentieux de la protection*) kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikliga 756 jj.

Menetlus on suuline, kuid pooled võivad soovi korral esitada kirjalikke seisukohti.

Hagis võib märkida hageja nõusoleku menetluse läbiviimiseks ilma istungita (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 757). Samuti võimaldab tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 828 pooltel anda menetluses igal ajal sõnaselge nõusoleku menetluse läbiviimiseks ilma istungita. See alates 1. jaanuarist 2020 kasutusel olevas ilma istungita menetluses on eeskuju võetud Euroopa väiksemate nõuete menetlusest.

Kohtukantselei kutsub pooled kohtusse väljastusteatega tähtkirja teel. Kui kostja ei ole seda kirja kätte saanud, võib kohus paluda hagejal lasta see kohtutäituril kätte toimetada.

Enne hagi kohtule esitamist peavad pooled olema püüdnud asja lahendada kas vahendusmenetluse, kaasava menetluse või lepitaja läbiviidava lepitusmenetluse teel. Vastasel korral võib kohtunik omal algatusel tunnistada hagi vastuvõetamatuks.

Pooled ei pea advokaati kasutama. Pooli võivad esindada nende abikaasa, elukaaslane või isik, kellega nad on sõlminud tsiviilpartnerluslepingu, poolte vanemad, otse- või külgsugulased või poolte töötajad.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Nõude suurus ei või ületada 5 000 eurot ning esimese astme kohtu kohalikul kohtumajal või kaitsekohtunikul peab olema pädevus seda lahendada.

1.2 Menetluse kohaldamine

1.3 Vormid

Kohtusse pöördumiseks on olemas vorm (CERFA nr 11764*08).

Vorm on kättesaadav Prantsuse valitsuse veebisaidil, kõikides kohtusse pöördujatele mõeldud ühtsetes vastuvõtuteenistustes (*Services d'Accueil Unique du Justiciable*) ja veebisaidil Justice.fr.

1.4 Õigusabi

Seadusega ei ole abi ette nähtud, sest tegemist on lihtmenetlusega, milles lahendatakse kuni 5 000 euro suurusi nõudeid ja kus pooled kuulab ära kohtunik, välja arvatud juhul, kui pooled on nõustunud asja lahendamisega ilma istungita. Pooli võib abistada või esindada advokaat ja seda ka siis, kui nad on taotlenud riigi õigusabi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumise normid on sarnased tavamenetluse puhul kohaldatavate normidega.

1.6 Kirjalik menetlus

Menetlus on puhtkirjalik üksnes juhul, kui pooled nõustuvad asja lahendama ilma istungita.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsuse suhtes kohaldatakse samu norme mis tavamenetluse puhul.

1.8 Kulude hüvitamine

Kohaldatakse samu norme kui teiste menetluste puhul. Et aga selles menetluses ei ole põhimõtteliselt vaja advokaati või seaduslikku esindajat määrata, on sellega seotud kulud väiksemad.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kuna tegemist on väikeste nõuetega, siis apellatsioonivõimalust pole. Lahendi saab üksnes vaidlustada (kui kostja ei saanud kutset kohtuistungile) või saab selle peale esitada kassatsioonkaebuse (kui kostja sai kutse kohtuistungile).

Lingid

Justiitsministeeriumi (*Ministère de la Justice*) veebisait

Legifrance'i veebisait

Viimati uuendatud: 12/01/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje hr originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Väiksemad kohtuvaidlused - Horvaatia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Horvaatia Vabariigis reguleeritakse väiksemaid nõudeid tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o parničnom postupku* (*Narodne Novine* (edaspidi „NN"; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) numbrid 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ja 70/19) artiklitega 457–467a, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) kohast väiksemate kohtuvaidluste menetlust aga tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklitega 507o – 507ž.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlus esimese astme kohtus (*općinski sud*) hõlmab kuni 10 000 Horvaatia kuna suuruseid nõudeid.

Väiksemate nõuete menetlus kaubanduskohtus (*trgovački sud*) hõlmab kuni 50 000 Horvaatia kuna suuruseid nõudeid.

Väiksemateks nõueteks loetakse ka nõuded, mille puhul ei ole tegemist rahalise nõudega, vaid milles nõude esitaja on nõustunud oma esialgse nõude rahuldamise asemel vastu võtma kuni 10 000 Horvaatia kuna suuruse summa (esimese astme kohtus) või kuni 50 000 Horvaatia kuna suuruse summa (kaubanduskohtus).

Samuti loetakse väiksemateks nõueteks sellised nõuded, mille puhul ei ole tegemist rahalise nõudega, vaid milles nõude esitaja on nõustunud sellega, et talle antakse üle vallasvara, mille väärtus ei ületa 10 000 Horvaatia kuna (esimese astme kohtus) või 50 000 Horvaatia kuna (kaubanduskohtus).

Praegu kehtiva korra kohaselt reguleeritakse Euroopa väiksemate nõuete menetlust määrusega (EÜ) nr 861/2007, kui nõude suurus ei ületa ajal, mil pädev kohus nõudevormi kätte saab, ilma kõigi intresside, kulude ja lõivudeta 2 000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Väiksemate nõuete menetlused toimuvad esimese astme või kaubanduskohtus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklites 34 ja 34b sätestatud sisulise pädevuse eeskirjadele. Väiksemate nõuete menetlused algatatakse nõude esitamisega pädevale kohtule, st autentsel dokumendil põhineva täitmistaotluse esitamisega notarile, kui lubatav vastuväide täitedokumendile on esitatud ettenähtud ajaks.

1.3 Vormid

Vormid, muud nõuded või avaldused esitatakse kirjalikult, faksi või e-posti teel ning neid kasutatakse üksnes määruse (EÜ) nr 861/2007 kohastes Euroopa väiksemate nõuete menetlustes.

Väiksemate nõuete menetluse algatamiseks ei ole muid vorme ette nähtud.

1.4 Õigusabi

Tsiviilkohtumenetluse seaduses ei ole konkreetseid sätteid õigusabi saamise kohta väiksemate nõuete menetluses. Nõude esitajat võib väiksemate nõuete menetluses esindada advokaat.

Juhul kui on täidetud tasuta õigusabi seaduse (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN numbrid 143/13 ja 98/19) nõuded, on menetlusosalistel õigus saada tasuta õigusabi.

Horvaatia tasuta õigusabi kava kohta saab teavet järgmisel veebisaidil: https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete menetlustes peavad pooled esitama kõik nende nõude aluseks olevad asjaolud hiljemalt nõudevõi vastuse esitamise ajal. Samuti peavad nad esitama mis tahes tõendid, mis on vajalikud esitatud asjaolude toetamiseks.

Sellistes väiksemate nõuete menetlustes, milles esitatakse maksekäsu suhtes vastuväide, peab nõude esitaja nõude esitamisel esitama kohtule kõik nõude aluseks olevad asjaolud ja neid toetavad tõendid hiljemalt 15 päeva jooksul alates maksekäsu tühistamise otsuse saamisest.

Sellistes väiksemate nõuete menetlustes, milles esitatakse maksekäsu suhtes vastuväide, peab kostja esitama kõik vastuväite aluseks olevad asjaolud ja neid toetavad tõendid hiljemalt 15 päeva pärast seda, kui ta on saanud nõude esitaja avalduse, milles nõude esitaja on esitanud kõik oma nõude aluseks olevad asjaolud ja neid toetavad tõendid.
Pooled võivad esitada eelistungil uusi asjaolusid või uusi tõendeid ainult juhul, kui nad ei saanud nendest mitteolenevatel põhjustel oma nõudes või vastuses või eespool osutatud sätete alusel tehtud esildistes esitada kõiki asjaolusid, millel nende nõue või vastus põhineb, ega kõiki tõendeid kõnealuste asjaolude toetuseks.
Kui pooled esitavad eelistungil uusi asjaolusid ja tõendeid eespool osutatud sätteid eirates, ei võta kohus neid arvesse.
Tõendite kogumise suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seaduse üldsätteid. Väiksemate nõuete menetlustes võivad tõendiks seega olla vaatlus, dokument, tunnistaja ütlus, eksperdiaruanne ja eksperdiarvamus ning kohus otsustab, milliseid esitatud tõendeid võetakse juhtumi asjaolude kindlakstegemiseks arvesse.
Lisateave tõendite ja nende kogumise kohta on esitatud rubriigis „Tõendite kogumine – Horvaatia Vabariik“ (*Izvođenje dokaza – Republika Hrvatska*).

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate nõuete menetlus toimub kirjalikult.
Väiksemate nõuete menetluses toimetatakse nõue alati kostjale kätte, et võimaldada tal esitada märkusi, ning eelistungi kutses teavitatakse pooli sellest, et kui nõude esitaja eelistungile ei ilmu, käsitatakse seda nõude tagasivõtmisena; et eelistungil ei või esitada uusi asjaolusid ega tõendeid, välja arvatud tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 461a kuuendas lõigus sätestatud juhtudel (kui pooled ei saanud nendest mitteolenevatel põhjustel oma nõudes või vastuses või tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 461a kolmandas ja neljandas lõigus osutatud esildistes esitada kõiki asjaolusid, millel nende nõue või vastus põhineb, ning kõiki tõendeid kõnealuste asjaolude toetuseks); et kohus viib eelotsusemenetluse lõpule ja korraldab ka põhiistungi eelistungi toimumise ajal, välja arvatud juhul, kui see ei ole juhtumi asjaolude tõttu võimalik, nagu on osutatud tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 461a kuuendas lõigus; ning et otsuse saab edasi kaevata üksnes tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 354 teises lõigus, välja arvatud selle lõigu punktis 3 osutatud materiaalõiguse sätete väära kohaldamise ja tsiviilkohtumenetlust käsitlevate sätete olulise rikkumise korral ehk järgmistel juhtudel:
• punkt 1 – kui otsuse tegemises osales kohtunik, kes oleks seaduse järgi tulnud taandada (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 71 esimese lõigu punktid 1–6) või kes oli kohtu otsusega taandatud, või isik, kellel ei olnud kohtuniku staatust;
• punkt 2 – kui otsus tehti nõude kohta sellises vaidluses, mis ei kuulu kohtu pädevusse (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 16);
• punkt 4 – kui kohus tugines vastuolus tsiviilkohtumenetluse seadusega oma otsuses vastuvõetamatutele sammudele, mille pooled seoses nõuetega astusid (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 3 kolmas lõik);
• punkt 5 – kui kohus tegi vastuolus tsiviilkohtumenetluse seadusega nõude tunnistamisel põhineva otsuse, nõudest loobumisel põhineva otsuse, tagaseljaotsuse või kohtuprotsessita otsuse;
• punkt 6 – kui ühele poolele ei antud ebaseadusliku tegevuse, eelkõige dokumentide kätte toimetamata jätmise tõttu võimalust olla kohtus ära kuulatud;
• punkt 7 – kui kohus lükkas vastuolus tsiviilkohtumenetluse seadusega tagasi ühe poole taotluse kasutada menetluses tema keelt või kirja ning võimaldada tal jälgida menetluse käiku tema enda keeles ning kui pool on esitanud sellesisulise kaebuse;
• punkt 8 – kui isik, kes ei saa olla menetluse pool, osales selles kas nõude esitaja või kostjana või kui juriidilist isikut kui poolt ei esindanud volitatud isik või kui teovõimetut isikut ei esindanud seaduslik esindaja või kui seaduslikul esindajal või advokaadil ei olnud tegelikult nõutavaid volitusi kohtuvaidluses osaleda või teha teatavaid menetlustoiminguid või kui kohtuvaidlust või teatavaid menetlustoiminguid ei kiidetud tagantjärele heaks;
• punkt 9 – kui otsus tehti nõude kohta, millega seoses oli juba algatatud kohtuvaidlus või mille kohta oli juba tehtud seaduslikult kehtiv kohtuotsus, või kui juba oli saavutatud kohtulik kokkulepe või kokkulepe, millel on eriõigusaktide alusel kohtuliku kokkuleppe omadused;
• punkt 10 – kui üldsus oli seadusvastaselt jäetud põhimenetlusest kõrvale;
• punkt 11 – kui kohtuotsuses on vigu, mille tõttu ei saa seda läbi vaadata, ja eelkõige kui kohtuotsuse resolutiivosa on arusaamatu või sisuliselt või kohtuotsuse põhjendustega vastuolus või kui kohtuotsuses ei ole täpsustatud otsustavate asjaolude põhjendusi või kui esineb vasturääkivusi otsustavate asjaolude vahel, mis on esitatud kohtuotsuse põhjendustes nende dokumentide või protokollide sisu kohta, mis on seotud menetluse käigus antud tunnistustega, ning tegelike dokumentide ja protokollide eneste vahel;
• punkt 12 – kui kohtuotsuses on mindud nõude ulatusest kaugemale;
• punkt 13 – kui otsus on tehtud nõude kohta, mida ei esitatud ettenähtud tähtajaks ja mis oleks seetõttu tulnud vastuvõetamatuna tagasi lükata (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 282 esimene lõik);
• punkt 14 – kui enne nõude esitamist ei oldud püütud vaidlust lahendada lepitus- või muu alternatiivse vaidluste lahendamise menetluse teel, mis tähendab, et nõue oleks tulnud tagasi lükata.
Kui poole ajutine või alaline elukoht on väljaspool Horvaatia Vabariiki ja tema aadress ei ole teada, toimetatakse kohtudokumendid talle kätte vastavalt Horvaatia Vabariigi suhtes siduvatele rahvusvahelistele normidele ning vastavalt ELi õigusaktidele, eelkõige seoses määruse (EÜ) nr 861/2007 artiklis 13 osutatud menetlusega.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kuna puuduvad erisätted väiksemate nõuete menetlustes tehtud otsuste sisu kohta, kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seaduse üldsätteid, st artiklit 338, milles on sätestatud, et kohtuotsuse kirjalik versioon peab sisaldama nõuetekohast sissejuhatust, regulatiivosa ja põhjendust.
Kohtuotsuse sissejuhatus peab sisaldama järgmist: viide sellele, et kohtuotsus tehakse Horvaatia Vabariigi nimel; kohtu nimi; kohtuniku või kohtu eesistuja, ettekandja-kohtuniku ning kolleegiumi liikmete ees- ja perekonnanimi, poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide ees- ja perekonnanimi või ametinimi, isikukood ja elukoht või registrijärgne asukoht; vaidluse eseme lühike kirjeldus; põhiistungi toimumise kuupäev; põhiistungil osalenud poolte, nende seaduslike esindajate ja agentide tutvustus; ning kohtuotsuse tegemise kuupäev.
Kohtuotsuse resolutiivosa peab sisaldama kohtu otsust konkreetsete asjaomaste nõuete ja teiseste nõuete vastuvõtmise või tagasilükkamise kohta ning ka otsust nõudega seotud kokkuleppe saavutamise ettepaneku olemasolu või selle puudumise kohta (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 333).
Põhjendustes kirjeldab kohus lühidalt poolte nõudeid, nende esitatud asjaolusid ning tõendeid, millele need nõuded tuginevad. Samuti toob ta ära, millised asjaolud ta on kindlaks teinud, miks ja kuidas on ta need asjaolud kindlaks teinud ning juhul kui need tehti kindlaks ütluste ärakuulamise kaudu, siis millised tõendid esitati ning miks ja kuidas neid hinnati. Kohus osutab konkreetselt, milliseid materiaalõiguse sätteid on poolte nõudeid käsitleva otsuse puhul kohaldatud, ning vajaduse korral esitab oma arvamuse poolte seisukohtade kohta seoses vaidluse õiguslike alustega ning mis tahes ettepanekute või vastuväidete kohta, mille aluseid ta menetluse käigus tehtud otsustes ei osutanud.
Tagaseljaotsuse, nõude tunnistamisel põhineva otsuse või nõudest loobumisel põhineva otsuse põhjenduses tuleb osutada üksnes sellise otsuse tegemise alused.

1.8 Kulude hüvitamine

Otsus väiksemate nõuete menetluse kulude hüvitamise kohta tehakse tsiviilkohtumenetluse seaduse üldsätete alusel, mille kohaselt on kohtuasja täielikult kaotanud pool kohustatud hüvitama vastaspoole ning temapoolse menetlusse astuja kulud.

Kui poolte nõuded rahuldatakse osaliselt, määrab kohus kõigepealt kindlaks kummagi poole nõude rahuldamise protsendi ning lahutab siis vähem eduka poole nõude rahuldamise protsendi edukama poole protsendist. Seejärel määrab kohus kindlaks kohtuasja edukama poole eri- ja kogukulud, mis olid vajalikud menetluse nõuetekohaseks toimumiseks, ning hüvitab sellele poolele osa tema kogukuludest vastavalt protsendile, mis jäi üle pärast mõlema poole nõude rahuldamise protsendi arvessevõtmist kõnealuses kohtuasjas. Nõude rahuldamise protsendi kindlaksmääramisel võtab kohus arvesse kogunõuet ja ka seda, kui hästi on nõuet põhjendatud.
Eespool märgitust olenemata võib kohus määrata, et üks pool hüvitaks teise poole erikulud. Selle aluseks on tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 156 esimene lõik, milles on sätestatud, et olenemata kohtuasja lahendusest, peab pool hüvitama vastaspoole kulud, mille viimane kandis tema süü või põhjustatud sündmuse läbi.
Juhul kui poolte nõuded rahuldati kohtuasjas enam-vähem võrdses ulatuses, võib kohus määrata, et iga pool kannab oma kulud ise või et üks pool peab hüvitama teise poole erikulud tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 156 esimese lõigu alusel.
Kohus võib otsustada, et kui vastaspoole nõue jäi vaid suhteliselt väikeses osas rahuldamata ja sellel poolel ei tekkinud eraldi kulusid, peab pool hüvitama kõik vastaspoolele ja temapoolse menetlusse astujale tekkinud kulud.
Olenemata kohtuasja lahendusest peab pool siiski hüvitama vastaspoolele kõik kulud, mille viimane kandis tema süü või põhjustatud sündmuse läbi tõttu.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Edasikaebamise võimalust reguleerivad tsiviilkohtumenetluse seaduse üldsätted. Nende sätete kohaselt võivad väiksemate nõuete menetluse pooled kaevata esimeses astmes tehtud kohtuotsuse edasi 15 päeva jooksul alates kuupäevast, mil kohtuotsuse ärakiri neile kätte toimetati.
Väiksemate nõuete menetlust lõpetava otsuse võib edasi kaevata üksnes tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 354 teises lõigus osutatud materiaalõiguse sätete väära kohaldamise ja tsiviilkohtumenetlust käsitlevate sätete olulise rikkumise, välja arvatud teise lõigu punktis 3 osutatud rikkumise korral.

Viimati uuendatud: 06/02/2023
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.
Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Itaalia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Eraldi menetlus väiksemate kohtuvaidluste lahendamiseks puudub. Väiksemaid kohtuvaidlusi menetleb rahukohus (*giudice di pace*).
Üldjuhul püütakse rahukohtus toimuvad menetlused hoida võimalikult lihtsad (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 316–318).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Rahukohus on pädev lahendama vaidlusi, mis hõlmavad vallasvara väärtusega 5000 eurot või alla selle, välja arvatud juhul, kui seaduses on sõnaselgelt sätestatud teisiti.
Maantee- ja veeliiklusõnnetustega seotud kahjunõudeid menetleb samuti rahukohus, tingimusel et hagi väärtus ei ole suurem kui 20 000 eurot.
Olenemata hagi summast, menetleb rahukohus kõiki juhtumeid, mis on seotud järgmiste küsimustega:
piiride märkimise ning õigusaktides puude ja põõsaste istutamiseks ette nähtud vahemaade järgimisega seotud juhtumid;
kortermajade jaoks pakutavate teenuste maht ja nende kasutamine;
eluruumide omanike või kasutajate vahelised suhted seoses selliste küsimustega nagu suits, aur, kuumus, müra, vibratsioon ja samalaadsed häiringud, mis ületavad normaalset taset;
intressid või lisakulud, mis on seotud viivitustega pensioni või sotsiaaltoetuste maksmisel.
Itaalia Parlament andis 28. aprilli 2016. aasta seadusega nr 57 valitsusele volitused reformida aukohtunike süsteemi. Reform näeb ette ka aukohtunike pädevuse laiendamise. Selleks on kavas tõsta nende menetletavate hagide hinna ülemmäär 5000-lt eurolt 30 000 eurole ning liiklusõnnetustega seotud kahjunõuete korral 50 000-le eurole. Neid volitusi ei ole seni rakendatud ja uued normid seega veel ei kehti.

1.2 Menetluse kohaldamine

Rahukohtule esitatud hagi menetlemine algab kohtukutse (*citazione*) väljastamisega, millega isik kutsutakse kindlaksmääratud istungile. Hagiavalduse võib esitada ka suuliselt ning sel juhul protokollib kohtunik selle dokumendis, mille hageja toimetab kostjale kätte koos kohtukutsega (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 316). Hagiavaldus peab sisaldama kohtu ja poolte nime ning juhtumi asjaolusid ja teemat. Ajaperiood, mis jääb kohtukutse kättetoimetamise päeva ja kohtusse ilmumise kuupäeva vahele, on poole lühem samast ajaperioodist, mida kohaldatakse madalama astme kohtu (*tribunale*) menetluste suhtes, st 45 päeva (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 318). Esimesel kohtuistungil küsitleb rahukohtunik pooli oma äranägemise järgi ja püüab neid lepitada. Kui tal see õnnestub, siis sõlmitud kokkulepe protokollitakse. Kui lepituskatsed vilja ei kanna, palub rahukohus pooltel esitada kõik nende väiteid, kaitselauseid ja vastuväiteid toetavad asjaolud ning dokumendid ja muud tõendid. Kui see tundub menetluspoolte käitumist esimesel kohtuistungil silmas pidades vajalik, määrab rahukohus vaid korra uue istungi aja, et anda võimalus täiendavate tõendite esitamiseks ja kogumiseks. Poolte esitatud dokumendid võib lisada toimikusse ja neid võib seal hoida kuni juhtumi menetlemise lõpuni.

1.3 Vormid

Eelnevalt kindlaks määratud vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Kui hagihind ei ületa 1100 eurot, võivad pooled end rahukohtus ise esindada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 82; vt teabeleht „Kuidas algatada kohtuasja?“).
Kõigi muude juhtumite korral peavad pooled kasutama advokaadi abi. Kuid rahukohus võib juhtumi laadist ja ulatusest lähtuvalt lubada poolel ennast kohtus ise esindada, kui pool avaldab selleks suuliselt või muul viisil soovi.
Kohtunik kontrollib, kas pooled on võtnud kohtusse ilmumiseks kõik vajalikud meetmed, ning palub neil vajaduse korral täita mis tahes dokumendid või täiendada neid, kui ta leiab, et need dokumendid ei ole täidetud nõuetekohaselt.
Kui kohtunik leiab mis tahes vea advokaadile antud volitustes, määrab ta tähtaja, mille jooksul peavad pooled selle vea parandama. Kui viga parandatakse tähtaja jooksul, siis leitakse, et hagiavaldus on nõuetekohane, ning hagiavaldusega kaasnevat sisulist ja protseduurilist mõju kohaldatakse alates esimese teatamise kuupäevast (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 182).

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumise reeglid on samad, nagu tavapärase kohtumenetluse puhul (vt teabeleht „Tõendite kogumine“).

1.6 Kirjalik menetlus

Puuduvad sätted puhtalt kirjaliku menetluse kohta, sest rahukohus on kohustatud pooled ära kuulama ja püüdma saavutada kokkulepet.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohaldatakse tavamenetlusnorme.

Süsteemi reformimiseks antud volitustega on ette nähtud, et aukohtunikud võivad vaidlustes, milles nõude suurus on alla 2500 euro, mõista kohut *ex aequo et bono* (õigluse ja headuse (ehk erapooletuse) alusel) ilma konkreetsete viiteta õigusnormile.
Praegu on selline võimalus rahukohtutel vaidlustes, milles nõude suurus on alla 1100 euro.

1.8 Kulude hüvitamine

Kas kulude hüvitamisega seoses on kehtestatud mingid piirangud? Kui on, siis millised?
Kulude väljamõistmise otsused tehakse lähtuvalt üldreeglitest, mille kohaselt peab kulud kandma kaotanud pool. Kuid võib juhtuda, et pooled peavad oma kulud ise kandma, kui nad mõlemad kaotavad või kui selleks on mõni muu hea põhjus.

1.9 Edasikaebamise võimalus

2006. aastal muudeti norme, mille järgi vaidlustatakse erapooletuse alusel tehtud kohtuotsuseid (*sentenze di equità* vaidlustes, milles nõude suurus on alla 1100 euro). Selliste kohtuotsuste peale saab esitada apellatsiooni ainult juhul, kui on rikutud menetlusnorme, põhiseadust või ELi õigust või valdkonda reguleerivaid põhimõtteid.
Uusi sätteid kohaldatakse kõikide kohtuotsuste suhtes, mis on tehtud alates 2. märtsist 2006 (seadusandliku dekreedi nr 2006/40 artikkel 27).
Enne seda kuupäeva erapooletuse alusel tehtud kohtuotsuste peale võib esitada apellatsiooni kassatsioonikohtule (seadusest tulenevate tähtaegade raames), tuginedes asjaolule, et rikutud on põhiseadust, ELi õigust või menetlusnorme või juhtumi sisulisi küsimusi reguleerivaid põhimõtteid või et algses kohtuotsuses ei ole nõuetekohaselt esitatud põhjendusi. Haldustrahve käsitlevad rahukohtu otsused võib vaidlustada ainult kassatsioonikohtule esitatava erakorralise apellatsiooniga.
Kõik muud rahukohtu otsused võib vaidlustada apellatsioonikohtus.
Vt teabelehed „Kohtukorraldus liikmesriikides“, „Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?“ ja „Kuidas algatada kohtuasja?“.

Lisad

Tsiviilkohtumenetluse seadustik

Viimati uuendatud: 21/07/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.
Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Küpros

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Küprose õigussüsteemis puudub spetsiifiline väiksemate kohtuvaidluste menetlus peale selle, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 861/2007, mille kohaldamiseks on vastu võetud menetluseeskirjad.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

1.2 Menetluse kohaldamine

1.3 Vormid

1.4 Õigusabi

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

1.6 Kirjalik menetlus

1.7 Kohtuotsuse sisu

1.8 Kulude hüvitamine

1.9 Edasikaebamise võimalus

Viimati uuendatud: 11/03/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.
Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje lv originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Väiksemad kohtuvaidlused - Läti

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Lätis on olemas erimenetlus selliste väiksemate kohtuvaidluste jaoks, kus hagi hõlmab rahalist või elatisnõuet ning nõude kogusumma ei ületa 2100 eurot. Väikeste summadega seotud nõuete suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse seaduse 30.3. peatüki artikleid 250.18–250.27 ja 54.1. peatüki artikleid 449.1 –449.12.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate kohtuvaidluste menetlust kohaldatakse üksnes rahalisi ja elatisnõudeid käsitlevate hagide puhul (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 35 lõike 1 punktid 1 ja 3).
Väiksemate kohtuvaidluste menetluses ei tohi võla põhisumma või elatisnõude puhul maksete kogusumma olla nõude esitamise päeval suurem kui 2100 eurot. Elatisnõuete puhul kohaldatakse maksete kogusummale kehtestatud ülempiiri iga lapse suhtes eraldi ja kogusumma on ühe aasta jooksul makstav kogusumma.
Väiksemaid kohtuvaidlusi reguleerivaid siseriiklikke õigusnorme ei kohaldata selle väiksemaid kohtuvaidlusi käsitleva menetluse suhtes, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruses (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, välja arvatud seoses esimese astme kohtu otsuste peale apellatsiooni esitamise menetlusega. Euroopa Liidu siseseid piiriüleseid elatisnõudeid hõlmavad hagid on reguleeritud nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes.
Hagiavalduse esitamisel tasumisele kuuluv riigilõiv (*valsts nodeva*) moodustab 15% hagi summast, kuid ei ole väiksem kui 71,41 eurot. Lapse või vanema elatisnõuetega seotud hagi esitamisel riigilõivu maksta ei tule.

1.2 Menetluse kohaldamine

Väiksemate kohtuvaidluste lahendamisel järgib kohus tavapärast kohtumenetlust väiksemate kohtuvaidluste jaoks kehtestatud teatavate eranditega. Kohus alustab asja arutamist kirjaliku avalduse alusel.

Kohus ei alusta avalduse alusel menetlust, kui avaldus ei ole koostatud kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduse artikliga 250.20 – s.t kui hageja ei ole kasutanud väiksemate kohtuvaidluste jaoks ette nähtud vormi või ei ole märkinud, kas ta taotleb asja arutamiseks kohtuistungi korraldamist.
Sellisel juhul teeb kohus põhjendatud otsuse mitte alustada asja menetlemist avalduse alusel, saadab otsuse hagejale ja määrab tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. See tähtaeg ei tohi olla lühem kui 20 päeva alates otsuse postitamise päevast. Kohtuniku otsuse võib edasi kaevata 10 päeva jooksul, või 15 päeva jooksul, kui isiku elukoht asub väljaspool Lätit.

1.3 Vormid

Hagiavalduse ja kostja tähelepanekute koostamisel tuleb kasutada vorme, mis on sätestatud valitsuse (*Ministru kabinets*) 11. oktoobri 2011. aasta määruses nr 783 väiksemate kohtuvaidluste puhul kasutatavate vormide kohta. Määruse lisad sisaldavad järgmisi vorme:

1) hagiavaldus väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses rahaliste nõuetega;
2) hagiavaldus väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses elatisnõuetega;
3) tähelepanekud, mis on seotud hagiavaldusega väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses rahaliste nõuetega;
4) tähelepanekud, mis on seotud hagiavaldusega väiksemate kohtuvaidluste menetluse alustamiseks seoses elatisnõuetega.

Määrus on kättesaadav Läti Vabariigi ametliku väljaande *Latvijas Vēstnesis* õigusportaalis aadressil https://tiesas.lv.
Lisaks hageja ja kostja andmetele tuleb väiksemate kohtuvaidluste hagiavalduse vormil esitada järgmine teave.
Avalduse vormile tuleb märkida selle piirkondliku kohtu või linnakohtu (*rajona (pilsētas) tiesa*) nimi, kellele avaldus esitatakse – välja arvatud juhul, kui pooled on sõlminud kirjaliku lepingu selle kohta, et mis tahes vaidlused lahendatakse mujal, tuleb füüsilise isiku vastu esitada hagi sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas asub isiku deklareeritud elukoht, või juriidilise isiku puhul sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas asub juriidilise isiku registrijärgne asukoht (kui nõue on seotud juriidilise isiku filiaali või esinduse tegevusega, siis võib hagi esitada ka asjaomase filiaali või esinduse asukohajärgsele kohtule).
Teavet selle kohta, milline on pädev kohus ja seega milline kohus tuleb vormile märkida, võib leida internetiportaali https://likumi.lv/doc.php?id=237849 menüüpunktidest *Tiesas* (kohtud) ja *Tiesu darbības teritorijas* (kohtute territoriaalne pädevus).
Hagiavalduse vormile tuleb märkida hageja esindaja, kui hageja soovib, et tema huve esindaks kohtus teine isik. Selleks et teine isik saaks toimida kohtus esindajana, tuleb vormistada notariaalselt kinnitatud volikiri (*pilnvara*) ja see tuleb märkida kui esindamise alus vormi asjakohasesse veergu. Juhul kui esindaja on vandeadvokaat (*zvērināts advokāts*), peab esindamisõigus olema tõendatud palkamislepinguga (*orderis*), ning kui advokaat peab toimima menetlusosalise nimel, peab olema vormistatud kirjalik volikiri (mis sellisel juhul ei pea olema notariaalselt kinnitatud).
Hagi ese – vormil tuleb märkida vaidlustatud õigus ning hageja ja kostja vaheline selline õigussuhe, mille olemasolu või puudumist palub hageja kohtul kinnitada, taotledes kohtult oma õigusaktidega tagatud õiguste või huvide kaitsmist.
Nõude summa arvutamise meetod – väiksemate kohtuvaidluste puhul tuleb näidata võla põhisumma – s.t võla summa ilma intresside ja leppetrahvideta –, mis tahes leppetrahvid, kõik lepingu või õigusaktide kohaselt tasumisele kuuluvad intressid ja kõigi nende elementide kogusumma.
Vormil tuleb esitada hageja nõude aluseks olevad asjaolud ja toetavad dokumendid, nõude aluseks olevad konkreetsed õigusnormid ning samuti meetmed, mida hageja palub kohtul võtta.
Avaldusele peab olema alla kirjutanud hageja või tema esindaja või hageja koos esindajaga, kui kohus seda nõuab. Hagiavaldusele peavad olema lisatud dokumendid, mis tõendavad, et on järgitud kõiki õigusaktidega ette nähtud esialgseid asja kohtuvälise uurimise menetlusi, ning mis kinnitavad nõude aluseks olevaid asjaolusid.

1.4 Õigusabi

Tsiviilkohtumenetluse seadus ei sisalda mingeid erisätteid väiksemate kohtuvaidluste puhul antava õigusalase abi kohta. Väiksemate kohtuvaidluste menetlustes võib isik kasutada esindajat.
Juhul kui hageja soovib, et kohtus esindaks tema huve teine isik ja avalduse koostab esindaja, tuleb selles avalduses märkida esindaja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja kohtuga kirjavahetuse pidamiseks kasutatav aadress või – kui esindaja on juriidiline isik – tema registrinumber ja registrijärgne asukoht. Tsiviilkohtumenetluses võib esindajana toimida mis tahes füüsiline isik, kes on vähemalt 18-aastane, kes ei ole võetud eestkoste alla ja kelle suhtes ei ole kehtestatud mingeid tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 84 sätestatud piiranguid. Kui isikut esindab kohtus teine isik, peab tal olema selleks asjaomase poole volitus notariaalselt kinnitatud volikirja vormis. Esindatav isik võib anda kohtus teisele isikule suulise volituse, millega ta lubab sellel teisel isikul toimida enda nimel, ja selline volitus tuleb kanda kohtuistungi protokolli. Juriidilise isiku esindajal peab olema kirjalik volikiri või dokument, milles kinnitatakse, et asjaomasel isikul on õigus esindada juriidilist isikut ilma erivolituseta. Juhul kui esindaja on vandeadvokaat, peab esindamisõigus olema tõendatud palkamislepinguga, ning kui advokaat peab toimima menetlusosalise nimel, peab olema vormistatud kirjalik volikiri (mis sellisel juhul ei pea olema notariaalselt kinnitatud). Kui isik kasutab esindajat, esitatakse kohtule vajalikud dokumendid ja need peab allkirjastama esindaja, kes tegutseb isiku nimel kooskõlas talle antud volitustega.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumine on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seaduse üldiste sätetega. Sellest tulenevalt võib väiksemate kohtuvaidlustega seotud menetlustes tõendeid koguda poolte või kolmandate isikute tähelepanekute, tunnistajate ütluste, kirjalike tõendite ja eksperdiarvamuste vormis.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohtunik alustab väiksemate kohtuvaidlustega seotud menetluse kirjaliku avalduse alusel. Kostjale saadetakse hageja tähelepanekuid sisaldav vorm koos hagiavaldusega ja sellele lisatud dokumentide koopiatega: selle alusel määratakse kindlaks tähtaeg, mille jooksul saab kostja saata oma tähelepanekud seoses hagiavaldusega. Selleks on 30 päeva alates hagiavalduse kostjale saatmise päevast. Kohus teavitab kostjat ka sellest, et kostja tähelepanekute esitamata jätmine ei takista asjas kohtuotsuse tegemist ja et kostja võib taotleda täiemahulise kohtuistungi korraldamist asjas. Kui kohus saadab pooltele dokumendid, selgitab ta neile nende menetlusõigusi, teavitab neid asja arutama hakkavast kohtukoosseisust ja selgitab poole võimalusi esitada vastuväiteid kohtuniku isiku suhtes. Tsiviilkohtumenetluse seadusega on tagatud poolte menetlusõigused seoses asja kohtulikuks arutamiseks ettevalmistamisega.
Pooled võivad kasutada neid õigusi hiljemalt seitse päeva enne asja kohtulikuks arutamiseks kindlaksmääratud kuupäeva.
Kostja võib esitada oma tähelepanekud valitsuse kinnitatud vormil. See on üks valitsuse 11. oktoobri 2011. aasta määruse nr 783 (väiksemate kohtuvaidluste puhul kasutatavate vormide kohta) lisas sätestatud vormidest (vorm on kättesaadav Läti kohtute portaalis: http://likumi.lv/doc.php?id=237849).Oma tähelepanekutes peab kostja esitama järgmise teabe:
selle kohtu nimi, kellele tähelepanekud esitatakse;
hageja ees- ja perekonnanimi, isikukood ja deklareeritud elukoht või sellise elukoha puudumisel hageja tegelik elukoht; juriidilise isiku puhul tema nimi, registrinumber ja registrijärgne asukoht;
kostja ees- ja perekonnanimi, isikukood, deklareeritud elukoht ja mis tahes muu täiendavalt teatatud aadress (või selle puudumisel kostja tegelik elukoht); juriidilise isiku puhul tema nimi, registrinumber ja registrijärgne asukoht; kostja võib märkida kohtuga kirjavahetuse pidamise eesmärgil ka täiendava aadressi;
kohtuasja number ja hagi ese;
märkus selle kohta, kas kostja tunnustab nõuet täielikult või osaliselt;
vastuväited hagile, nende alused ja nende aluseks olevad õigusnormid;

nõude peale esitatud vastuväiteid toetavad tõendid;
dokumendid, milles palutakse kohtul nõuda tõendeid;
märkus selle kohta, kas kostja soovib kohtukulude hüvitamist;
märkus selle kohta, kas kostja soovib asja menetlemisega seotud kulude hüvitamist, märkides ära summa ja lisades summat põhjendavad dokumendid;
märkus selle kohta, kas kostja taotleb asja arutamiseks kohtuistungi korraldamist;
mis tahes muud asjaolud, mida kostja peab oluliseks asja menetlemise seisukohast;
mis tahes muud taotlused;
tähelepanekutele lisatud dokumentide loetelu;
tähelepanekute koostamise aeg ja koht.
Kostjal on 30 päeva jooksul alates hagiavalduse kostjale saatmisest õigus esitada vastuhagi, kui: 1) põhihagi ja vastuhagi vahel on võimalik teha vastastikune tasaarvestus; 2) vastuhagi rahuldamine välistaks võimaluse, et kohus rahuldab põhihagis sisalduvad nõuded täielikult või osaliselt; 3) vastuhagi ja põhihagi vahel on muu vastastikune seos ning nende ühine läbivaatamine võimaldab asja kiiremat ja korrektsemat lahendamist. Asja menetletakse kooskõlas väiksemate kohtuvaidluste menetlusega, kui vastuhagi kujutab endast väiksemat kohtuvaidlust, s.t hagi summa ei ületa lubatud ülempiiri ja hagi on vormistatud nõuetekohaselt.
Juhul kui vastuhagis esitatud nõude summa on suurem väiksemate kohtuvaidluste jaoks kindlaksmääratud ülempiirist või kui vastuhagi ei ole esitatud rahaliste või elatisnõuete sissenõudmiseks, arutab kohus asja tavapärase kohtumenetluse kohaselt.
Kui pooled ei taotle asja arutamist suulisel kohtuistungil ja kohus ei pea vajalikuks istungit korraldada, tehakse väiksemate kohtuvaidluste puhul otsus kirjalikku menetlust kasutades ning pooli teavitatakse aegsasti kuupäevast, mil kohtu kantseleist on võimalik saada kohtuotsuse koopia. Seda kuupäeva peetakse täieliku kohtuotsuse tegemise kuupäevaks.
Kohus korraldab asja arutamiseks istungi vastavalt tavapärasele kohtumenetlusele, kui seda taotleb üks kohtuvaidluse pool või kui kohus leiab, et istungi korraldamine on vajalik.
Kui isiku elu- või asukoht ei ole Lätis ja tema aadress on teada, toimub kohtudokumentide edastamine ja kättetoimetamine kooskõlas Läti jaoks siduva rahvusvahelise õigusega ja Euroopa Liidu õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 861/2007 (millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus) artiklis 13 sätestatud menetlusega.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohus teeb asjas otsuse, andes pooltele otsuse kirjaliku koopia kohe pärast kohtuotsuse koostamist.
Kohtuotsuse koopia võib saata posti teel või võimaluse korral muul viisil kooskõlas tsiviilkohtumenetluse seaduses õigusdokumentide edastamise ja kättetoimetamise jaoks sätestatud menetlusega. Kohtuotsuse koopia tuleb saata kohe pärast täieliku kohtuotsuse koostamise kuupäeva. Tähtaegade arvestamine ei olene kohtuotsuse kättesaamise kuupäevast.
Väiksemas kohtuvaidluses tehtud kohtuotsus peab vastama tsiviilkohtumenetluse seaduses kohtuotsuste sisuga seotud tavapärastele nõuetele. Kohtuotsus koosneb neljast osast.
Sissejuhatuses märgitakse, et kohtuotsus tehakse Läti Vabariigi nimel. Samuti märgitakse selles osas kohtuotsuse tegemise kuupäev, otsust tegeva kohtu nimetus, kohtukoosseis, kohtuistungi sekretäri nimi, kohtuasja pooled ja vaidluse ese.
Kirjeldavas osas esitatakse hageja nõue, kostja esitatud mis tahes vastuhagi, mis tahes vastuväited ja poolte esitatud tähelepanekute sisu.
Kohtuotsuse põhjendavas osas esitatakse kohtuasjaga seoses kindlaks tehtud asjaolud, kohtu järelduste aluseks olevad tõendid ja mis tahes tõendite arvesse võtmata jätmise põhjused. Selles osas esitatakse ka õigusnormid, mida kohus on kohaldanud, asjaoludele antud õiguslik hinnang ja kohtu järeldused seoses nõude põhjendatuse või alusetusega. Kui kostja on nõuet täielikult tunnustanud, märgitakse otsuse põhjendustes üksnes need õigusnormid, mida kohus on kohaldanud.
Resolutsioonis märgitakse, kas kohus rahuldab hagi täielikult või osaliselt või jätab selle täielikult või osaliselt rahuldamata, ning esitatakse kohtulahendi sisu.
Samuti märgitakse resolutsioonis see, kellelt ja kui suures ulatuses mõistab kohus välja kohtukulud, kohtuotsuse vabatahtlikuks täitmiseks ette nähtud mis tahes tähtajad, otsuse edasikaebamise tähtaeg ja kord ning täieliku kohtuotsuse koostamise kuupäev.
Kohtuasja pooled võivad väiksemas kohtuvaidluses tehtud otsuse edasi kaevata tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatud mis tahes alustel.

1.8 Kulude hüvitamine

Kohtukulude tasumisega seoses kohaldatakse väiksemate kohtuvaidluste puhul üldeeskirju.
Kohtuotsusega näeb kohus ette, et kaotanud pool tasub kõik võitnud poole kohtukulud. Juhul kui hagiavaldus rahuldatakse üksnes osaliselt, mõistetakse kostjalt hageja kohtukulud välja proportsionaalselt rahuldatud nõudesummaga ning hageja peab tasuma kostja kohtukulud proportsionaalselt rahuldamata jäetud nõudesummaga. Kui kohtuotsuse peale esitatakse edasikaebus (*blakus sūdzība*) või tagaselja tehtud kohtuotsusega seoses esitatakse avaldus menetluse taastamiseks ja asja uuesti arutamiseks, siis riigilõivu (*valsts nodeva*) ei hüvitata.
Kui hageja loobub hagist, peab ta hüvitama kostja kantud kohtukulud. Sellisel juhul ei hüvita kostja hageja kantud kohtukulusid, kuid kui hageja loobub hagist sellepärast, et kostja rahuldas nõude vabatahtlikult pärast hagiavalduse esitamist, võib kohus hageja taotluse alusel teha määruse hageja kohtukulude kostjalt väljamõistmise kohta.
Sarnaselt võib kohus kostja taotluse alusel teha määruse kostja kohtukulude hagejalt väljamõistmiseks juhul, kui asja kohtulikult ei arutata.
Juhul kui hageja on vabastatud kohtukulude tasumisest, võidakse kohtukulud mõista kostjalt riigi kasuks välja proportsionaalselt hagi selle osaga, mis rahuldati.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Esimese astme kohtu otsuse peale võib esitada apellatsiooni (*apelācija*) järgmistel juhtudel:
kohus on materiaalõiguse norme kohaldanud või tõlgendanud ebaõigelt ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus;
kohus on rikkunud menetluseeskirju ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus;
kohus on fakti või tõendit ebaõigelt hinnanud või esitanud kohtuasja asjaolude kohta ebaõige õigusliku hinnangu ja sellest tulenevalt on asjas tehtud ebaõige otsus.
Juhul kui väiksemas kohtuvaidluses on otsus tehtud kirjalikku menetlust kasutades, hakatakse otsuse edasikaebamise tähtaega arvestama kohtuotsuse koostamise päevast.
Lisaks tsiviilkohtumenetluse seaduses sätestatule tuleb väidetavalt vigase kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebuses märkida järgmine teave:
millist materiaalõiguse normi on esimese astme kohus ebaõigelt kohaldanud või tõlgendanud või milliseid menetluseeskirju ta on rikkunud ja kuidas on see mõjutanud kohtuasja menetlemist;
milliseid ebaõigeid järeldusi tegi esimese astme kohus seoses faktidega, milliseid tõendeid on valesti hinnatud, millest võib järeldada, et kohtuasjaga seoses esitatud õiguslik hinnang on vigane, ja kuidas on see mõjutanud kohtuasja menetlemist.

Esimese astme kohtu kohtunik otsustab, kas apellatsioon on lubatav: kui apellatsioon ei vasta tsiviilkohtumenetluse seaduses esitatud nõuetele või ei ole lisatud kõiki vajalikke koopiaid või ei ole vajaduse korral esitatud apellatsioonkaebuse ja sellele lisatud dokumentide koopiate nõuetekohaselt kinnitatud tõlkeid, määrab kohus tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.
Juhul kui puudused kõrvaldatakse ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse apellatsioon esitatuks kuupäeval, mil see esimest korda esitati. Vastasel korral loetakse apellatsioon esitamata jäetuks ja see saadetakse apellandile tagasi.
Kui apellatsioon ei ole allkirjastatud või selle on esitanud isik, kellel ei ole nõuetekohast volitust selle esitamiseks, või selle eest ei ole tasutud riigilõivu, siis seda apellatsiooni vastu ei võeta ja see saadetakse apellandile tagasi. Apellatsiooni vastuvõtmata jätmise otsust ei saa vaidlustada.
Kui kohus leiab, et on järgitud apellatsiooni esitamiseks ettenähtud menetlust, teeb apellatsioonikohtu kohtunik apellatsioonimenetluse alustamise kohta otsuse 30 päeva jooksul pärast apellatsiooni saamist; mõnel juhul teeb selle otsuse kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.
Tingimusel et olemas on vähemalt üks apellatsiooni esitamise võimalik alus, teeb kohtunik otsuse alustada apellatsioonimenetlust ja teavitab sellest viivitamata kohtuasja pooli, märkides kirjalike tähelepanekute esitamise tähtaja.
Kui kohtunik, kellele tehti ülesandeks teha otsus apellatsioonimenetluse alustamise kohta, leiab, et menetlust ei tuleks alustada, teeb küsimuses otsuse kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.
Kui vähemalt üks kolmest kohtunikust on seisukohal, et olemas on vähemalt üks apellatsiooni esitamise võimalik alus, teevad kohtunikud otsuse alustada apellatsioonimenetlust ja teavitavad sellest viivitamata kohtuasja pooli.
Kui kohtunikud jõuavad ühisele seisukohale, et apellatsiooni esitamise mis tahes võimalikud alused puuduvad, teevad kohtunikud otsuse keelduda apellatsioonimenetluse alustamisest ja teavitavad sellest viivitamata kohtuasja pooli. See otsus tehakse resolutsiooni (*rezolūcija*) vormis ja seda ei ole võimalik vaidlustada.
20 päeva jooksul alates päevast, mil apellatsioonikohus teavitas pooli menetluse alustamisest, võivad kohtuasja pooled esitada apellatsiooni kohta kirjalikke tähelepanekuid, tehes seda nii mitmes eksemplaris, kui palju on kohtuasja pooli.
Pärast apellatsioonimenetluse alustamisest teadasaamist on menetlusosalisel aega 20 päeva vastuapellatsioonkaebuse esitamiseks. Kui kohus saab vastuapellatsioonkaebuse, edastab ta koopia teistele menetlusosalistele.
Väiksemate kohtuvaidlustega seotud apellatsioone menetletakse tavaliselt kirjalikku menetlust kasutades. Pooltele antakse aegsasti teada kuupäev, millal on kohtuotsuse koopia kohtu kantseleis kättesaadav, ning neid teavitatakse kohtu koosseisust ja menetlusosaliste õigusest esitada vastuväiteid kohtuniku isiku suhtes. Kohtuotsus loetakse tehtuks päeval, mil otsuse koopia on kohtu kantseleis kättesaadav. Kuid kui kohus peab vajalikuks, võib väiksema kohtuvaidlusega seotud apellatsiooni menetleda kohtuistungil.
Apellatsioonikohtu otsust ei saa vaidlustada õigusküsimuses ja otsus jõustub selle väljakuulutamise hetkest või kirjaliku menetluse kasutamise korral otsuse koostamise kuupäevast.

Viimati uuendatud: 04/10/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Leedu

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Siseriiklik väiksemate nõuete menetlus on sätestatud Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilinio proceso kodeksas*) IV osa XXIV peatükis. Euroopa väiksemaid nõudeid käsitletakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrusele (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, ning Euroopa väiksemaid nõudeid menetletakse vastavalt vaidluste lahendamise menetluse üldnormidele, välja arvatud siis, kui Leedu seaduses, millega rakendatakse tsiviilkohtumenetlust reguleerivaid Euroopa Liidu või rahvusvahelisi õigusnorme, on sätestatud teisiti.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Siseriiklikku väiksemate nõuete menetlust kohaldatakse kuni 2000 euro suuruste rahaliste nõuete suhtes.
Euroopa väiksemate nõuete menetlust kohaldatakse kuni 2000 euro suuruste tsiviilnõuete suhtes. Euroopa väiksemate nõuete menetlust ei kohaldata kohtuvaidlustes, mis puudutavad füüsiliste isikute staatust või õigus- või teovõimet; abikaasade varasuhet, ülalpidamiskohustust ning testamenti või pärimist; pankrotimenetlusi, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetlusi; sotsiaalkindlustust; vahekohtumenetlust; tööõigust; kinnisvara üürimist või rentimist, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid; ning eraelu puutumatuse ja isiklike õiguste rikkumist, sealhulgas au teotamist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009. Euroopa väiksemaid nõudeid lahendavad vastavalt Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud territoriaalsele kohtualluvusele kohalikud kohtud, st linnade või rajoonide esimese astme kohtud.
Määruse (EÜ) nr 861/2007 artikli 4 lõikes 3 ja artikli 5 lõikes 7 sätestatud juhtudel peab kohus teatama hagejale/kostjale, et tal on õigus esitada hagi /vastuhagi 14 päeva jooksul pärast kohtult teate saamist vastavalt Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud nõuetele. Kui hageja/kostja nõuetekohaselt vormistatud hagi/vastuhagi kohtule selle artikli lõikes 1 ettenähtud tähtaja jooksul ei esita, käsitatakse seda hagiavalduse esitamata jätmisena ning see tagastatakse kohtumääruse alusel hagejale/kostjale. Määruse peale võib esitada määruskaebuse.

1.3 Vormid

Vorme saab kohtutest ja neid saab alla laadida Leedu kohtute e-teenuse portaali kaudu.

1.4 Õigusabi

Esindaja/advokaadi juuresolek ei ole vajalik. Kohus abistab vormide täitmisel, kuid ei anna nõu nõude sisu kohta. Määruse (EÜ) nr 861/2007 artikli 11 lõikes 1 on sätestatud praktiline abi ja üldine teave, mida menetlusosalised võivad saada asutustelt, kes vastutavad riigi õigusabi andmise eest.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumist reguleerib tsiviilkohtumenetluse seadustiku II osa XIII peatükk.

1.6 Kirjalik menetlus

Siseriiklikus väiksemate nõuete menetluses võib asja arutav kohus ise otsustada asja menetlemise viisi ja korra üle. Asja võib lahendada suulises menetluses, kui vähemalt üks pool seda taotleb. Kirjalikus menetluses menetluse pooli kohtusse ei kutsuta ja kohtuistungil nad ei osale. Kohtuasja kaasatud isikuid teavitatakse kirjalikust menetlusest vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 133 lõikele 3. Kui asja arutatakse sisuliselt kirjalikus menetluses, avaldatakse kohtuistungi toimumise kuupäev, kellaaeg ja koht ning kohtu koosseis selleks ette nähtud veebilehel vähemalt seitse päeva enne kohtuistungi kuupäeva, v.a seadustikus nimetatud juhtudel, mil pooli teavitatakse teistsuguse korra kohaselt. Seda teavet annab ka kohtu kantselei.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Siseriikliku väiksemate nõuete menetluse kohaselt peab kohtuotsus koosnema sissejuhatavast ja resolutiivosast ning lühidalt esitatud põhjendustest.

1.8 Kulude hüvitamine

Väiksemate nõuete puhul tuleb tasuda kohtulõiv (*žyminis mokestis*) Leedu Vabariigi tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 80 lõike 1 punktis 6 sätestatud summas. Lõivu suurus on 1/4 nõude summast, kuid mitte alla 10 euro.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Seaduse artiklis 29 on sätestatud, et Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud Leedu kohtu otsuse võib edasi kaevata. Edasikaebamise kord on sätestatud Leedu tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 301–333. Seadustiku artikli 307 lõikes 1 on sätestatud, et kui edasikaebamiseks on alust, võib edasikaebuse esitada 30 päeva jooksul alates kohtuotsuse kuupäevast.

Viimati uuendatud: 22/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Luksemburg

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Lisaks 11. juuli 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 861/2007 sätestatud Euroopa väiksemate nõuete menetlusele on Luksemburgi õiguse kohaselt olemas lihtsustatud menetlus kuni 15 000 euro suuruste nõuete (see piirmäär ei hõlma intresse ja kulusid) sissenõudmiseks. Seda menetlust nimetatakse maksekäsumenetluseks (*ordonnance de paiement*).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Maksekäsumenetlust võib kasutada mis tahes kuni 15 000 euro suuruse rahaliste võlgade sissenõudmiseks, tingimusel et võlgniku elu- või asukoht on Luksemburgis.

1.2 Menetluse kohaldamine

Hagejad peavad otsustama, kas kasutada võlgade sissenõudmiseks maksekäsumenetlust või mitte, sest nad võivad taotleda ka sellise kohtukutse (*citation*) väljastamist, millega isik kutsutakse rahukohtuniku ette.

Üks erinevus rahukohtuniku ees toimetatava maksekäsumenetluse ja piirkondlikus kohtus toimetatava esialgse maksekäsu menetluse vahel on see, et kui asja menetletakse rahukohtuniku ees, võidakse menetluse tulemusel teha kohtuotsus (*jugement*), kuid piirkondliku kohtu menetluse tulemusel võidakse teha kõigest kohtumäärus (*ordonnance*).

1.3 Vormid

Maksekäsu avalduse võib esitada suuliselt või kirjalikult rahukohtu kantseleisse.

Selleks et avaldus oleks kehtiv, peab see sisaldama hageja ja kostja ees- ja perekonnanime, ametit ning elu- või asukohta, nõude aluseid ja nõude summat ning taotlust tingimusliku maksekäsu väljastamiseks.

Võlausaldaja peab lisama või esitama mis tahes dokumendid, mis tõendavad võla olemasolu ja võlasummat ning näitavad, et nõue on põhjendatud.

Õigusnormide võrdluse põhjal võib öelda, et rahukohtuniku menetletavate nõuete alused ei pea olema nii põhjalikud, sest nende nõuete korral piisab, kui täpsustada võlasumma ja selle päritolu.

1.4 Õigusabi

Õigusaktidega ei ole pandud kohtutäituritele või kohtutele kohustust pooli abistada.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kehtivad tõendite suhtes kohaldatavad tavapärased eeskirjad. Vt „Tõendite kogumine – Luksemburg“.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui võlgnik esitab vastuväite ja võlausaldaja soovib menetlust jätkata, tuleb nõuet arutada avalikul istungil.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Maksekäsuga seotud asjades tehtavate kohtuotsuste suhtes kohaldatakse samu põhimõtteid ja eeskirju nagu tavapärase menetluse tulemusel tehtud kohtuotsuste suhtes.

1.8 Kulude hüvitamine

Luksemburgi õiguse kohaselt mõistetakse kulud tavaliselt välja kaotanud poolelt, kuid kohus võib spetsiaalse põhjendatud otsusega ette näha, et kõik kulud või osa neist mõistetakse välja teiselt poolelt. Kui kohtuasja võitnud poolele kaasnesid menetlusega kulud, võib ta nõuda teiselt poolelt nende hüvitamist. Vastupidiselt teistes riikides kehtivale korrale ei hüvitata reeglina advokaaditasusid. Luksemburgi õiguse kohaselt hõlmavad uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 238 osutatud kulud kohtutäiturite ja ekspertide kulusid ning tunnistajatele ja tõlgete eest makstud tasusid, kuid mitte advokaaditasusid. Kohtunik võib ette näha, et võitnud poolele tehakse ühekordne makse, mis on mõeldud kohtumenetluse raames kantud kulude, sealhulgas advokaadikulude katmiseks. Nii võidakse toimida eelkõige siis, kui oleks ebavõrdne jätta ühte poolt tasuma tema kantud kulutusi, mis ei ole arvatud kulude hulka. Kohtunik võib sellise makse teiselt poolelt välja mõista oma äranägemisel.

Otsuse makse tegemise ja makse summa kohta teeb kohtunik oma kaalutlusõigust kasutades.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Maksekäsumenetluste korral kohaldatakse tavapäraseid eeskirju. Rahukohtuniku otsuste peale võib esitada apellatsioonkaebuse, kui vaidlusalune summa on suurem kui 2000 eurot.

Lingid

LEGILUX

https://justice.public.lu/fr.html

Viimati uuendatud: 06/04/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Ungari

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Peale menetluse, mida on kirjeldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruses (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate nõuete menetlus (ja 2016. aasta seaduse CXXX (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohta) paragrahvides 598–602, milles käsitletakse küsimusi, mida nimetatud määrusega ei reguleerita), ei ole Ungari õiguses alates 1. jaanuarist 2018 väiksemate nõuete suhtes kohaldatavat erimenetlust. Väiksemate nõuete menetlemist reguleeriti varem 1952. aasta seadusega III (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohta), kuid see seadus tunnistati

kehtetuks 1. jaanuaril 2018 jõustunud 2016. aasta seadusega CXXX (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohta). See tähendab, et alates 1. jaanuarist 2018 ei ole Ungari tsiviilkohtumenetluses erinorme, mida kohaldataks väiksemate nõuete suhtes. Seega kohaldatakse väiksemate nõuete maksmapanemiseks üldnorme. Enne 1. jaanuari 2018 alustatud menetlused viiakse siiski lõpule vastavalt 1952. aasta seadusele III (tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohta). Järgnev teave puudutab seega ainult pooleli olevaid menetlusi, mida alustati enne 1. jaanuari 2018.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete menetlust on võimalik kasutada selliste nõuete sissenõudmiseks, mille suurus ei ületa 1 miljonit Ungari forintit, ja juhul, kui menetlus on algatatud maksekäsule vastuväidete esitamise tulemusena või järgneb maksekäsumenetlusele, st juhul, kui:
a) notar lükkab ametiülesannete täitmise korras (*ex officio*) tagasi taotluse maksekäsu väljastamiseks ja hageja pöördub nõude täitmiseks kohtusse;
b) notar lõpetab maksekäsumenetluse dekreediga ja hageja pöördub nõude täitmiseks kohtusse.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlust toimetatakse piirkonnakohtutes (*járásbíróság*).

1.3 Vormid

Menetluse algatamise avalduste esitamiseks ei ole vorme ette nähtud, kuid sellise avalduse esitamisele eelneva maksekäsumenetluse jaoks, mis kuulub tsiviilõiguse notarite pädevusse, on vorm kättesaadav Ungari tsiviilõiguse notarite koja veebisaidil ja notaribüroodes.

1.4 Õigusabi

Õigusabi on kättesaadav. Selleks et füüsilistel isikutel oleks hõlpsam oma õigusi maksma panna, võib need füüsilised isikud, kelle sissetulek ja rahaline olukord ei võimalda neil menetluskulusid kanda, vabastada isiku taotluse alusel nende kulude tasumisest täielikult või osaliselt. Tasusid käsitleva seaduse kohaselt võidakse pooltele teha soodustusi seoses kohtukulude tasumisega (nad võidakse tasu maksmisest vabastada või neil võidakse lubada maksetähtpäeva edasi lükata) ning puudust kannatavatel isikutel on samuti õigus palgata õigusnõustaja või advokaat õigusabi käsitleva seaduse alusel, kui see on vajalik nende isikute õiguste tulemuslikuks maksmapanemiseks.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Maksekäsule vastuväidete esitamise tulemusena algatatud menetluste raames teavitab kohus kostjat hiljemalt kohtukutses nendest faktidest ja tõenditest, mille hageja on kohtule esitanud. Pool võib esitada tõendid hiljemalt kohtuistungi esimesel päeval. Erandina sellest reeglist võib pool esitada tõendeid mis tahes ajal menetluse kestel, kui vastaspool sellega nõustub või kui pool tugineb tõendite esitamisel faktidele või tõenditele, lõplikele kohtuotsustele või muudele haldusmäärustele, mis poolest olenemata põhjustel on saanud talle teatavaks pärast tõendite esitamisele kehtestatud standardtähtaja möödumist või millest teda teavitati pärast sellist tähtaega temast olenemata põhjustel, ning kui pool tõendab seda piisavalt.
Juhul kui hagiavaldust muudetakse või esitatakse vastuhagi, võib pool esitada asjakohased tõendid muudatuste tegemise või vastuhagi esitamise ajal, kusjuures tasaarvestusnõudele vastuväidete esitamise korral võib tasaarvestusnõudega seotud tõendid esitada samaaegselt vastuväite esitamisega. Kohus peab tagasi lükkama kõik tõendid, mis esitatakse neid sätteid rikkudes. Kõikides muudes aspektides kohaldatakse tõendeid käsitlevaid üldreegleid.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohus korraldab ka kohtuistungi.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsuse sisu suhtes kohaldatakse üldkohaldatavaid eeskirju, mis sisaldavad sätet, et kohtuotsuse resolutiivosale peab järgnema osa, milles antakse pooltele teavet apellatsiooni kohustuslike elementide kohta ja nende elementide esitamata jätmisega kaasnevate õiguslike tagajärgede kohta.

1.8 Kulude hüvitamine

Reeglina kohaldatakse põhimõtet, mille kohaselt peab kaotanud pool tasuma võitnud poole kulud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Apellatsiooni esitamise võimalus on mitmeti piiratud, kusjuures kõige olulisem piirang on, et apellatsiooni võib esitada üksnes selle alusel, et esimeses astmes on tõsiselt rikutud menetlusnorme või on valesti kohaldatud juhtumi kohta sisulise otsuse tegemise aluseks olevaid õigusnorme. Apellatsioonide esitamise ja esitamise tähtaegade suhtes kohaldatakse üldeeskirju, s.t et apellatsioonid tuleb esitada esimeses astmes otsuse teinud kohtule 15 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist ning apellatsioonide kohta teeb otsuse pädev maakohus.

Viimati uuendatud: 15/01/2024
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Malta

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Väiksemate nõuete menetlus on reguleeritud Malta seadustekogu 380. peatükiga (väiksemaid nõudeid lahendavat kohut käsitlev seadus) ning teisese õiguse aktidega nr 380.01, 380.02 ja 380.03.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

See kohus (*Tribunal għal Talbiet Żgħar*) on pädev menetlema ja lahendama ainult kuni 5000 euro suuruseid rahalisi nõudeid.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlus algab, kui hageja täidab nõutava vormi, esitab oma nõude kohtu kantseleile, tasub riigilõivu ja palub kohtul oma hagiavaldus kostjale kätte toimetada. Seejärel on kostjal alates hagiavalduse teate kättetoimetamisest aega 18 päeva oma vastuse esitamiseks. Lubatud on esitada ka vastuhagi. Kui kostja leiab, et hageja nõude peaks tasuma keegi teine, peaks ta esitama selle isiku nime. Seejärel teavitab kohtusekretär menetluspooli kohtuistungi kuupäevast ja kellaajast. Kohtunik toimetab kohtumenetlust oma äranägemise järgi ja kooskõlas õigluse põhimõttega. Kohtunik tagab, et asja menetletakse võimalikult kiiresti ja otsus tehakse kohtuistungiga samal päeval ning et asja kohtulik arutamine viiakse lõpule ühe istungi jooksul. Ta kogub teavet mis tahes viisil, mida ta peab asjakohaseks, ning ta ei ole seotud parimate tõendite põhimõtte või kuuldustel põhinevaid tõendeid käsitleva põhimõttega, kui ta leiab, et talle esitatud tõendid on piisavalt usaldusväärsed otsuse tegemiseks tema menetletavas asjas. Võimaluse korral hoidub ta määramast eksperttunnistajaid, kes esitaksid eksperdiarvamuse. Tal on samad volitused nagu tsiviilasjades pädeva magistraadikohtu kohtunikul ning eelkõige on tal õigus kutsuda kohtusse tunnistajaid ja võtta neilt vanne.

1.3 Vormid

Hageja peab täitma nõude vormi, mis on esitatud teisese õiguse akti nr 380.01 (väiksemaid nõudeid lahendava kohtu eeskirjad) esimeses lisas. Ka kostja peab esitama oma vastuse vormil, mis sisaldub samuti nimetatud õigusakti esimeses lisas.

1.4 Õigusabi

Menetluspooli võib abistada mis tahes isik: see ei pea tingimata olema advokaat või advokaadi abi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Menetluspooled võivad esitada tõendid suuliselt, dokumentidena või mõlemal kujul. Tunnistajad võidakse kutsuda kohtusse ütlusi andma või dokumente esitama konkreetsel kuupäeval ja kellaajal. Kutse tuleb saata hiljemalt kolm päeva enne ütluste andmise kuupäeva. Kui nõuetekohaselt kohtusse kutsutud tunnistaja kohtuistungile ei ilmu, võib kohus teha korralduse, et tunnistaja toodaks vahi all mõnel muul kuupäeval toimuvale istungile.

1.6 Kirjalik menetlus

Hagiavaldus ja vastus sellele esitatakse kirjalikult. Tõendid võivad olla dokumentaalsed. Kohtu määratud kuupäevadel kohtusse ilmumine on siiski kohustuslik.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtunik loetleb oma otsuses peamised üksikasjad, millele ta otsuse tegemisel tugines. Lisaks sisaldab tema otsus ka otsust kulude kohta.

1.8 Kulude hüvitamine

Igas otsuses määrab kohtunik kindlaks kulud, mida kumbki menetluspool peab kandma. Kui konkreetsetest asjaoludest ei tulene teisiti, peab kaotanud menetluspool tasuma selle menetluspoole kulud, kelle kasuks otsus tehti. Kulud peavad piirduma tegelike kuludega, mida tegi otseselt seoses kohtuasjaga see menetluspool, kelle kasuks kulud välja mõistetakse. Põhjendamatute ja pahatahtlike nõuete korral võib kohus nõuda, et hageja maksaks kostjale hüvitist 250–1250 eurot, ning seda käsitletakse tsiviilõigusliku nõudena.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Apellatsioonkaebus kohtu otsuse peale tuleb esitada apellatsioonikohtule (ainukohtunik) adresseeritud avalduse kujul kohtu kantseleile 20 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil kohtunik otsuse tegi.

Viimati uuendatud: 14/12/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Holland

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Tavaliselt menetleb väiksemaid nõudeid esimese astme kantonikohus (*sector kanton van de rechtbank*). Tegemist on tavalise lihtsustatud kohtumenetlusega. Esimese astme kantonikohtus toimuva menetluse jaoks ei ole vaja palgata advokaati. Te võite ennast ise esindada.

ELi-sisestes piiriülestes juhtumites võib kohaldada ka Euroopa väiksemate nõuete menetlust. Euroopa väiksemate nõuete menetlust võite kasutada juhul, kui Teie võlgnik on:

teine äriühing;

organisatsioon;

klient.

Madalmaade õiguses on vastu võetud Euroopa väiksemate nõuete menetlust käsitleva määruse rakendamise seadus (29. mai 2009. aasta seadus, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate nõuete menetlus).

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Esimese astme kantonikohtu pädevusse kuuluvad:

kuni 25 000 euro suurusi nõudeid puudutavad kohtuasjad;

kindlaksmääramata väärtusega, kuid tõenäoliselt alla 25 000 euro jäävaid nõudeid puudutavad kohtuasjad.

Peale selle teeb esimese astme kantonikohus otsuseid kohtuasjades, mis puudutavad tööõigust, rendi-, tarbijalemüügi- ja tarbijakrediidiasju, liiklustrahvide vaidlustamist ja väiksemaid õigusrikkumisi. Esimese astme kantonikohtud menetlevad ka vara haldamise, isikute teovõimetuks tunnistamise, eestkoste ning pärandi vastuvõtmise või pärandist loobumise asju. Lisateavet väiksemate nõuete menetluse kohta esimese astme kantonikohtus leiate siit.

Esimese astme kantonikohus lahendab ka Euroopa väiksemaid nõudeid käsitlevaid kohtuasju. Määruses (EÜ) nr 861/2007 on Euroopa väiksemate nõuete piirväärtuseks määratud kuni 5000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Spetsiaalne esimese astme kantonikohtu menetlus puudub. Kohtumenetluse normid kehtivad põhimõtteliselt nii esimese astme kohtus kui ka esimese astme kantonikohtus. Oluline erinevus seisneb selles, et esimese astme kantonikohtus lahendatavates kohtuvaidlustes on pooltel õigus ise ennast esindada, samal ajal kui muudes kohtuasjades (mida arutab esimese astme kohus) peavad pooli esindama advokaadid. Vt punkt 1.4. Esimese astme kantonikohtus lahendab kohtuasju kohtunik üksi.

Euroopa väiksemate nõuetega seotud otsuseid saab edasi kaevata edasikaebekorra kohaselt.

1.3 Vormid

Esimese astme kantonikohtus algatatakse kohtumenetlus tavaliselt kohtukutsega. Kõige tähtsamad kohtukutse elemendid on hagiavaldus (nõue ise) ja selle põhjendused (asjaolud ja õigused, millel hagiavaldus põhineb).

Mõned esimese astme kantonikohtu menetluse erisused:

kostja kutsutakse piirkondlikku kohtusse A, kuid ta peab ilmuma esimese astme kantonikohtu kohtuniku ette kohtu A peamajas või kohtu A kindlaksmääratud esinduses;

kui hagejat esindab menetluses volitatud esindaja, tuleb kohtukutses märkida volitatud esindaja nimi ja aadress.

Euroopa väiksemate nõuete menetluses esitatakse nõue vormil A. Hagiavaldus tuleb esitada pädevale kohtule.

1.4 Õigusabi

Esimese astme kantonikohtus lahendatavates kohtuasjades on pooltel õigus ennast ise esindada. See tähendab, et advokaadi kasutamine ei ole kohustuslik. Pooli võib abistada ka volitatud esindaja, kes ei pea olema advokaat. Advokaadi osutatud õigusabi kulude hüvitamise kohta vt punkt 1.8.

Ka Euroopa menetluses ei pea pooli esindama advokaat või muu õigusnõustaja.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Tõendite kogumisele kohaldatakse tavapäraseid õigusnorme. Tõendeid käsitleva Madalmaade õiguse kohaselt on kohtunikul esitatud tõendite hindamisel põhimõtteliselt vabad käed. Tõendite kogumist Euroopa menetluses reguleerib eelnimetatud määruse (EÜ) nr 861/2007 artikkel 9.

1.6 Kirjalik menetlus

Kehtestatud on siseriiklikud eeskirjad esimese astme kantonikohtu tsiviilrolli kohta (*Landelijk Procesreglement voor rolzaken kanton*). Kirjalikud dokumendid võib esitada esimese astme kohtu kantseleile enne kohtuasja kantselei nimekirjas avaldamise kuupäeva või ka kohtuistungi ajal. Argumendid ja vastuargumendid võib esitada suuliselt kohaliku kohtu menetluse käigus. Euroopa menetlus on kirjalik menetlus, kuigi asja arutamiseks võidakse korraldada ka kohtuistung, kui kohtunik peab seda vajalikuks või menetluspool seda taotleb.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtuotsus peab sisaldama järgmist:
poolte ning nende volitatud esindajate või advokaatide nimed ja aadressid,
poolte seisukohad,
menetluse käik,
kohtukutse ja poolte argumentide kokkuvõte,
otsuse põhjendus koos asjaolude ja kohtuniku arutluskäiguga,
kohtuniku lõplik otsus,
kohtuniku nimi,
kulude jaotus,
kohtuotsuse kuupäev.
Kohtuotsusele kirjutab alla kohtunik.

1.8 Kulude hüvitamine

Kui hagi arutab esimese astme kantonikohus, võivad sellega kaasneda järgmised kulud: kohtu registreerimislõiv, kohtu poolt välja mõistetud kulud ja õigusabikulud.
Kohtu registreerimislõiv tuleb tasuda kohtu poole pöördumisel. Lõivu suurus sõltub kohtuasjast. Tegelikult maksab selle summa Teie advokaat ja esitab Teile hiljem selle eest arve. Kohtunik võib kohtumenetluse kaotanud poolelt välja mõista teise poole kohtukulud. Kui kumbki pool kohtumenetlust ei võida, kannavad pooled enda kohtukulud ise. Kohtu poolt välja mõistetud kulud võivad hõlmata õigusabikulusid ning ka tunnistajate ja ekspertide kulusid, sõidukulusid ja elamiskulusid, väljavõtete tegemise kulusid ja muid kohtuväliseid kulusid.
Madalmaade õigusaktide kohaselt on vähem jõukal poolel mõnikord võimalus saada toetust õigusabikulude katteks. Toetust õigusabikulude katteks ei ole võimalik saada kõikide esimese astme kantonikohtus lahendatavate kohtuvaidluste puhul. Kui on võimalik saada toetust õigusabikulude katteks, tasub vaidluse pool ka õigusabikulude omaosaluse, mille suurus sõltub tema varalisest seisundist. Taotluse õigusabikulude katteks toetuse saamiseks esitab advokaat õigusabiametile (*Raad voor rechtsbijstand*). Taotluse esitamist reguleerib õigusabi seadus (*Wet op de rechtsbijstand*). Seaduse III A peatükis on sätestatud ELi-sisestes piiriülestes kohtuvaidlustes õigusabi andmist reguleerivad normid.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Esimese astme kantonikohtu otsuse saab edasi kaevata apellatsioonikohtusse (*gerechtshof*). Otsuse saab edasi kaevata ainult juhul, kui nõue on suurem kui 1750 eurot. Apellatsioonkaebus tuleb esitada kolme kuu jooksul alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast. Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud esimese astme kantonikohtu otsust ei saa edasi kaevata.

Viimati uuendatud: 02/02/2022
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Austria

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Austria õiguses puudub eraldi väiksemate kohtuvaidluste menetlus. Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus (*Zivilprozessordnung* – ZPO) on siiski sätestatud lihtsustatud menetlus või erimenetlusnormid, mida kasutatakse teatavate esimese astme kohtus menetletavate asjade korral.
Mõnda sellist erimenetlusnormi kohaldatakse üksnes väiksemate, s.t kuni 1000 euro (vt punkt 1.5) või kuni 2700 euro (vt punkt 1.9) suuruste nõuete korral.

1.2 Menetluse kohaldamine

Austria menetlusõiguses sätestatud erinormide kasutamine on väiksemate kohtuvaidluste korral kohustuslik ja pooled ei saa nende kohaldamisest loobuda. Seega ei saa ei kohus ega menetlusosalised lasta hagi menetleda n-ö tavapärase menetluse abil.

1.3 Vormid

Kuna Austria õiguses puudub väiksemate kohtuvaidluste menetlus, puuduvad selliste hagide jaoks ka eraldi vormid.

1.4 Õigusabi

Õigusesindaja kasutamine ei ole Austrias kohustuslik kuni 5000 euro suurust summat hõlmavate hagide korral. Kohtunikud peavad andma abi neile pooltele, kes ei kasuta õigusesindajat, s.t nad peavad nõustama pooli nende menetlusõiguste ja kohustuste küsimuses ning seoses sellega, millised on poolte tegevuse või tegevusetuse õiguslikud tagajärjed. Pooled, kellel ei ole õigusesindajat, saavad oma hagi registreerida ka suuliselt esimese astme kohtus, kus asja menetletakse, või oma elukohajärgses esimese astme kohtus. Juhul kui menetlusosaline ei kasuta õigusesindaja abi ja tema esitatud menetlusdokument on ebapiisav, peab kohtunik andma sellele isikule asjakohaseid selgitusi ja juhiseid. Sellega ei tohi seada ohtu kohtuniku erapooletust.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui tegemist on 1000 euro suuruste või väiksemate nõuetega, võib kohus jätta tähelepanuta poole esitatud tõendid, kui kõigi asjakohaste asjaolude täielik selgitamine oleks ebaproportsionaalselt raske. Ka sellisel juhul peab kohtunik tegema heas usus otsuse, mis ei ole meelevaldne ja mis põhineb menetlusel kui tervikul. Selle otsuse võib järjestikustes apellatsioonietappides läbi vaadata.

1.6 Kirjalik menetlus

Austria õiguse kohaselt ei ole võimalik toimetada menetlust ainult kirjalikult. Näiteks tuleneb Austria tsiviilmenetlusõiguse põhimõttest, mille kohaselt tuleb tõendeid, mis otseselt kinnitavad tõendatavate asjaolude olemasolu, eelistada pelgalt kaudsetele teadmisallikatele (objektiivse vahetuse põhimõte), et dokumentidena esitatud tunnistajate ütlused on vastuvõetamatud.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Austria tsiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud, et kui kohtuotsus kuulutatakse välja suuliselt, kohaldatakse kohtuotsuse kirjaliku koopia suhtes leebemaid nõudeid hagi summast olenemata. Kui kohtuotsus kuulutati välja suuliselt mõlema poole juuresolekul ja kumbki pool ei esitanud apellatsiooni õigeaegselt, võib kohus anda välja kohtuotsuse n-ö lühiversiooni, mis piirdub kõigest otsuse peamiste põhjenduste kirjeldamisega.

1.8 Kulude hüvitamine

Austria õigusaktide kohaselt hüvitatakse tsiviilkohtumenetluse kulud proportsionaalselt kohtuasjas saavutatud eduga. Nii kohtu- kui ka õiguskulude suurus on otseses seoses hagi summaga. Seega kaasnevad väiksema hagisummaga üldjuhul ka väiksemad kohtu- ja õiguskulud. Kuna kulud on tariifidena asjaomastes õigusnormides kindlaks määratud, on neid võimalik väiksemate kohtuvaidluste korral väiksena hoida. Kuid seda liiki hagide jaoks ei ole kehtestatud kulusid käsitlevaid erinorme.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Austria õigusaktide kohaselt on väiksemate kohtuvaidlustega seotud apellatsiooniõigus piiratud. Kui esimeses astmes toimunud vaidluse väärtus ei ületa 2700 eurot, saab apellatsiooni esitada üksnes ebaõige õigusliku hinnangu või tühisuse (eriti rasked menetlusvead) alusel. Muudele rasketele menetlusvigadele tuginedes apellatsiooni esitada ei saa, samuti ei saa vaidlustada esimese astme kohtus faktide ebaõiget tuvastamist (näiteks tõendite ebaõige hindamise tõttu). Muudel juhtudel kohaldatakse n-ö tavapärase menetluse norme.

Viimati uuendatud: 05/06/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Poola

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Poola õiguses on ette nähtud lihtsustatud menetlus. Seda reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*kodeks postępowania cywilnego*) artiklitega 5051 –50514.

Lihtsustatud menetluse puhul on tõendite esitamist ja hagi menetlemist ühtlustatud ja optimeeritud, kiirendades ja lihtsustades kohtumenetlust ning kehtestades pooltele rangemad vorminõuded ja kohustades neid tegutsema hagi esitamisel distsiplineeritult.

Poola tsiviilkohtumenetluse seadustik hõlmab ka Euroopa väiksemate nõuete menetlust. See menetlus kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus, et ühtlustada ja lihtsustada menetlusi tsiviil- ja kaubandusasjades. Määrust kohaldatakse kõikides ELi liikmesriikides, välja arvatud Taanis. Määrus võeti Poola õigusesse üle tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitega 50521–50527a.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Lihtsustatud menetlust kohaldatakse järgmistel juhtudel, mis kuuluvad rajoonikohtute (*sądy rejonowe*) pädevusse:

lepingutel põhinevad nõuded, mille väärtus on kuni 20 000 Poola zlotti, ja varjatud puudustega seotud garantii või kvaliteedigarantiiga seotud nõuded või tarbekaupade tarbijalepingule mittevastavusega seotud nõuded, kui lepingu eseme väärtus ei ületa nimetatud summat;

eluruumi üürimise tasudega ja üürnike makstavate tasudega ning elamukooperatiivile kuuluva eluruumi kasutustasudega seotud nõuded olenemata nõude summast.

Kõrgeima kohtu (*Sąd Najwyższy*) praktika kohaselt tuleb kohustuste täitmata jätmise või puuduliku täitmisega seotud nõuded lahendada lihtsustatud menetluses, kui nõude väärtus ei ületa 20 000 Poola zlotti. Kui hageja esitab väiksema kui 20 000 Poola zloti suuruse nõude, mis moodustab juba rohkem kui 20 000 Poola zloti ulatuses rahuldatud nõude ülejäänud osa, lahendatakse ka see nõue lihtsustatud menetluses. Fraas „lepingutel põhinevad“ tähendab, et nõudeid, mis tulenevad õigusvastasest teost, alusetust rikastumisest ja vara omandiõigusest, kaasomandist või ühistest õigustest või muudest asjaõigustest, mille omandamise ja teostamisega kaasneb maksekohustus, ei saa lahendada lihtsustatud menetluses. Samuti ei saa lihtsustatud menetluses lahendada nõudeid, mis ei tulene mitte lepingutest, vaid õigustoimingutest: ühepoolsed õigustoimingud, käsundita asjaajamine, pärandi sundosa ja haldusotsustest või otseselt õigusnormidest tulenevad kohustused.

Lihtsustatud menetlust võidakse kohaldada kohtuasjades, mis puudutavad füüsilisi ja juriidilisi isikuid või ettevõtteid, töötajaid ja tööandjaid. Menetluse kohaldamine ei ole piiratud teatavat liiki üksustega. See tähendab, et töötajatega seotud või majandusküsimusi võib lahendada lihtsustatud menetluses.

Euroopa väiksemate nõuete menetlus kuulub rajoonikohtute ja regionaalsete kohtute (*sądy okręgowe*) ning kohtunike pädevusse vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud territoriaalsele kohtualluvusele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 16 koostoimes seadustiku artikliga 17 ja artikli 505 lõikega 22).

Kooskõlas eelnimetatud direktiiviga on väiksemad nõuded tsiviil- ja kaubandusasjades (sh tarbijaküsimustes) esitatud nõuded, mille väärtus ilma nõude viiviste, kulude ja muude kõrvalnõueteta ei ületa 5000 eurot (nõudevormi pädevasse kohtusse laekumise kuupäeval).

1.2 Menetluse kohaldamine

Artikli 5053 kohaselt saab igas lihtsustatud menetluses menetleda ainult ühte nõuet. Mitu nõuet saab liita üheks nõudeks ainult juhul, kui need tulenevad samast lepingust või sama liiki lepingutest. Kui mitu nõuet on liidetud üheks nõudeks seadusevastaselt, teeb kohtu eesistuja vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 1301 korralduse nõue tagasi lükata, juhul kui vorminõuete rikkumist ei ole edukalt kõrvaldatud. Kui hageja taotleb nõude osalist rahuldamist, lahendatakse asi lihtsustatud menetluses juhul, kui seda menetlust saaks kohaldada hageja esitatud asjaoludest tulenevale tervele nõudele. Lihtsustatud menetluses nõudeid muuta ei saa. Vastunõude esitamine ja tasaarvestus on lubatud, kui nõude suhtes saab kohaldada lihtsustatud menetlust. Esmane ja teisene menetlusse astumine, kolmandate isikute märkused ja menetluspoole muutmine ei ole lubatud.

Kohtuvaidlus lahendatakse lihtsustatud menetluses olenemata poolte soovist, mis tähendab, et see menetlus on kohustuslik.

1.3 Vormid

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule (artikkel 5052 koostoimes artikli 125 lõikega 2) tuleb kõik lihtsustatud menetluses esitatavad menetlusdokumendid, sh nõue, kostja vastus, tagaseljaotsuse tühistamise taotlus ja tõendid, esitada ametlikul vormil.

Ametlikud vormid on kättesaadavad omavalitsustes, kohtu kantseleis ja justiitsministeeriumi veebisaidil (http://bip.ms.gov.pl/pl/formularze). Nõutud vormi kasutamata jätmine on vorminõuete rikkumine.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku üldsätetes (artikkel 130) on ette nähtud, et kui menetlusdokument, mis oleks tulnud esitada ametlikul vormil, on esitatud muul kujul või seda ei ole võimalik läbi vaadata, sest muud vorminõuded on täitmata, palub kohtu eesistuja poolelt puudused ühe nädala jooksul kõrvaldada ja saadab menetlusdokumendi sellele poolele. Puuduste kõrvaldamise teates tuleks täpsustada, millised puudused menetlusdokumentides esinevad. Kui pool puudusi tähtaja jooksul ei kõrvalda ja esitab puudustega menetlusdokumendid uuesti, teeb kohtu eesistuja korralduse menetlusdokumendid tagastada.

Euroopa väiksemate nõuete menetluses kasutatakse nelja tüüpvormi, mis on lisatud eelnimetatud määrusele eraldi lisadena. Need vormid on nõudevorm, vorm, millega kohus palub nõudevormi täiendada või parandada, vastuse vorm ja tõend Euroopa väiksemate nõuete menetluse raames tehtud kohtuotsuste kohta.

1.4 Õigusabi

Lihtsustatud menetluses kehtib tõendite koondamise põhimõte. Kohus ei võta arvesse poolte kinnitusi ja väiteid ning tõendeid, mis on esitatud pärast nõude, vastunõude või tagaseljaotsuse tühistamise taotluse esitamist või pärast esimese kohtuistungi lõppu (välistamise süsteem), v.a juhul, kui pool tõendab, et neid ei saanud või ei olnud vaja varem esitada (kohtuniku äranägemisel).Selle põhjuseks on lihtsustatud menetluse kiirus. Kui kohus leiab, et nõude summat on võimatu või väga raske lõplikult tõendada, võib ta oma äranägemisel ja pärast kõikide asjaolude kaalumist nimetada kohtuotsuses asjakohase summa. Kui kohus leiab, et juhtum on eriti keerukas või selle lahendamiseks on vaja eriteadmisi, lahendatakse asi tavamenetluses. Kohus võib tunnistajaid ja muid isikuid välja kutsuda nii, nagu ta peab kõige otstarbekamaks, et vähendada lihtsustatud menetluse kulusid. Lihtsustatud menetluse kiirendamiseks eksperdiarvamusi arvesse ei võeta (artikkel 5056). Lihtsustatud menetluse kiirendamiseks eksperdiarvamusi arvesse ei võeta (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 5056).

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Lihtsustatud menetluses kehtib tõendite koondamise põhimõte. Kohus ei võta arvesse poolte kinnitusi ja väiteid ning tõendeid, mis on esitatud pärast nõude, vastunõude või tagaseljaotsuse tühistamise taotluse esitamist või pärast esimese kohtuistungi lõppu (välistamise süsteem), v.a juhul, kui pool tõendab, et neid ei saanud või ei olnud vaja varem esitada (kohtuniku äranägemisel).Selle põhjuseks on lihtsustatud menetluse kiirus. Kui kohus leiab, et nõude summat on võimatu või väga raske lõplikult tõendada, võib ta oma äranägemisel ja pärast kõikide asjaolude kaalumist nimetada kohtuotsuses asjakohase summa. Kui kohus leiab, et juhtum on eriti keerukas või selle lahendamiseks on vaja eriteadmisi, lahendatakse asi tavamenetluses. Kohus võib tunnistajaid ja muid isikuid välja kutsuda nii, nagu ta peab kõige otstarbekamaks, et vähendada lihtsustatud menetluse kulusid. Lihtsustatud menetluse kiirendamiseks eksperdiarvamusi arvesse ei võeta (artikkel 5056).

1.6 Kirjalik menetlus

Üldjuhul on lihtsustatud menetlus kirjalik menetlus. Enamik poolte taotlusi tuleks esitada ametlikul erivormil. Lihtsustatud menetluses võib taotlusi siiski esitada ka suuliselt. Pool võib taotleda, et kohtuotsuse põhjendused esitatakse kohe pärast kohtuotsuse tegemist (artikkel 5058). Pool, kes osaleb kohtuistungil, kus tehakse kohtuotsus, võib loobuda edasikaebamise õigusest, esitades vastava avalduse pärast kohtuotsuse tegemist. Kui kõik õigustatud isikud loobuvad edasikaebamise õigusest, on kohtuotsus lõplik ja siduv.

Euroopa väiksemate nõuete menetlus on kirjalik menetlus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 125 lõige 2 koostoimes artikli 505 lõikega 21).

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kui kohus leiab, et juhtum on eriti keerukas või selle lahendamiseks on vaja eriteadmisi, võib kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 5057 lahendada asja tavamenetluses. Sellisel juhul lisalõivu ei võeta. Asja arutab seda esimesena arutanud kohus, kohaldades lihtsustatud menetluse asemel muud asjakohast menetlust. Vastavalt artiklile 5057 tuleb kohtuistungil teha otsus, mida ei saa edasi kaevata.

1.8 Kulude hüvitamine

Nagu tavamenetluses, peab hageja ka lihtsustatud menetluses maksma hagi esitamise eest lõivu. Lihtsustatud menetluses lahendatavate nõuete esitamise eest küsitavate lõivude suhtes kohaldatakse siiski teistsuguseid eeskirju, nimelt 28. juuli 2005. aasta kohtulõivude seaduse (tsiviilasjad) artiklit 28. Selles artiklis on sätestatud kindlasummaline lõiv, mis sõltub nõude summast või lepingu esemest. Järgmise suurusega nõuetelt tuleb maksta järgmised lõivud:
nõude summa kuni 2000 Poola zlotti: lõiv 30 Poola zlotti;
nõude summa 2000 kuni 5000 Poola zlotti: lõiv 100 Poola zlotti;
nõude summa 5000 kuni 7500 Poola zlotti: lõiv 250 Poola zlotti;
nõude summa üle 7500 Poola zloti: lõiv 300 Poola zlotti.

Lihtsustatud menetluses jagatakse kohtukulud poolte vahel vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklites 98–110 sätestatud üldeeskirjadele. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 98 kohaselt peab vaidluse kaotanud pool hüvitama teise poole taotlusel teise poole õiguste tagamise ja kaitsega seotud kulud. Kohus mõistab kohtukulud välja iga konkreetset kohtuasja lõpetavas kohtuotsuses.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Määruse kohaselt tehtud kohtuotsuse võib edasi kaevata apellatsioonikohtusse. Kui otsuse tegi rajoonikohus, esitatakse apellatsioonkaebus selle kohtu kaudu regionaalsele kohtule ning kui otsuse tegi regionaalne kohus, esitatakse apellatsioonkaebus selle kohtu kaudu apellatsioonikohtule (*sąd apelacyjny*) (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 367 ja 369 koostoimes artikli 505 lõigetega 26 ja 27).

Kui määruse artikli 7 lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud, teeb kohus tagaseljaotsuse. Kostja võib tagaseljaotsuse edasi kaevata otsuse teinud kohtusse. Kui vaidluse tulemus on ebasoodne, võib hageja selle edasi kaevata vastavalt üldnormidele (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 339 lõige 1, artikkel 342 ja artikli 344 lõige 1).

Viimati uuendatud: 11/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje pt originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Väiksemad kohtuvaidlused - Portugal

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Väiksemate nõuete jaoks on liikmesriigi õiguses (dekreet-seaduses nr 269/98) sätestatud kaks erimenetlust:
lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetlus, mis on kiire ja lihtsustatud tuvastusmenetlus;
maksekäsk, millega muudetakse täidetavaks väikeseid summasid puudutavate võlgade tasumata jätmisega seotud nõuded.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Mõlemat eespool nimetatud erimenetlust kohaldatakse, kui on täidetud järgmised tingimused:
tegemist on rahalise kohustusega (kohustusega tasuda rahasumma);
kohustus tuleneb lepingust;
summa ei ületa 15 000 eurot.

1.2 Menetluse kohaldamine

Võlausaldaja võib valida ühe 1. küsimuse vastuses nimetatud menetlustest.

1.3 Vormid

Lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetluses ei tule nõuet ja vastuväiteid esitada struktureeritult, st seisukohad ei pea olema artiklite kaupa nummerdatud. Kui dokumente esitab esindaja, tuleb need saata elektrooniliselt, kasutades kohtute IT-tugisüsteemis selleks ette nähtud erivorme, kui esindaja ei esita mõjuvaid põhjuseid selle süsteemi kasutamata jätmiseks. Kui dokumente esitavad pooled, ei ole erivorm nõutav ja dokumendid võib kohtule edastada tähtsaadetise või faksiga.

Maksekäsk tuleb esitada erivormil, mis on avaldatud veebisaidil https://www.citius.mj.pt/Portal/consultas/Injuncoes/Injuncoes.aspx. Selle vormi kasutamine on kohustuslik olenemata sellest, kas pool esitab selle otse või esindaja kaudu.

Kui esitajaks on esindaja, tuleb maksekäsu vorm saata elektrooniliselt kohtu IT-tugisüsteemi kaudu (kui esindaja ei esita mõjuvaid põhjuseid selle süsteemi kasutamata jätmiseks). Kui esitajaks on pool ise, võib maksukäsu vormi esitada paberil.

1.4 Õigusabi

Mõlema menetluse puhul kohaldatakse tasuta õigusabi korda (nt esindaja määramine, esindaja tasu maksmine, kohtukulude ja muude seotud tasude maksmine).

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetluse korral toimub tõendite esitamine järgmiselt:

tõendeid esitatakse kohtuistungil;

kui nõue ei ületa 5000 eurot, võib kumbki pool taotleda kuni kolme tunnistaja kutsumist. Kõikidel muudel juhtudel võib taotleda kuni viie tunnistaja kutsumist. Kummalgi nimetatud juhul ei tohi pool taotleda rohkem kui kolme tunnistaja kutsumist iga tõendatava asjaolu kohta;

kui nõue ei ületa 5000 eurot ja pooltel ei ole esindajat või esindaja ei ilmu kohale, küsitleb tunnistajaid kohtunik;

eksperdiarvamuse esitab alati üksainus ekspert;

kohtunik võib nõuda täiendavaid tõendeid, mis on nõuetekohase otsuse tegemiseks hädavajalikud. Sellisel juhul võib kohtuistungi kohtuniku arvates sobival ajal peatada ja määrata jätkamise kuupäeva. Kohtuotsus tuleb teha 30 päeva jooksul.

Maksekäsud

Kui teavitatud kostja ei vaidlusta maksekäsku, ei ole tõendeid vaja esitada ja pädev kohtusekretär lisab maksekäsule märke *„Täitedokument“*.

Kui maksekäsk vaidlustatakse, järgitakse lepinguliste kohustuste täitmise erimenetlust ja asjaomast tõendite esitamise menetlust.

Kui kostjat ei ole võimalik teavitada, menetletakse maksekäsku tavalise kohtuasjana, kui hageja on selleks soovi avaldanud. Vastasel juhul tagastab kohtusekretär maksekäsu hagejale.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui kostjat on teavitatud ja ta ei vaidlusta maksekäsku, on kogu menetlus kirjalik.

Lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetluse korral võivad tunnistajad, juhul kui nad peavad esitama tõendeid, teha seda kirjalikult, kui asjaolud said neile teatavaks ametikohustuste täitmise käigus.

Sellisel juhul on tunnistaja tunnistus kirjalik, varustatud kuupäeva ja allkirjaga, sisaldab viidet asjaomasele kohtuasjale, teadaolevaid asjaolusid ja põhjuseid, miks tunnistajal on sellised teadmised.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kui lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetluse korral toimub kohtuistung, tehakse kohtuotsus suuliselt ja dikteeritakse protokollimiseks, kohtuotsust lühidalt põhistades.

Kui maksekäsu avaldus rahuldatakse, ei tehta otsust kui sellist, vaid kohtusekretär lisab üksnes täitekorralduse.

1.8 Kulude hüvitamine

Kaotanud pool tasub võitnud poole menetluskulud liugskaala alusel vastavalt avalduse rahuldamata jätmise ulatusele. Seega võidakse võitnud poolele täielikult või osaliselt hüvitada järgmised kulud: juba tasutud kohtulõivud; poole kulud tõendite esitamisel, kui tema ei taotlenud nende kogumist või kui neid tõendeid ei kasutata; täitevametniku tasu ja kulud (nt kui täitevametnik toimetab kostjale kätte kohtukutse); advokaaditasud ja -kulud.

Hüvitatavad summad tuleb esitada seletuskirjas. Hüvitist saama õigustatud pool peab saatma seletuskirja viie päeva jooksul otsuse jõustumisest kohtule, kaotanud poolele ja vajaduse korral täitevametnikule.

Seletuskiri peab sisaldama järgmist teavet:

poole nimi, kohtuasja number ja esindaja või täiteametniku nimi;

summad, mille pool on maksnud kohtulõivude tasumiseks;

summad, mille pool on maksnud täitevametniku varasemate kulude tasumiseks;

esindaja või täitevametniku tasudeks makstud summad;

saadaolev summa.

Üldjuhul tasub kaotanud pool võitnud poole kulud otse, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lepingust tulenevate rahaliste kohustuste täitmise erimenetluses tehtud otsuse vaidlustamiseks võib esitada apellatsioonikohtule kaebuse, tingimusel et asjaomane summa on üle 5000 euro ja vaidlustatud otsus on kaebuse esitajale rohkem kui 2500 euro ulatuses ebasoodne.

See on tavalises korras edasikaebamise vorm. Liikmesriigi õigusaktides on sätestatud ka erakorralise edasikaebamise normid.

Maksekäsu korral tuleb kaebus maksekäsu avalduse rahuldamata jätmise ja kohtusekretäri poolt täitekorraldusega liitmata jätmise peale esitada kohtunikule.

Kasulikud lingid

1. septembri 1998. aasta dekreet-seadusega on võimalik tutvuda aadressil http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=574&tabela=leis.

Justiitsministeeriumi Citiuse portaal on kättesaadav veebisaidil https://www.citius.mj.pt/.

Hoiatus

Selles teabelehes esitatud teave ei ole Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku kontaktpunkti, kohtute ega muude üksuste ja asutuste jaoks siduv. Tuleb tutvuda ka asjakohaste kehtivate õigusaktide täieliku tekstiga, sest neisse võib olla tehtud muudatusi, mida käesolev teabeleht veel ei kajasta.

Viimati uuendatud: 05/01/2024

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje ro originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: en on juba tõlgitud.

Väiksemad kohtuvaidlused - Rumeenia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Väiksemate nõuete menetlust reguleerivad 15. veebruaril 2013. aastal jõustunud uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 1026–1033.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1025 on **sätestatud**, et nõude väärtus ilma nõude viiviste, kulude ja muude kõrvalnõueteta ei tohi ületada 10 000 Rumeenia leud nõudevormi kohtusse laekumise kuupäeval.

Mis puudutab kohaldamisala (*ratione materiae*), siis **väiksemate nõuete menetlust ei kohaldata** maksu-, tolli- või halduskäsimustele ja samuti riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel. Seda menetlust ei kohaldata ka nõuete rahuldamiseks, mis puudutavad füüsiliste isikute perekonnaseisu või õigus- ja teovõimet; peresuhtest tulenevaid varalisi õigusi; pärimist; pankrotimenetlusi, võlausaldajatega sõlmitud

kokkuleppeid, maksejõuetute äriühingute või muude juriidiliste isikute likvideerimismenetlusi ja muid sarnaseid menetlusi; sotsiaalkindlustust; tööõigust; kinnisvara üürimist, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid; vahekohtumenetlusi; eraelu puutumatuse ja isikuõiguste rikkumist.

1.2 Menetluse kohaldamine

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt on **väiksemate nõuete menetlus alternatiivne menetlus**. Hagejal on valida **väiksemate nõuete menetluse** või tavalise kohtumenetluse vahel. Kui hageja on esitanud kohtule hagi, lahendatakse see tavamenetluses, v.a juhul, kui hageja taotleb enne esimest kohtuistungit sõnaselgelt erimenetluse kohaldamist. Kui nõuet ei saa lahendada **väiksemate nõuete menetluses**, teatab kohus sellest hagejale ja kui hageja oma hagi tagasi ei võta, lahendatakse see tavamenetluse kohaselt. Nõuet lahendama pädev esimese astme kohus on kohalik kohus. Territoriaalne kohtualluvus määratakse kindlaks vastavalt üldisele õigusele.

1.3 Vormid

Justiitsministri 29. jaanuari 2013. aasta määruses nr 359/C, millega kinnitatakse tsiviilkohtumenetluse seadustikku käsitleva seaduse nr 134/2010 artiklites 1025–1032 sätestatud väiksemate nõuete menetluse vorminõuded, on sätestatud väiksemate nõuete menetluse jaoks kohustuslik tüüpvorm. Tüüpvormid on: avalduse vorm, avalduse muutmise ja/või parandamise vorm ja vastuse vorm.

1.4 Õigusabi

Õigusabi annab kohtunik oma ülesannete piires, mitte konkreetselt seda liiki juhtumite puhul.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kohus võib peale poolte esitatud tõendite arvesse võtta ka muid tõendeid. Tõendeid, mille haldamine on võrreldes nõude või esitatud vastunõude väärtusega ebaproportsionaalselt kulukas, siiski arvesse ei võeta.

1.6 Kirjalik menetlus

Uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1028 jj on sätestatud, et hageja algatab väiksemate nõuete menetluse, täites avalduse vormi ja esitades selle pädevale kohtule või saates selle posti teel või muul viisil, mis tagab avalduse edastamise ja kättesaamise kinnitamise. Koos avalduse vormiga esitatakse või saadetakse ka väidete koopiad, mida hageja võib kasutada. Kui hageja esitatud teave on ebaselge või ebapiisav või avalduse vorm ei ole täidetud õigesti, annab kohus hagejale võimaluse vormi täiendada või parandada või esitada lisateavet või dokumente, v.a juhul, kui nõue on selgelt alusetu või vastuvõetamatu. Nõue lükatakse tagasi, kui see on selgelt alusetu või vastuvõetamatu. Kui hageja jätab avalduse vormi kohtu määratud tähtaja jooksul täiendamata või parandamata, nõuet menetlusse ei võeta.

Väiksemate nõuete menetlus on kirjalik ja toimub ilma kohtuistungita. Kohus võib kutsuda pooled kohtusse, kui ta peab nende kohalolekut vajalikuks või üks pooltest seda taotleb. Kohus võib sellise taotluse rahuldamata jätta, kui ta leiab, et suuline arutelu ei ole kohtuasja asjaolusid arvestades vajalik. Keeldumise põhjused esitatakse kirjalikult ja seda ei saa vaidlustada.

Pärast nõuetekohaselt täidetud avalduse vormi saamist saadab kohus kostjale vastuse vormi koos avalduse vormi ja hageja nõude koopiatega. Kostja peab esitama nõuetekohaselt täidetud vastuse vormi ja dokumentide koopiad, mida ta kavatseb kasutada, 30 päeva jooksul alates dokumentide kättetoimetamisest. Kostja võib vastata muude sobivate vahendite abil vastuse vormi kasutamata. Kohus toimetab hagejale viivitamata kostja vastuse, olemasolu korral kostja vastunõude ja kostja argumentide koopiad. Kui kostja on esitanud vastunõude, peab hageja esitama nõuetekohaselt täidetud vastuse vormi või vastama muude vahendite abil 30 päeva jooksul alates vastunõude kättetoimetamisest. Vastunõue, mida lihtsustatud menetluses ei saa lahendada, eraldatakse ja lahendatakse üldise õiguse kohaselt. Kohus võib nõuda, et pooled esitaksid lisateavet ettenähtud tähtaja jooksul, mis ei või olla pikem kui 30 päeva alates kostja või vajaduse korral hageja vastuse saamisest. Kui kohus on määranud tähtaja, mille jooksul peavad pooled ilmuma kohtusse, saadetakse neile kohtukutse. Kui kohus on määranud menetlusetapi lõpetamise tähtpäeva, teavitab ta huvitatud isikut tähtaja ületamise tagajärgedest.

Kohus teeb otsuse 30 päeva jooksul pärast kogu nõutud teabe saamist või vajaduse korral pärast suulist ärakuulamist. Kui huvitatud isik ettenähtud tähtaja jooksul ei vasta, teeb kohus põhinõude kohta või vastunõude kohta otsuse, tuginedes kohtuasja toimikule lisatud dokumentidele. Esimese astme kohtu otsus jõustub alates selle tegemise ja pooltele kättetoimetamise kuupäevast.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Ei

1.8 Kulude hüvitamine

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1031 on sätestatud, et kohtuvaidluse kaotanud poolelt mõistetakse teise poole taotlusel välja kohtukulud. Kohus ei mõista siiski kohtuvaidluse võitnud poole kasuks välja asjatuid kulusid või kulusid, mis on nõude väärtusega võrreldes ebaproportsionaalsed.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 1032 on sätestatud, et kohtuotsuse saab edasi kaevata ainult 30 päeva jooksul pärast selle kättetoimetamist. Apellatsioonikohus võib peatada kohtuotsuse täitmise, kui selleks on alust, tingimusel et määratakse kautsjon suurusjärgus 10% nõude summast. Apellatsioonikohtu otsus tehakse pooltele teatavaks ja see on lõplik.

Viimati uuendatud: 29/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Sloveenia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Sloveenia õigusaktidega on ette nähtud spetsiaalne väiksemate kohtuvaidluste menetlus, mis on reguleeritud tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravdnem postopku* – ZPP) artikliga 30.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Tsiviilkohtumenetluse seaduse kohaselt on väiksem kohtuvaidlus selline vaidlus, milles nõude suurus ei ületa 2000 eurot. Kaubandusasjade puhul on väiksem kohtuvaidlus selline vaidlus, milles nõude suurus ei ületa 4000 eurot. Väiksemad kohtuvaidlused hõlmavad ka selliseid vaidlusi, kus nõue ei ole rahaline ja kus hageja annab hagis teada oma valmisolekust nõustuda kuni 2000 euro suuruse hüvitisega (4000 eurot kaubandusasjade puhul) nõude rahuldamise asemel. Samuti hõlmavad väiksemad kohtuvaidlused selliseid vaidlusi, kus hagi ese on vallasvara tarnimine ja kus hageja poolt nimetatud summa ei ületa 2000 eurot (kaubandusasjade puhul 4000 eurot). Väiksemad kohtuvaidlused ei hõlma selliseid vaidlusi, mis on seotud omandiõiguse, autoriõiguse, leiutiste ja kaubamärkide kaitsmise või kasutamise õiguse või ärinime kasutamise õigusega, ning vaidlusi, mis on seotud konkurentsikaitse või valdusõigusega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetluse kohaldamisala on kirjeldatud punktis 1.1. Väiksemaid kohtuvaidlusi menetletakse kohalikus kohtus (*okrajno sodišče*). Erandiks on kaubandusasjad, mida menetletakse ringkonnakohtus (*okrožno sodišče*).

1.3 Vormid

Vormid on koostatud ainult selliste väiksemate kohtuvaidluste menetluste jaoks, mille pool on algatanud autentse dokumendi alusel. Täidetud vormi võib esitada elektroonilisi vahendeid kasutades järgmise veebilehe kaudu: https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html. See hõlmab autentse dokumendi alusel alustatud täitemenetlusi, mida pärast nõuetekohaselt põhjendatud kaebuse esitamist jätkatakse nii, nagu maksekäsu peale esitatud vastuväite korral. Peale nimetatud vormide ei ole koostatud muid vorme, mida pooled saaksid kasutada väiksemaid kohtuvaidlusi käsitlevates menetlustes vaidluse algatamiseks.

Lisateavet hagiavalduste elektroonilise esitamise võimaluste kohta leiate teabelehelt „Automaatne töötlemine“.

1.4 Õigusabi

Pooled võivad taotleda õigusabi, mida neile antakse juhul, kui nende puhul on täidetud tasuta õigusabi käsitlevas seaduses (*Zakon o brezplačni pravni pomoči* – ZBPP) sätestatud tingimused.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse korral on hageja kohustatud esitama oma hagis kõik faktid ja tõendid, samas kui kostja on kohustatud nii toimima oma kaitseväites. Iga pool võib seejärel esitada ühe ettevalmistava väite. Arvesse ei võeta neid fakte ja tõendeid, mis esitatakse hiljem kirjalikes väidetes. Kaitseväite ja ettevalmistavate väidete esitamiseks on aega kaheksa päeva.

1.6 Kirjalik menetlus

Väiksemate kohtuvaidluste menetlust toimetatakse kirjalikult tehtud õigustoimingute alusel. Kohus võib piirata tõendite kogumise menetluse kestust ja ulatust ning viia selle menetluse läbi oma kaalutlusõigust kasutades, et saavutada tasakaal poolte õiguste nõuetekohase kaitsmise ning menetluse kiirendamise ja kulude kokkuhoiu tagamise eesmärkide vahel.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames tehtud otsus kuulutatakse välja kohe pärast põhikohtuistungi lõppu. Kirjalik kohtuotsus peab sisaldama sissejuhatavat osa, resolutsiooni, põhjendusi ja selles peavad olema märgitud õiguskaitsevahendid. Kohtunik võib teha kirjaliku otsuse, põhjendades seda üksikasjalikult või kokkuvõtvalt.

1.8 Kulude hüvitamine

Menetluskulude kohta tehakse otsus vastavalt sellele, kui edukas üks või teine pool kohtuasjas oli – see tähendab, et kaotanud pool on kohustatud hüvitama teise poole kulud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Pooled võivad esimese astme kohtu otsuse või väiksemate kohtuvaidluste menetluse lõpetamise otsuse edasi kaevata kaheksa päeva jooksul. Nimetatud kohtuotsuse ja menetluse lõpetamise otsuse saab vaidlustada üksnes selle alusel, et on tõsiselt rikutud tsiviilkohtumenetluse eeskirju, millele on osutatud tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 339 teises lõigus, ja on rikutud materiaalõigust. Kaubandusasjadega seotud väiksemate kohtuvaidluste menetluses võib kohtuotsuse vaidlustada vaid see pool, kes teatas oma vastavast kavatsusest. Väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames puudub läbivaatamise võimalus ja menetluse uuesti läbiviimise taotlemise alused on piiratud.

Seonduvad lingid

http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov
http://www.sodisce.si/
https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs
http://www.pisrs.si/Pis.web/

Viimati uuendatud: 08/01/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Slovakkia

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Spetsiaalne väiksemate nõuete menetlus puudub; väiksemate nõuete suhtes kohaldatakse tsiviilkohtumenetluse üldsätteid. Nõudeid, mille väärtus ei ületa 2000 eurot ja mis vajavad vaid lihthindamist, kohtuistungil ei arutata.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Menetlust reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse üldsätetega.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlus algatatakse avaldusega, mis esitatakse nagu tavaliselt kõikide menetluste puhul.

1.3 Vormid

Spetsiaalsed vormid puuduvad.

1.4 Õigusabi

Pooltele osutatakse õigusabi kooskõlas kohtute üldise kohustusega teavitada pooli alati nende menetlusõigustest ja -kohustustest ning võimalusest kasutada advokaadi abi või pöörduda õigusabi keskuse (*Centrum právnej pomoci*) poole.

https://www.centrumpravnejpomoci.sk

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Menetlust reguleeritakse tsiviilkohtumenetluse üldsätetega.

1.6 Kirjalik menetlus

See toimub tavaliselt samamoodi nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

1.7 Kohtuotsuse sisu

See on tavaliselt samasugune nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

1.8 Kulude hüvitamine

See toimub tavaliselt samamoodi nagu muude tsiviilkohtumenetluste puhul.

Kohus mõistab kohtukulud pooltelt välja olenevalt sellest, kumb pool kohtuvaidluse võidab. Kui poole hagi rahuldatakse ainult osaliselt, jaotab kohus kohtukulud poolte vahel proportsionaalselt või otsustab jätta kohtukulud kummagi poole enda kanda. Kui menetlus lõpetatakse ühe poole menetlusvigade tõttu, mõistab kohus kohtukulud välja teise poole kasuks. Kui poole süül tekkisid menetluskulud, mida muul juhul poleks tekkinud, mõistab kohus need kulud välja teise poole kasuks. Erandjuhul, erilist tähelepanu nõudvatel põhjustel kohus kohtukulusid välja ei mõista.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Poolel on võimalus kaevata kohtuotsus edasi tavapärasel tsiviilkohtumenetluses kasutataval viisil. Apellatsioonkaebus esitatakse vaidlustatava otsuse teinud kohtule 15 päeva jooksul pärast kohtuotsuse kättetoimetamist.

Viimati uuendatud: 22/04/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Soome

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Soomes kehtivad õigusnormid ei sisalda menetluseeskirju, mille kohaldamine sõltub hageja taotletavast rahasummast. Tulenevalt juhtumi laadist võidakse aga ette näha sobiv menetlusvorm. Juhtumi menetlemisel läbitakse täieliku kohtumenetluse kõik etapid ainult juhul, kui selleks on alust ja huvitatud isik seda soovib. Juhtumi võib näiteks lahendada üks kohtunik ilma suulise ettevalmistava istungita või juhtum võidakse lahendada ainult kirjaliku menetluse abil. Hagita tsiviilasjade jaoks on ette nähtud erimenetlus. Vaidlustamata nõuete menetlemise kohta vt teabelehed „Maksekäsumenetlused – Soome“ ja „Automaatne töötlemine – Soome“.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Nagu eespool märgitud, ei ole nõude rahaline suurus oluline. Menetluse vorm sõltub asja kvalitatiivsest sisust.

1.2 Menetluse kohaldamine

Tsiviilkohtumenetluse algatamiseks tuleb esitada esimese astme kohtule (*käräjäoikeus*) kirjalik hagiavaldus. Vaidlustamata nõude saab esitada ka elektroonilisel vormil (vt teabeleht „Maksekäsumenetlused – Soome“).

1.3 Vormid

Riigi tasandil ei ole ette nähtud muid vorme peale selle, mille abil antakse teada kavatsusest esitada esimese astme kohtu otsuse peale apellatsioonkaebus. Mõni esimese astme kohus on aga välja töötanud vormid teatavat liiki teabevahetuse jaoks. Tavaliselt on tegemist taotlusvormide või vastusevormidega. Nende vormide kasutamine ei ole kohustuslik.

Vaidlustamata nõude saab esitada elektroonilisel vormil (vt teabeleht „Maksekäsumenetlused – Soome“).

1.4 Õigusabi

Vajaduse korral annavad menetlusküsimustes nõu kohtute kantseleid.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Kui nõuet ei vaidlustata, siis tõendite esitamist ei nõuta. Kui kasutatakse üksnes kirjalikku menetlust, vaadatakse läbi ainult kirjalikud tõendid. Puuduvad erisätted, mille kohaselt tuleks väiksemate kohtuvaidluste korral tõendite kogumise suhtes kohaldada erinorme.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohtuasja võib lahendada ilma suulise ärakuulamiseta, tuginedes vaid kirjalikele tõenditele. Hagita asjad lahendatakse alati sel viisil. Vaidlustatud nõude võib lahendada üksnes kirjalike tõendite põhjal, kui asja laadist tulenevalt ei ole põhikohtuistungi korraldamine vajalik ja ükski huvitatud isik ei ole kirjaliku menetluse kasutamise vastu.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemates kohtuvaidlustes tehtud kohtuotsuste sisu kohta erisätted puuduvad.

1.8 Kulude hüvitamine

Reeglina peab kaotanud pool tasuma kõik mõistlikud õiguskulud, mille tema vastaspool on asjaga seotud mis tahes toimingute tegemisel kandnud. Vaidlustamata nõuete ja eluasemeüüri käsitlevate asjade jaoks on aga kehtestatud hüvitatavate kulude ülemmäär. Sellistel juhtudel määratakse kohtuasja kaotanud kostjalt hageja kasuks välja mõistetav maksimaalne kulusumma kindlaks kulutabeli alusel.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kohtuasja laad edasikaebamise õigust ei mõjuta. Apellatsioonimenetlus on kõikide juhtumite korral ühesugune. Esimese astme kohtu otsuse peale apellatsiooni esitamise kavatsusest tuleb teatada tähtaja jooksul ja apellatsioonkaebusi menetleb apellatsioonikohus (*hovioikeus*).

Viimati uuendatud: 10/05/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Rootsi

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Jah, olemas on väiksemate nõuete erimenetlus.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete erimenetlust toimetatakse esimese astme üldkohtus (esimese astme kohus (*tingsrätt*)), kui hageja nõue jääb allapoole teatavat piirväärtust. Praegu (alates 2019. aastast) on piirväärtus 23 250 Rootsi krooni. Piirväärtus ei ole õigusaktidega kindlaks määratud summa, vaid see on seotud n-ö hinna baassummaga (*prisbasbelopp*) ja see tähendab, et piirväärtus arvutatakse vastavalt hinnasuundumustele.

1.2 Menetluse kohaldamine

Selle menetluse kasutamine ei ole piiratud ainult teatavat liiki asjadega, näiteks tarbijavaidlustega. Menetluse kasutamise tingimus on, et tegemist peab olema tsiviilasjaga ning et nõude suurus peab jääma allapoole piirväärtust. Seda menetlust ei saa kasutada perekonnaasjade puhul.

1.3 Vormid

Euroopa väiksemate nõuete menetluse algatamise avalduse vorm on kättesaadav Rootsi riikliku kohtute ameti (*Domstolsverket*) veebisaidil.

1.4 Õigusabi

Menetluse algatamiseks saab abi esimese astme kohtust. Ametiasutustel on üldine teenuse osutamise kohustus, mis on sätestatud seaduses. See kohustus tähendab, et isikud võivad esimese astme kohtusse näiteks helistada või sinna kohale minna ning saada üldist nõu menetluse ja selle suhtes kohaldatavate eeskirjade kohta. Kohtu eesistuja on samuti kohustatud tagama, et kohtuasja ettevalmistavas etapis ja sõltuvalt asja laadist selgitatakse vaidlusküsimusi ning et pooled täpsustavad, millele nad kavatsevad kohtuasjas tugineda. Praktikas täidab kohtunik oma kohustusi lisaküsimuste ja märkuste esitamise kaudu.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemaid nõudeid hõlmavate asjade jaoks ei ole ette nähtud erieeskirju. Seega võib esitada nii suulisi kui ka kirjalikke tõendeid. Tunnistajate kirjalike ütluste kasutamine on lubatud ainult teatavatel erijuhtudel. Lisateave tsiviilasjades tõendite kogumist käsitlevate Rootsi õigusnormide kohta on kättesaadav siin.

1.6 Kirjalik menetlus

Kohus võib teha otsuse ainult kirjaliku menetluse tulemusena. Seda võimalust kasutatakse juhul, kui suuline menetlus ei ole asja uurimiseks vajalik ja seda ei taotle kumbki pool.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Väiksemate nõuetega seotud asjades tehtud kohtuotsuste vormistamiseks ei ole ette nähtud erinorme. Järgmisena esitatud korda kohaldatakse kõigi tsiviilasjade, sealhulgas väiksemate nõuete kohta tehtud kohtuotsuste suhtes. Kohtuotsus tuleb vormistada kirjalikult ja see peab sisaldama eraldi osades järgmist teavet: kohtu nimi ning kohtuotsuse tegemise kuupäev ja koht, pooled ja nende esindajad või õigusnõustajad, kohtuotsuse resolutsioon, poolte nõuded ja väited ning nende aluseks olevad asjaolud, kohtuotsuse põhistused, sealhulgas teave selle kohta, millised asjaolud loeti tõendatuks.

1.8 Kulude hüvitamine

Väiksemaid nõudeid hõlmavate asjade kõige olulisem eritunnus on kulusid käsitlevad erinormid. Võitnud poolel on õigus saada hüvitist ainult tunniajalise õigusnõustamise kulude katteks ja seda ainult ühe korra igas kohtuastmes. Samuti on tal võimalik saada hüvitist avalduse esitamise tasu, reisikulude ja istungil osalemisega seotud elamiskulude, tunnistajatega seotud kulude ning dokumentide tõlkimisega seotud kulude katteks. Hüvitis määratakse juhul, kui taotletav kuluhüvitis on mõistlik selleks, et võitnud pool saaks oma õigusi maksma panna. Esindajate tasu ei hüvitata seega suuremas summas, kui ühe töötunni eest küsitud tasu ulatuses.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Madalama astme kohtu otsuse võib kaevata edasi kõrgema astme kohtule.

Selleks et apellatsioonikohus (*hovrätt*) saaks esimese astme kohtu (*tingsrätt*) otsuse läbi vaadata, tuleb taotleda edasikaebamisluba. Edasikaebamisluba antakse üksnes juhul, kui apellatsioonkaebuse läbivaatamine kõrgema astme kohtus on oluline õiguse kohaldamise seiskohast, kui on alust esimese astme kohtu otsuse muutmiseks või kui apellatsioonkaebuse läbivaatamiseks on muud eripõhjused. Pool, kes soovib esimese astme kohtu otsuse edasi kaevata, peab seda tegema kirjalikult ning apellatsioonkaebus peab jõudma esimese astme kohtusse kolme nädala jooksul alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast.

Viimati uuendatud: 22/03/2022

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Inglismaa ja Wales

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse jaoks on kehtestatud rahaline künnis 10 000 Inglise naela. Vaidluse eseme väärtus ei ole siiski ainus tegur, mida arvesse võetakse. Arvesse võetakse ka nõude liiki ning asja õiglaseks menetlemiseks vajalike ettevalmistuste mahtu ja laadi. Mõnel juhul võib lihtsaid vaidlusi, mille eseme väärtus on suurem kui 10 000 Inglise naela, lahendada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, tingimusel et sellega on nõus nii hageja kui ka kostja.

Lisaks hageja ja kostja seisukohtadele võtab kohtunik otsustades, kas lahendada vaidlus väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses (*small claims track*) või menetleda seda tavapärases kohtumenetluses, arvesse järgmisi tegureid:

vaidluse eseme väärtus, mis tavaliselt ei tohiks olla suurem kui 10 000 Inglise naela;

nõude liik – tavaliselt on tegemist tarbijate nõuetega (nt müüdud kaubad, praaktooted või ebakvaliteetne töö), õnnetusjuhtumiga seotud nõuetega, vaidlustega kaupade omandiõiguse üle ning üürileandjate ja üürnike vaheliste vaidlustega, mis käsitlevad remonditöid, tagatisi, üürivõlgu jms, kuid mitte vara valdust.

Otsustades, kas asja tuleks arutada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, võtab kohtunik arvesse asja õiglaseks menetlemiseks vajalike ettevalmistuste mahtu ja laadi. Kohtunik peab meeles pidama, et menetlus peaks olema piisavalt lihtne, et inimesed saaksid soovi korral oma kohtuasju lahendada advokaadi abita. Näiteks peaks nõude esitamiseks olema vajalik vaid minimaalne ettevalmistus lõplikuks kohtuistungiks. Tavaliselt ei hõlma väiksemate nõuete sissenõudmise menetlus palju tunnistajaid ega keerulisi õigusküsimusi.

Kui nõude summa on alla 10 000 Inglise naela, kuid see on esitatud seoses isikukahju või eluruumide halva seisukorraga ja halvast seisukorrast tuleneva kahju hüvitamisega, ei menetleta asja väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, välja arvatud juhul, kui isikukahju, halva seisukorra ja kahju hüvitamise nõude summa ei ole suurem kui 1000 Inglise naela.

Kui väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses lahendatakse vaidlusi, mille eseme väärtus ületab 10 000 Inglise naela, kohaldatakse kulude suhtes teisi norme. Sellisel juhul võib kohtuvaidluse võitnud pool nõuda kaotanud poolelt kulude, sealhulgas advokaadikulude hüvitamist. Need kulud ei tohi siiski olla suuremad kui need, mis oleks välja mõistetud juhul, kui asja oleks menetletud kiirmenetluses. Täpsem teave kulude kohta esitatakse allpool. Lisateavet eri liiki menetluste kohta saab teabelehelt „Kuidas toimida?“.

1.2 Menetluse kohaldamine

Kuigi enamikku vaidlustest, mille eseme väärtus on kuni 10 000 Inglise naela, lahendatakse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, ei toimu see automaatselt. Otsustades, millist menetlust asja lahendamiseks kasutada, võtab kohtunik arvesse menetlusosaliste seisukohti. Isegi kui vaidluse eseme väärtus on väiksem kui 10 000 Inglise naela, võib kohtunik otsustada menetleda asja tavapärases kohtumenetluses, mitte väiksemate nõuete menetluses. Kui nõue vaidlustatakse (või sellele vaieldakse vastu), saadetakse hagejale kostja vastuse koopia, ning kui menetlusosalisel on õigus ennast ise kohtus esindada, siis vorm 180 „Suuniste küsimustik“. Teave, mis pooled küsimustiku vastustes esitavad, aitab kohtunikul otsustada, milline menetlus on kohtuasja arutamiseks kõige sobivam. Kui hageja leiab, et tegemist on vaidlusega, mida tuleks lahendada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, peaks ta selle küsimustikus ära märkima. Kuigi hageja ja kostja seisukohti võetakse arvesse, otsustab siiski kohtunik, millist menetlust kohtuasja lahendamiseks kasutada.

Nagu eespool kirjeldatud, võib kohtunik otsustada lahendada alla 10 000 Inglise naela suuruse hinnaga kohtuasja tavamenetluses. Otsus tehakse kohtuasja algatamisel.

Kohtunikul on õigus suunata kohtuasi väiksemate nõuete sissenõudmise menetlusest ümber tavamenetlusse, kui ta peab seda vajalikuks. Kui nõuet on esialgu otsustatud arutada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses ja seejärel suunatud ümber teise menetlusse, siis pärast nõude ümbersuunamist väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse kulusid käsitlevaid norme enam ei kohaldata. Kiirmenetluse (*fast track*) või mitmeetapilise sissenõudmise menetluse (*multi-track*) kulusid käsitlevaid norme kohaldatakse alates ümbersuunamise kuupäevast.

1.3 Vormid

Väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses kasutatakse erivorme ja nende kasutamine on kohustuslik.

Hagi esitamiseks peab hageja täitma vormi N1, mis on kättesaadav koos täitmise juhtnööridega. Pärast vormi täitmist peaks hageja tegema sellest ühe koopia endale, ühe kohtule ja ühe igale kostjale. Kohus saadab igale kostjale vormi koopia. Lisateavet saab teabelehelt „Kuidas toimida?“.

Nagu eespool mainitud, kui hagile esitatakse vastus, saadab kohus hagejale kostja vastuse koopia ning menetlusosalis(t)ele, kellel on õigus ennast ise kohtus esindada, vormi N180 http://formfinder.hmctsformfinder.justice.gov.uk/n180-eng.pdf.
Kui kohtunik otsustab lahendada kohtuvaidluse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, saadab kohus pooltele vormi N157 („Teade asja suunamise kohta väiksemate nõuete kohtusse“), mis annab teavet kohtuistungi toimumise aja ja vajalike ettevalmistuste kohta.
Kui vaidluse eseme väärtus on suurem kui 10 000 Inglise naela, kuid mõlemad pooled on nõustunud asja arutamisega väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, saadab kohus neile vormi N160 („Teade asja arutamise kohta väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses (poolte nõusolekul)“). Selles antakse ka teavet kohtuistungi toimumise aja ja vajalike ettevalmistuste kohta.
Kui kohtunik otsustab, et nõude saab läbi vaadata üksnes kirjalike tõendite alusel ja ilma kohtuistungita, saadab kohus pooltele vormi N159 („Teade asja arutamise kohta väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses (kohtuistungit ei toimu)“). Selles on märgitud kuupäev, millal hageja või kostja peab teatama kohtule, kas ta vaidlustab otsuse vaadata asi läbi üksnes kirjalike tõendite alusel. Kui üks pooltest esitab vastuväite, arutatakse hagi kohtuistungil. Kohtunik võib käsitada vastamata jätmist nõusolekuna.
Kui pool kohtuvaidluse kaotab, kuid kumbki pool ei olnud istungil kohal ega esindatud, saab ta kasutada kohtuotsuse tühistamise taotlemiseks vormi N244 („Taotlus“).

1.4 Õigusabi

Väiksemate nõuete sissenõudmise menetlus on kavandatud nii, et end kohtus ise esindavad isikud (*litigants-in-person*) saaksid menetlusest hõlpsasti aru.
Kui kas hageja või kostja on isik, kellel on õigus ennast kohtus ise esindada, võtab kohtunik seda arvesse ja korraldab menetluse viisil, mis võimaldab ennast ise esindaval menetlusosalistel mõista, mis toimub ja mida menetlusosalised peavad menetluse jooksul tegema.
Kui hageja või kostja otsustab advokaati mitte kasutada, võib ta kohtuistungile kaasa võtta isiku, kes saab teda seal esindada. Seda isikut nimetatakse mitteprofessionaalseks esindajaks (*lay representative*) ja selleks võib olla iga ennast ise esindava menetlusosalise valitud isik, näiteks abikaasa, sugulane, sõber või nõustamisteenuse osutaja. Võimaluse korral ei tohiks mitteprofessionaalne esindaja olla tunnistaja. Mitteprofessionaalne esindaja ei saa kohtuistungil osaleda esindatava isikuta, välja arvatud juhul, kui ennast ise esindav menetlusosaline on saanud kohtult loa, mis võimaldab mitteprofessionaalsel esindajal teda ilma tema juuresolekuta esindada.
Nõustamisasutustel võib olla raskusi töötajate leidmisega, kes osaleksid kohtuistungitel mitteprofessionaalse esindajana, ning seetõttu on soovitatav, et menetlusosaline võtaks nendega ühendust võimalikult varakult, kui ta vajab nende abi. Nõustamisasutused teavitavad menetlusosalisi sellest, kas nad saavad abi osutada või mitte. Mõned mitteprofessionaalsed esindajad võivad küsida oma töö eest tasu ja ennast ise esindav menetlusosaline peab veenduma, et ta teab täpselt, kui suur see on. Kohtunik võib anda sündsusetult käituvale mitteprofessionaalsele esindajale korralduse kohtuistungilt lahkuda. Ennast ise esindav menetlusosaline vastutab tema nimetatud mitteprofessionaalsele esindajale tasu maksmise eest isegi juhul, kui ta kohtuvaidluse võidab. Seetõttu peaks ta kaaluma, kas nõude summa on seda kulu väärt. Lisaks ei või ennast ise esindavat menetlusosalist abistav mitteprofessionaalne esindaja kuuluda kutseorganisatsiooni ja kui menetlusosaline ei ole tema abiga rahul, ei saa ta esitada kaebust ühelegi reguleerivale asutusele ega organisatsioonile.
Ennast ise esindavaid menetlusosalisi võib abistada ka kodanike nõuandebüroo või tarbijate nõustamise keskus.
Hagi võib esitada interneti teel portaali Money Claim Online kaudu. Täiendavat abi saab portaali Money Claim Online kasutajatoelt.
Ennast ise esindavale puudega menetlusosalistele pakutakse täiendavat abi. Kui ennast ise esindaval menetlusosalisel on puue, mis muudab kohtusse pöördumise või suhtlemise keeruliseks, peaks ta võtma ühendust asjaomase kohtuga, kes võib anda täiendavat abi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete sissenõudmise menetlus on palju mitteametlikum ja selles ei kohaldata rangeid tõendamisreegleid. Väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses lahendatakse väiksemate summadega seotud lihtsamaid kohtuasju. Seega võib kohus kasutada kohtuistungil mis tahes menetlusviisi, mida ta peab õiglaseks. Kohus ei pea võtma menetlusosaliselt seletusi vande all ja kui kohtunik peab seda asjakohaseks, võib ta otsustada ristküsitlust piirata. Kohtunik peab ristküsitluse piiramise otsust siiski põhjendama. Kohtunik võib küsitleda mõnda või kõiki tunnistajaid, enne kui ta lubab seda teha mõnel teisel isikul.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui kohtunik leiab, et asja saab lahendada ilma kohtuistungita, kasutades ainult kirjalikke tõendeid, teatab kohus sellest menetlusosalistele vormil N159 (vt eespool). Teates märgitakse kuupäev, millal hageja või kostja peab teatama kohtule, kas ta vaidlustab otsuse vaadata asi läbi üksnes kirjalike tõendite alusel. Kui üks pooltest esitab vastuväite, arutatakse asja kohtuistungil. Kohtunik võib käsitada vastamata jätmist nõusolekuna. Kui kumbki pool ei vaidlusta kohtuniku otsust kohtuistungit mitte korraldada, saab kohtuasja menetleda ainult kirjalikult.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Inglismaal ja Walesis sisaldab kohtuotsus tavaliselt ainult kohtuniku otsust ja kõiki pooltele antud korraldusi. Kohtunik peab siiski esitama oma otsuse peamised põhjendused, välja arvatud juhul, kui kohus on need esitanud suuliselt ja need on lindistatud. Kohtunikul on lubatud esitada oma põhjendused nii lühidalt ja lihtsalt, kui kohtuasja olemus seda võimaldab. Tavaliselt teeb ta seda suuliselt kohtuistungil, kuid võib seda teha hiljem kas kirjalikult või selleks määratud kohtuistungil. Kui kohtunik on kohtuasja lahendanud ilma kohtuistungita, peab ta koostama põhjenduse ning kohus saadab selle koopia mõlemale poolele.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulude hüvitamisele on kehtestatud piirangud. Praegu võib võitnud pool taotleda järgmiste kulude hüvitamist:
kõik tema poolt tasutud kohtulõivud;
kuni 260 Inglise naela õigusnõustamise eest, kui nõue hõlmas keelamistaotlust (määrus, millega keelatakse isikul mingi tegevuse jätkamine) või kohustamistaotlust (määrus, millega kohustatakse isikut midagi tegema, näiteks üürileandjat tegema remonditöid), muud liiki õigusnõustamiskulusid ei saa sisse nõuda;
kuni 95 Inglise naela päevas võitnud poolele ja igale tema tunnistajale kohtuistungil osalemise tõttu saamata jäänud sissetuleku hüvitamiseks;
mõistlikud kulud poole või tunnistajate täiendavate sõidu- ja majutuskulude katmiseks;
kui kohtunik on andnud loa kasutada eksperdist tunnistajat ja asjaomane pool seejärel kohtuasja võidab, võib kohtunik nõuda, et kaotanud pool kataks osa kuludest. Kohtunik ei tohi siiski välja mõista rohkem kui 750 Inglise naela iga eksperdist tunnistaja kohta. See ei pruugi katta kogu eksperditasu, eriti kui ekspert koostab aruande ja osaleb kohtuistungil;
kohtunik võib ebamõistlikult käitunud poolelt välja mõista täiendavad kulud;
kui nõude rahaline väärtus ületab väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse piirmäära, kuid kohtunik on määranud, et nõuet arutatakse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, hinnatakse kulusid selle menetluse kohaselt, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku, et kohaldada tuleks kiirmenetluse kulusid käsitlevaid norme.
Lisateavet saab justiitsministeeriumi veebisaidilt.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kui kaotanud pool soovib kohtu otsuse edasi kaevata, on tal selleks vaja luba. Kui see pool / ennast ise esindav menetlusosaline osaleb kohtuistungil, kus otsus tehakse, võib ta paluda kohtunikult luba kohtuistungi lõpus.
Ennast ise esindaval menetlusosalisel, kes soovib otsuse edasi kaevata, peab olema selleks mõjuv põhjus või põhjendatud alus. Ta ei saa vaidlustada kohtu otsust lihtsalt seetõttu, et ta arvab, et kohus on teinud vale otsuse.
Kui ennast ise esindav menetlusosaline soovib esitada apellatsioonkaebuse, peab ta tegutsema kiiresti. Aeg, mille jooksul tuleb apellatsioonkaebus esitada, on piiratud.
Kui kaotanud pool ei viibinud kohtuistungil kohal ega olnud seal esindatud, võib ta taotleda sellel kohtuistungil tehtud kohtuotsuse tühistamist ja hagi uuesti läbivaatamist.
Ta peab esitama taotluse hiljemalt 14 päeva jooksul pärast kohtuotsuse saamist. Ta peaks paluma kohtult taotluse esitamiseks vormi N244 („Taotlus“).
Kohus teatab pooltele, millal nad peavad ilmuma kohtusse taotluse arutamiseks.
Kohtunik rahuldab kohtuotsuse tühistamise taotluse üksnes juhul, kui:
ennast ise esindaval menetlusosalisel / poolel oli mõjuv põhjus, miks
ta ei osalenud kohtuistungil või teda seal ei esindatud; või
ta sellest kohtule kirjalikult ei teatanud;
ning poolel on reaalne väljavaade saavutada asja uuel arutamisel edu.
Kui poole taotlus rahuldatakse ja kohtuotsus tühistatakse, määrab kohus asja arutamiseks uue kohtuistungi. Lihtsa asja puhul võib kohtunik otsustada seda menetleda kohe pärast taotluse läbivaatamist.

Seotud lingid

Justiitsministeerium
Kohtute aadressid
Lepitus väiksemate nõuete puhul

Viimati uuendatud: 07/12/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Põhja-Iirimaa

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Põhja-Iirimaal kohaldatakse väiksemate nõuete menetlust. Väiksemate nõuete kohtud on loodud selleks, et teatavat liiki väiksemaid nõudeid oleks võimalik lahendada mitteametlikult krahvkonnakohtus (County Court), tavaliselt ilma õigusliku esindaja kasutamise vajaduseta.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Üldjuhul võib väiksemate nõuete menetlust kasutada siis, kui asjaomane rahasumma või kauba väärtus ei ületa 3000 Inglise naela. Teatavat liiki nõuded on siiski välistatud, näiteks isikukahju, laimamise või solvamise, annaku või annuiteedi, maaomandi, abieluvara ja liiklusõnnetustega seotud nõuded.

1.2 Menetluse kohaldamine

Menetlus on vabatahtlik ja kohtunikul on teatavatel asjaoludel õigus anda asja arutamine üle krahvkonnakohtule.

1.3 Vormid

Põhja-Iirimaa 1981. aasta krahvkonnakohtu eeskirjad [S.R.1981 nr. 225] (The County Court Rules (Northern Ireland) 1981 [S.R.1981 No.225]) sisaldavad vorme, mida tuleks kasutada väiksemate nõuete menetluses. Menetluse algatamiseks, nõudele vastu vaidlemiseks ja vastutuse võtmiseks on ette nähtud vormid. Samuti on olemas tagaseljaotsuse taotlemise vorm ja kohtuotsuse tühistamise vorm.

1.4 Õigusabi

Väiksemate nõuete menetlus on mõeldud mitteametliku menetlusena. Kohtutöötajad saavad abistada vajalike vormide täitmisel ja protsessi selgitamisel. Nad ei saa siiski anda õigusnõu.
Menetlusosalisi võib abistada ka kodanike nõuandebüroo või tarbijate nõustamise keskus.
Kui menetlusosalisel on puue, mis muudab kohtusse pöördumise või suhtlemise keeruliseks, peaks ta pöörduma asjaomase kohtu klienditeenindusametniku poole, kes võib anda täiendavat abi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete kohus on mitteametlik ja rangeid tõendamisnorme ei kohaldata. Seega võib kohus kasutada kohtuistungil mis tahes menetlusviisi, mida ta peab õiglaseks. Kõik pooled peavad nõustuma sellega, et nad annavad kohtunikule seletusi vande all, välja arvatud võimalikud õiguslikud vastuväited.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui nõudele vastu ei vaielda ja see hõlmab kindlaksmääratud summat, võib vaidluse nõude üle lahendada ilma kohtuistungita, kasutades ainult kirjalikke tõendeid. Seda nimetatakse tagaseljaotsuseks.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Kohtunik teeb tavaliselt suulise otsuse, põhjendades oma otsust. Ta võib siiski otsustada teha otsuse kirjalikult.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulude hüvitamisele on kehtestatud piirangud. Praegu võib kohtunik välja mõista järgmised kulud:
kohtulõivud ning
eksperdist tunnistajatega seotud kulud.
Kui üks pooltest on käitunud ebamõistlikult, võib kohtunik mõista kohtukulud välja sellelt poolelt. Kui menetlus algatati nõuetekohaselt krahvkonnakohtus, võib kohtunik välja mõista asjakohased kulud.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kui kohtuvaidluse kaotanud pool viibis kohtuistungil kohal või oli seal esindatud, saab ta apellatsioonkaebuse esitada ainult siis, kui ta palub kohtunikul oma otsust põhjendada ja taotleb kõrgelt kohtult (High Court) otsust selle kohta, kas kohtuniku otsus oli õiguslikult korrektne.
Kui kaotanud pool ei viibinud kohtuistungil ega olnud seal esindatud ning kui kaotanud pool võtab pärast mis tahes kohtulahendi tegemist ühendust väiksemate nõuete bürooga, teatades, et ta ei saanud hagiavaldust kätte või ei saanud seda piisavalt aegsasti, et sellele vastata, või ei saanud sellele õigel ajal vastata mis tahes muul põhjusel, soovitatakse tal esitada taotlus kohtulahendi tühistamiseks. Võitnud poolele saadetakse taotluse koopia ja tal palutakse sellele 14 päeva jooksul kirjalikult vastata. Kohtunik võib pärast taotluse ja vastuse läbivaatamist kas:
otsustada, et vastamata jätmisel on mõjuv põhjus, ja tühistada kohtulahendi ilma kohtuistungit korraldamata ning anda juhtnööre asja edasiseks menetlemiseks. Väiksemate nõuete büroo teatab pooltele igast kohtuniku tehtud määrusest või

määrab kindlaks määruse tühistamise taotluse kohtuistungil läbivaatamise kuupäeva. Sellest kuupäevast teatatakse pooltele ja nad kutsutakse kohtuistungil osalema. Väiksemate nõuete büroo saadab pooltele ka koopia määrusest, mille kohtunik teeb pärast seda, kui ta on seda liiki taotluse läbi vaadanud.
Kui postkontor tagastab kaotanud poole dokumendid väiksemate nõuete büroole ja on selge, et pool ei olnud hagi esitamisest teadlik, palub kohtukantselei samuti kohtunikul kõik tehtud lahendid tühistada ning võtab ühendust võitnud poolega, et edastada täiendav teave, näiteks kostja uus aadress.

Seotud lingid

Lisateavet menetluste kohta saab Põhja-Iirimaa kohtuameti veebisaidilt.

Puudega isikute abistamine

Mõnes kohtukantseleis on ametisse nimetatud klienditeenindusametnikud, kes võivad olla abiks. Kui nad ei saa aidata, võib puudega isik pöörduda kohtuteenistuse teabekeskuse poole, helistades numbril + 44 300 200 7812.

Viimati uuendatud: 23/11/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Šotimaa

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

Šotimaa esimese astme kohtud kohaldasid enne 28. novembrit 2016 väiksemate nõuete menetlust, mis kujutas endast lihtsustatud menetlust, mille raames lahendati kuni 3000 Inglise naela suuruseid rahalisi nõudeid.

Alates 28. novembrist 2016 võeti kasutusele uus nõuete esitamise vorm, mida tuntakse lihtmenetlusena (Simple Procedure).

Sellest järgmise astme menetlust nimetatakse lihtsustatud menetluseks (Summary Cause), mille raames lahendatakse kuni 5000 Inglise naela suuruste summadega seotud kohtuasju ning mis on lihtmenetlusest veidi keerulisem.

Lihtmenetlus

Alates 28. novembrist 2016 peaks igaüks, kes esitab hagi, mille hind on kuni 5000 Inglise naela ja milles taotletakse rahasumma tasumist, vallasvara väljaandmist või tagastamist või kellegi kohustamist midagi tegema, kasutama lihtmenetlust.

Lihtmenetlus on kohtumenetlus, mis on mõeldud selliste vaidluste kiireks, odavaks ja mitteametlikuks lahendamiseks, mille eseme rahaline väärtus ei ületa 5000 Inglise naela.

Hageja peab esitama hagi esimese astme kohtule. Isikut, kelle vastu hagi esitatakse, nimetatakse kostjaks. Lõpliku otsuse hagi kohta teeb esimese astme kohtu kohtunik või vandekohtunike abita lihtsamaid asju lahendav lihtsustatud menetluse kohtunik. Lihtmenetluses ei pea te advokaati kasutama, kuid võite seda soovi korral teha.

Lisateavet lihtmenetluse kohta leiab Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Lihtmenetlusega asendati varasem väiksemate nõuete menetlus. Seda kasutatakse ka lihtsustatud menetluse (Summary Cause) asemel, kuid **üksnes** juhul, kui see on seotud nõuetega, mis puudutavad rahasumma tasumist, vallasvara väljaandmist või tagastamist või kellegi kohustamist midagi tegema.

Lihtsustatud menetluses lahendatava hagi võib esitada sissenõudmishagina (action of furthcoming) (mis on esitatud raha või vara sissenõudmiseks), aruandmishagina (count reckoning and payment), kinnisasja valduse taastamise hagina (recovery of possession of heritable property), väljaandmishagina ning ajutise elatise maksmise hagina. Alternatiivse maksenõude korral peaks selle väärtus olema alla 5000 Inglise naela.

1.2 Menetluse kohaldamine

Kohtuvaidluse lahendamiseks lihtmenetluse või lihtsustatud menetluse korras tuleb järgida kohustuslikke kohtueeskirju. Need on kättesaadavad Šotimaa kohtuameti veebisaidil.

1.3 Vormid

Liht- ja lihtsustatud menetluse kõikide etappide jaoks on olemas erivormid, nt hagiavalduse vorm, kohtukutse vorm, otsuse vorm ja kohtumääruse kinnitatud ärakirja vorm (extract decree). Kohustuslik on kasutada vorme, mis on sätestatud 2016. aasta lihtmenetluse normides ja 2002. aasta lihtsustatud menetluse normides. Need vormid on avaldatud Šotimaa kohtuameti veebisaidil.

1.4 Õigusabi

Kohtukantselei võib aidata hagiavalduse vormi (vorm 3A) täitmisel ning abi võivad osutada ka nõustamisasutused, näiteks kodanike nõuandebüroo.

Lihtmenetluse kohta lisateabe saamiseks tuleks ühendust võtta hageja elukoha järgse esimese astme kohtuga.

Šotimaa esimese astme kohtute kohta saab teavet Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Lihtmenetluse puhul toimuvad kohtuistungid nii mitteametlikult kui nõude asjaolud seda võimaldavad. Lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik selgitab kõiki kasutatavaid õiguslikke mõisteid ja väljendeid. Dokumendid ja muud tõendid võib esitada kohtule ning lihtsalt mõistetavates normides on sätestatud selleks vajalikud toimingud, sealhulgas dokumendid, mis tuleb saata kas hagejale või kostjale, ning dokumentide või muude tõendite esitamise tähtajad.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui hagile vastu ei vaielda, kasutatakse ainult kirjalikku menetlust. Kui hagile vaieldakse vastu, võib siiski osutuda vajalikuks korraldada kohtuistung või teise võimalusena võib lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik teha otsuse ilma kohtuistungita.

Lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik võib otsustada ka korraldada asja lahendamist puudutava arutelu (case management discussion). Arutelu toimub kohtusaalis või muus kohas, mille otsustab lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik. Lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik otsustab ka selle, kuidas arutelu toimub, kas näiteks videokonverentsi, konverentskõne või mõnes muus vormis.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik võib teha otsuse kohe arutelu lõpus või võtta enne otsuse tegemist aega kaalumiseks. Kui lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik võtab otsuse kaalumiseks aega, tuleb otsus teha nelja nädala jooksul pärast arutelu kuupäeva.

Kui otsus tehakse poolte juuresolekul, peab lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik esitama otsuse põhjused. Kui otsuse kaalumiseks võetakse aega, tuleb koostada dokument, milles esitatakse otsuse põhjendused.

1.8 Kulude hüvitamine

Lihtmenetluses lahendatud nõude, mille eseme väärtus on kuni 300 Inglise naela, kulusid tavaliselt ei hüvitata.

Kui nõue on suurem kui 300 Inglise naela, kuid ei ületa 1500 Inglise naela, ei tohi maksimumkulud, mis kohus menetluse võitnud poole kasuks välja mõistab, ületada 150 Inglise naela.

Kui nõude summa on suurem kui 1500 Inglise naela, kuid ei ületa 3000 Inglise naela, ei tohi maksimumkulud, mis kohus menetluse võitnud poole kasuks välja mõistab, ületada 10% nõude väärtusest.
Nõuete puhul, mille väärtus jääb vahemikku 3001–5000 Inglise naela, kehtib samuti üldreegel, mille kohaselt maksab kohtuvaidluse kaotanud pool võitnud poole kulud. Kui ühel poolel on advokaat, võivad need kulud olla suuremad. Lisateavet kulude kohta saab Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.
Lihtsustatud menetluses lahendatava nõude puhul selliseid piiranguid ei ole ja tavaliselt arvutab kulud välja kohtuametnik ning seejärel kiidab need heaks lihtmenetluse kohtunik või lihtsustatud menetluse kohtunik.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Lihtmenetluses tehtud otsuse saab edasi kaevata. Teise astme kohtule esitatav apellatsioonkaebus tuleb esitada vormil 16A hagi lihtmenetluses menetlenud kohtule nelja nädala jooksul pärast kohtuametnikupoolset otsuse vormi saatmist kohtuvaidluse võitnud poolele. Lihtsustatud menetluse puhul on ette nähtud eraldi edasikaebamise kord ning lisateavet saab Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.
Kui lihtmenetluses hagile vastu ei vaieldud, võib siiski esitada kohtule taotluse lihtmenetluse kohtuniku või lihtsustatud menetluse kohtuniku otsuse tühistamiseks (recall). Seda saab teha teatavatel tingimustel ja taotlus tuleb esitada vormil 13B. Lisateavet otsuse tühistamise menetluse kohta saab Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.

Seotud lingid

Šotimaa kohtuameti veebisaidil on esitatud tava-, lihtsustatud ja lihtmenetluse normid.

Lihtsustatud menetluse kohtunik

Lihtsustatud menetluse kohtuniku ametikoht loodi Šotimaa 2014. aasta kohtureformi seadusega (Courts Reform (Scotland) Act 2014). Lisateavet saab Šotimaa kohtuameti veebisaidilt.

Viimati uuendatud: 24/11/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Väiksemad kohtuvaidlused - Gibraltar

1 Väiksemate kohtuvaidluste menetluse olemasolu

1.1 Menetluse kohaldamisala, künnishind

Gibraltaril kuuluvad väiksemad nõuded kõrgeima kohtu (*Supreme Court*) pädevusse; seda menetlust tuntakse seal ka väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse (*small claims track*) all. Väiksemate nõuete menetluse jaoks on kehtestatud rahaline künnis 10 000 Inglise naela. Vaidluse eseme väärtus ei ole siiski ainus tegur, mida arvesse võetakse. Arvesse võetakse ka nõude liiki ning asja õiglaseks käsitlemiseks vajalike ettevalmistuste mahtu ja laadi. Mõnel juhul võib lihtsaid vaidlusi, mille eseme väärtus on suurem kui 10 000 Inglise naela, lahendada väiksemate nõuete menetluses, tingimusel et sellega on nõus nii hageja kui ka kostja.
Lisaks hageja ja kostja seisukohtadele võtab kohtunik otsustades, kas lahendada vaidlus väiksemate nõuete menetluses või menetleda seda tavapärases kohtumenetluses, arvesse järgmisi tegureid:
vaidluse eseme väärtus, mis tavaliselt ei tohiks olla suurem kui 10 000 Inglise naela;
nõude liik – tavaliselt on tegemist tarbijate nõuetega (nt müüdud kaubad, praaktooted või ebakvaliteetne töö), õnnetusjuhtumiga seotud nõuetega, vaidlustega kaupade omandiõiguse üle ning üürileandjate ja üürnike vaheliste vaidlustega, mis käsitlevad remonditöid, tagatisi, üürivõlgu jms, kuid mitte vara valdust.
Otsustades, kas asja tuleks arutada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, võtab kohtunik arvesse asja õiglaseks menetlemiseks vajalike ettevalmistuste mahtu ja laadi. Kohtunik peab meeles pidama, et menetlus peaks olema piisavalt lihtne, et inimesed saaksid soovi korral oma kohtuasju lahendada advokaadi abita. Näiteks peaks nõude esitamiseks olema vajalik vaid minimaalne ettevalmistus lõplikuks kohtuistungiks. Tavaliselt ei hõlma väiksemate nõuete sissenõudmise menetlus palju tunnistajaid ega keerulisi õigusküsimusi.
Kui nõude summa on alla 10 000 Inglise naela, kuid see on esitatud seoses isikukahju või eluruumide halva seisukorraga ja halvast seisukorrast tuleneva kahju hüvitamisega, ei menetleta asja väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, välja arvatud juhul, kui isikukahju, halva seisukorra ja kahju hüvitamise nõude summa ei ole suurem kui 1000 Inglise naela.
Kui väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses lahendatakse vaidlusi, mille eseme väärtus ületab 10 000 Inglise naela, kohaldatakse kulude suhtes teisi norme. Sellisel juhul võib kohtuvaidluse võitnud pool nõuda kaotanud poolelt kulude, sealhulgas advokaadikulude hüvitamist. Need kulud ei tohi siiski olla suuremad kui need, mis oleks välja mõistetud juhul, kui asja oleks menetletud kiirmenetluses. Täpsem teave kulude kohta esitatakse allpool.

1.2 Menetluse kohaldamine

Kuigi enamikku vaidlustest, mille eseme väärtus on kuni 10 000 Inglise naela, lahendatakse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, ei toimu see automaatselt. Otsustades, millist menetlust asja lahendamiseks kasutada, võtab kohtunik arvesse menetlusosaliste seisukohti. Isegi kui vaidluse eseme väärtus on väiksem kui 10 000 Inglise naela, võib kohtunik otsustada menetleda asja tavapärases kohtumenetluses, mitte väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses.
Kui nõue vaidlustatakse (või sellele vaieldakse vastu), saadetakse hagejale kostja vastuse koopia. Pooled peavad täitma ka „Menetluse liigi määramise küsimustiku“. Teave, mis pooled küsimustiku vastustes esitavad, aitab kohtunikul otsustada, milline menetlus on kohtuasja arutamiseks kõige sobivam. Kui pooled leiavad, et tegemist on vaidlusega, mida tuleks lahendada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, tuleks see küsimustikus ära märkida. Kuigi hageja ja kostja seisukohti võetakse arvesse, otsustab siiski kohtunik, millist menetlust kohtuasja lahendamiseks kasutada.
Nagu eespool kirjeldatud, võib kohtunik otsustada lahendada alla 10 000 Inglise naela suuruse hinnaga kohtuasja tavamenetluses. Otsus tehakse kohtuasja algatamisel.
Kohtunikul on õigus suunata kohtuasi väiksemate nõuete sissenõudmise menetlusest tavamenetlusse, kui ta peab seda vajalikuks. Kui nõuet on esialgu otsustatud arutada väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses ja seejärel suunatud ümber teise menetlusse, siis pärast nõude ümbersuunamist väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse kulusid käsitlevaid norme enam ei kohaldata. Kiirmenetluse (*fast track*) või mitmeetapilise sissenõudmise menetluse (*multi-track*) kulusid käsitlevaid norme kohaldatakse alates ümbersuunamise kuupäevast.

1.3 Vormid

Väiksemate nõuete menetluses kasutatakse erivorme ja nende kasutamine on kohustuslik.
Hagi esitamiseks peab hageja täitma vormi N1, mis on kättesaadav koos täitmise juhtnööridega nii hageja kui ka kostja jaoks. Pärast vormi täitmist peaks hageja tegema sellest ühe koopia endale, ühe kohtule ja ühe igale kostjale. Kohus saadab igale kostjale vormi koopia. Lisateavet saab teabelehelt „Kohtuasja algatamine“.

Nagu eespool mainitud, kui hagile esitatakse vastus, saadab kohus hagejale kostja vastuse koopia ning mõlemale poolele menetluse liigi määramise küsimustiku.
Kui kohtunik otsustab lahendada kohtuvaidluse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, saadab kohus pooltele vormi N157 („Teade asja suunamise kohta väiksemate nõuete kohtusse“), mis annab teavet kohtuistungi toimumise aja ja vajalike ettevalmistuste kohta.
Kui vaidluse eseme väärtus on suurem kui 10 000 Inglise naela, kuid mõlemad pooled on nõustunud asja arutamisega väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, saadab kohus neile vormi N160 („Teade asja arutamise kohta väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses (poolte nõusolekul)“). Selles antakse ka teavet kohtuistungi toimumise aja ja vajalike ettevalmistuste kohta.
Kui kohtunik otsustab, et nõude saab läbi vaadata üksnes kirjalike tõendite alusel ja ilma kohtuistungita, saadab kohus pooltele vormi N159 („Teade asja arutamise kohta väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses (kohtuistungit ei toimu)“). Selles on märgitud kuupäev, millal hageja või kostja peab teatama kohtule, kas ta on vastu otsusele vaadata asi läbi üksnes kirjalike tõendite alusel. Kui üks pooltest esitab vastuväite, arutatakse hagi kohtuistungil. Kohtunik võib käsitada vastamata jätmist nõusolekuna.
Kui pool kohtuvaidluse kaotab, kuid kumbki pool ei olnud istungil kohal ega esindatud, saab ta kasutada kohtuotsuse tühistamise taotlemiseks vormi N244 („Taotlus“).

1.4 Õigusabi

Väiksemate nõuete menetlus on kavandatud nii, et end kohtus ise esindavad isikud (*litigants-in-person*) saaksid menetlusest hõlpsasti aru. Kui kas hageja või kostja on isik, kellel on õigus ennast kohtus ise esindada, võtab kohtunik seda arvesse ja korraldab menetluse viisil, mis võimaldab ennast ise esindaval menetlusosalistel mõista, mis toimub ja mida menetlusosalised peavad menetluse jooksul tegema.
Kui hageja või kostja otsustab advokaati mitte kasutada, võib ta kohtuistungile kaasa võtta isiku, kes saab teda seal esindada. Seda isikut nimetatakse mitteprofessionaalseks esindajaks (*lay representative*) ja selleks võib olla iga ennast ise esindava menetlusosalise valitud isik, näiteks abikaasa, sugulane, sõber või nõustamisteenuse osutaja. Võimaluse korral ei tohiks mitteprofessionaalne esindaja olla tunnistaja. Mitteprofessionaalne esindaja ei saa kohtuistungil osaleda esindatava isikuta, välja arvatud juhul, kui ennast ise esindav menetlusosaline on saanud kohtult loa, mis võimaldab mitteprofessionaalsel esindajal teda ilma tema juuresolekuta esindada.
Nõustamisasutustel võib olla raskusi töötajate leidmisega, kes osaleksid kohtuistungil mitteprofessionaalse esindajana, ning seetõttu on soovitatav, et menetlusosaline võtaks nendega ühendust võimalikult varakult, kui ta vajab nende abi. Nõustamisasutused teavitavad menetlusosalisi sellest, kas nad saavad abi osutada või mitte. Mõned mitteprofessionaalsed esindajad võivad küsida oma töö eest tasu ja ennast ise esindav menetlusosaline peab veenduma, et ta teab täpselt, kui suur see on. Kohtunik võib anda sündsusetult käituvale mitteprofessionaalsele esindajale korralduse kohtuistungilt lahkuda. Ennast ise esindav menetlusosaline vastutab tema nimetatud mitteprofessionaalsele esindajale tasu maksmise eest isegi juhul, kui ta kohtuvaidluse võidab. Seetõttu peaks ta kaaluma, kas nõude summa on seda kulu väärt. Lisaks ei või ennast ise esindavat menetlusosalist abistav mitteprofessionaalne esindaja kuuluda kutseorganisatsiooni ja kui menetlusosaline ei ole tema abiga rahul, ei saa ta esitada kaebust ühelegi reguleerivale asutusele ega organisatsioonile. Ennast ise esindavale puudega menetlusosalistele pakutakse täiendavat abi. Kui ennast ise esindaval menetlusosalisel on puue, mis muudab kohtusse pöördumise või suhtlemise keeruliseks, peaks ta võtma ühendust asjaomase kohtuga, kes võib anda täiendavat abi.

1.5 Tõendite kogumise eeskirjad

Väiksemate nõuete sissenõudmise menetlus on palju mitteametlikum ja selles ei kohaldata rangeid tõendamisreegleid. Väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses lahendatakse väiksemate summadega seotud lihtsamaid kohtuasju. Seega võib kohus kasutada kohtuistungil mis tahes menetlusviisi, mida ta peab õiglaseks. Kohus ei pea võtma menetlusosaliselt seletusi vande all ja kui kohtunik peab seda asjakohaseks, võib ta otsustada ristküsitlust piirata. Kohtunik peab ristküsitluse piiramise otsust siiski põhjendama. Kohtunik võib küsitleda mõnda või kõiki tunnistajaid, enne kui ta lubab seda teha mõnel teisel isikul.

1.6 Kirjalik menetlus

Kui kohtunik leiab, et asja saab lahendada ilma kohtuistungita, kasutades ainult kirjalikke tõendeid, teatab kohus sellest menetlusosalistele vormil N159 (vt eespool). Teates märgitakse kuupäev, millal hageja või kostja peab teatama kohtule, kas ta vaidlustab otsuse vaadata asi läbi üksnes kirjalike tõendite alusel. Kui üks pooltest esitab vastuväite, arutatakse asja kohtuistungil. Kohtunik võib käsitada vastamata jätmist nõusolekuna. Kui kumbki pool ei vaidlusta kohtuniku otsust kohtuistungit mitte korraldada, saab kohtuasja menetleda ainult kirjalikult.

1.7 Kohtuotsuse sisu

Gibraltaril sisaldab kohtuotsus tavaliselt ainult kohtuniku otsust ja kõiki pooltele antud korraldusi. Kohtunik peab siiski esitama oma otsuse peamised põhjendused, välja arvatud juhul, kui kohus on need esitanud suuliselt ja need on lindistatud. Kohtunikul on lubatud esitada oma põhjendused nii lühidalt ja lihtsalt, kui kohtuasja olemus seda võimaldab. Tavaliselt teeb ta seda suuliselt kohtuistungil, kuid võib seda teha hiljem kas kirjalikult või selleks määratud kohtuistungil. Kui kohtunik on kohtuasja lahendanud ilma kohtuistungita, peab ta koostama põhjenduse ning kohus saadab selle koopia mõlemale poolele.

1.8 Kulude hüvitamine

Kulude hüvitamisele on kehtestatud piirangud. Praegu võib võitnud pool taotleda järgmiste kulude hüvitamist:
kõik tema poolt tasutud kohtulõivud;
kuni 260 Inglise naela õigusnõustamise eest, kui nõue hõlmas keelamistaotlust (määrus, millega isikul keelatakse mingi tegevuse jätkamine) või kohustamistaotlust (määrus, millega kohustatakse isikut midagi tegema, näiteks üürileandjat tegema remonditöid), muud liiki õigusnõustamiskulusid ei saa sisse nõuda;
kuni 90 Inglise naela päevas võitnud poolele ja igale tema tunnistajale kohtuistungil osalemise tõttu saamata jäänud sissetuleku hüvitamiseks;
mõistlikud kulud poole või tunnistajate täiendavate sõidu- ja majutuskulude katmiseks;
kui kohtunik on andnud loa kasutada eksperdist tunnistajat ja asjaomane pool seejärel kohtuasja võidab, võib kohtunik nõuda, et kaotanud pool kataks osa kuludest. Kohtunik ei tohi siiski välja mõista rohkem kui 200 Inglise naela iga eksperdist tunnistaja kohta. See ei pruugi katta kogu eksperditasu, eriti kui ekspert koostab aruande ja osaleb kohtuistungil;
kohtunik võib ebamõistlikult käitunud poolelt välja mõista täiendavad kulud;
kui nõude rahaline väärtus ületab väiksemate nõuete sissenõudmise menetluse piirmäära, kuid kohtunik on määranud, et nõuet arutatakse väiksemate nõuete sissenõudmise menetluses, hinnatakse kulusid selle menetluse kohaselt, välja arvatud juhul, kui pooled lepivad kokku, et kohaldada tuleks kiirmenetluse kulusid käsitlevaid norme.

1.9 Edasikaebamise võimalus

Kui kaotanud pool soovib kohtu otsuse edasi kaevata, on tal selleks vaja luba. Kui see pool / ennast ise esindav menetlusosaline osaleb kohtuistungil, kus otsus tehakse, võib ta paluda kohtunikult luba kohtuistungi lõpus.
Ennast ise esindaval menetlusosalisel, kes soovib otsuse edasi kaevata, peab olema selleks mõjuv põhjus või põhjendatud alus. Ta ei saa vaidlustada kohtu otsust lihtsalt seetõttu, sest ta arvab, et kohus on teinud vale otsuse.

Kui ennast ise esindav menetlusosaline soovib esitada apellatsioonkaebuse, peab ta tegutsema kiiresti. Aeg, mille jooksul tuleb apellatsioonkaebus esitada, on piiratud.
Kui kaotanud pool ei viibinud kohtuistungil kohal ega olnud seal esindatud, võib ta taotleda sellel kohtuistungil tehtud kohtuotsuse tühistamist ja hagi uuesti läbivaatamist.
Ta peab esitama taotluse hiljemalt 14 päeva jooksul pärast kohtuotsuse saamist. Ta peaks paluma kohtult taotluse esitamiseks vormi N244 („Taotlus“).
Kohus teatab pooltele, millal nad peavad ilmuma kohtusse taotluse arutamiseks.
Kohtunik rahuldab kohtuotsuse tühistamise taotluse üksnes juhul, kui:
ennast ise esindaval menetlusosalisel / poolel oli mõjuv põhjus, miks
ta ei osalenud kohtuistungil või teda seal ei esindatud; või
ta sellest kohtule kirjalikult ei teatanud;
ning poolel on reaalne väljavaade saavutada asja uuel arutamisel edu.
Kui poole taotlus rahuldatakse ja kohtuotsus tühistatakse, määrab kohus asja arutamiseks uue kohtuistungi. Lihtsa asja puhul võib kohtunik otsustada seda menetleda kohe pärast taotluse läbivaatamist.
Viimati uuendatud: 01/12/2021
Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.